

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
JURIDISKĀ FAKULTĀTE
Valststiesību zinātņu katedra

Bakalaura darbs

**Sportistu procesuālās garantijas un to īstenošanas problēmas
antidopinga jomā**

Saņemts:

Valststiesību zinātņu katedrā

2020.gada ____ . _____

Sekretāra(-es) paraksts

7. semestra students

Mārtiņš Dimants

dm09033

Zinātniskais vadītājs

Doc. Edvīns Danovskis

Rīga 2020

ANOTĀCIJA

Pasaules Antidopinga kodekss, ietverot atsauci uz Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6.panta 1.punktu, nosaka minimālos procesuālo garantiju principus, kas sporta un antidopinga sistēmās ir jānodrošina sportistam pret, kuru tiek celta apsūdzība par antidopinga noteikumu pārkāpumu izdarīšanu par sankciju lemjot taisnīgā, neatkarīgā un objektīvā lietas izskatīšanas institūcijā.

Bakalaura darba mērķis ir noskaidrot materiālo tiesību normas, kas veicina izpratni par sportistu procesuālajām garantijām, tai skaitā starptautiskajā praksē nostiprināto izpratnes līmeni par sportista procesuālajām garantijām antidopinga noteikumu pārkāpumu lietas izskatīšanas institūcijās, šo garantiju īstenošanu Latvijā, kā arī Latvijas normatīvā regulējuma atbilstību Satversmei.

Pētījuma rezultātā autors secina, ka lai arī izpratni par sportista procesuālo garantiju iedzīvināšanu nacionālajās sporta un antidopinga sistēmās, iespējams papildīt caur Šveices sporta tiesas judikatūru, *lex sportiva*, jeb sporta tiesībām, kas laika gaitā kļuvušas par būtisku tiesību avotu valstu antidopinga sistēmās, tomēr Latvijā taisnīgi un objektīvi sportistu diskvalifikācijas procesi ir jāveido atbilstoši Satversmē nostiprinātajām tiesībām un Satversmes tiesas atziņām.

Problēmjaudājumu risināšanai autors izvirza dažādus priekšlikumus kā, piemēram, tiesas spriešanu antidopinga noteikumu pārkāpumu lietās deleģēt specializētai tiesai, kas ir nošķirta no izpildvaras, vai kā minimums paredzēt, ka šādu institūciju nolikumiem ir jāietver kārtība, kas skaidri nosaka sportista tiesības un lietas izskatīšanas norises kārtību.

Atslēgvārdi: Pasaules Antidopinga aģentūra, Pasaules Antidopinga kodekss, sports, sportists, sporta tiesības, tiesību aizsardzības līdzekļi, procesuālās garantijas, Šveices Sporta arbitražas tiesa, Latvijas Antidopinga birojs, Sporta likums, Nacionālie antidopinga noteikumi

ANNOTATION

The World Anti-Doping Code, by including a reference to article 6, paragraph 1, of the European Convention on Human Rights, establishes the minimum principles of procedural guarantees. Those to be provided in sports and anti-doping systems for the athletes, against whom anti-doping rule violations have been indicted, to be sanctioned in a fair, independent and impartial trial institution.

The purpose of the bachelor's paper is to clarify the norms of substantive law which promote awareness of the procedural guarantees of athletes, including the level of understanding in international practice regarding the procedural guarantees of athletes in anti-doping hearing panels, the implementation of these guarantees in Latvia, as well as the conformity of the Latvian regulatory framework with the Constitution.

As a result of the study, the author concludes that, while understanding the revitalization of the procedural guarantees of the Athlete in national sports and anti-doping systems, it is possible to fill through the Swiss sports court case law, *lex sportiva*, or sports law, which has become an essential source of law over time in national anti-doping systems, however, in Latvia, fair and objective athlete sanctioning processes must be established by the rights enshrined in the Constitution and the Constitutional Court's findings.

To address issues, the author puts forward a variety of proposals, such as in cases of anti-doping rules violations delegating the judgment of the court to a specialized court separate from the executive authority, or providing, as a minimum, that the by-laws of such panels should include arrangements which clearly define the rights of the athlete and the procedures for the conduct of the proceedings.

Keywords: World Anti-Doping Agency, World Anti-Doping Code, Sport, Athletes, Sports Rights, Rights Protection, Procedures Guarantees, Court of Arbitrations for Sport, Anti-Doping Bureau of Latvia, Sports Law, National Anti-Doping Rules

SATURS

Ievads.....	5
1. Tiesību aizsardzības līdzekļi un procesuāls garantijas antidopinga jomā	6
1.1. Tiesību avoti, kuros minēti tiesību aizsardzības līdzekļi un procesuālās garantijas	6
1.1.1. Konvencijas pret dopingu sportā	6
1.1.2. Pasaules Antidopinga Kodekss un Starptautiskie standarti.....	8
1.2. Sportistu procesuālo garantiju izpratnes attīstības līmenis starptautiskajā praksē.....	12
1.2.1. Taisnīga, objektīva un neatkarīga lietas izskatīšana	12
1.2.2. Pieejama lietas izskatīšana un pārkāpuma pierādīšanas saikne ar krimināltiesību principiem.....	15
1.2.3. Atklāta un publiska lietas izskatīšana	21
1.2.4. Laicīga lietas izskatīšana	23
2. Sportista tiesību aizsardzības līdzekļi un procesuālās garantijas Latvijā.....	26
2.1. Kodeksa juridiskais statuss, un tajā ietvertu tiesību aizsardzības līdzekļu interpretācijas un piemērošanas prakse Latvijā.....	26
2.2. Kodeksā ietvertu un starptautiskajā praksē nostiprināto procesuālo garantiju izpratnes interpretācija un piemērošana Latvijas praksē.....	29
3. Latvijas antidopinga sistēmā ietilpstošo institūciju procesu un lēmumu atbilstība Latvijas Republikas Satversmei	37
3.1. Antidopinga komisiju procesi, kā valsts pārvaldes darbība un to sasaiste ar kontradiktorisko procesu tiesas spriešanas kontekstā, atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei.....	37
3.1.1. Antidopinga komisiju neatkarība un objektivitāte, kontekstā ar Satversmes 92.panta pirmo teikumu.....	40
3.1.2. Pieeja antidopinga noteikumu pārkāpuma lietas izskatīšanai, kontekstā ar Satversmes 92.pantā ietvertu tiesas pieejamības raksturojumu	44
3.1.3. Atlīdzinājums par tiesību vai likumisko interešu aizskārumu antidopinga pārkāpumu lietās un tiesības uz advokātu	47
3.2. Biroja lēmumu noteiktās pārsūdzības kārtības atbilstība Satversmes 68.pantam.....	50
4. Kopsavilkums.....	54
5. Izmantotā literatūra un avoti	55

IEVADS

Vidējais vecums kurā sportists piedzīvo neatgriezenisku sportiskā snieguma virsotnes, jeb “pīķa” lejupslīdi, eksplozīvā spēka vai sprinta sporta disciplīnās kā šķēpmesānā, vidēji ir 27 gadi, taču peldēšanas disciplīnās lejupslīde sākas aptuveni 20 gados¹. Diskvalifikācijas periods par antidopinga noteikumu pārkāpumu izdarīšanu pirmreizējā konstatācijā no 2021.gada 1.janvāra var sasniegt pat sešus gadus². Diskvalifikācija no sporta ir tik smaga sankciju, ka tā var neatgriezeniski izbeigt augstas klases un olimpisko sportistu karjeru. Antonijs Duvāls (*Antoine Duval*) raksturojot diskvalifikācijas noteikšanas procesus izsakās tieši un nesaudzīgi: “ [...] *Šķīrējtiesneši lemj par sportista dzīvību vai nāvi, un ar tintes triepienu var izbeigt sportista karjeru [...]*”³. Par procesuālo garantiju nodrošināšanas trūkumiem, tās esamību vai neesamību arī starptautiskajā tiesu praksē pausta cerību, ka starptautiskās sporta organizācijas, mācoties no savām kļūdām rūpēsies par taisnīgu tiesas procesu ievērošanu⁴. Tādēļ ir svarīgi izvērtēt vai pretstatā smagajam sankciju raksturam sportistiem tiek nodrošināti pienācīgi un efektīvi tiesību aizsardzības līdzekļi, kā arī nodrošinātas atbilstošas procesuālās garantijas, diskvalifikācijas termiņa noteikšanas procesā. Bakalaura darba mērķis ir noskaidrot starptautiskajā praksē nostiprināto izpratnes līmeni par sportistam pieejamajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem un procesuālajām garantijām un analizēt Latvijā izveidotās antidopinga sistēmu, normatīvo regulējumu un to atbilstību Latvijas Republikas Satversmē nostiprinātajām tiesībām. Lai sasniegtu mērķi analizēti starptautiskie līgumi, Šveices sporta arbitražas judikatūra, kas atlasīta, atbilstoši sporta tiesību publikācijās, ietvertajām atsaucēm, runājot par procesuālajām garantijām. Apkopoti un analizēti visi spēkā esošie antidopinga nozari regulējošie normatīvie akti, taču Satversmes tiesas spriedumu izvēle balstīta uz tiesas prakses apkopojumiem un konkrēto Satversmes pantu komentāriem.

¹Age of Peak Competitive Performance of Elite Athletes: A Systematic Review August 2014. Sports Medicine 44(12). Pieejams:

https://www.researchgate.net/publication/264631971_Age_of_Peak_Competitive_Performance_of_Elite_Athletes_A_Systematic_Review [Aplūkots 19.12.2020]

² 2021.gada Pasaules Antidopinga kodekss. 10.panta 4.punkts. Pieejams: <https://vvc.gov.lv/image/catalog/dokumenti/WADA%20Code%202021.docx>

³ Duval A (2019) Time to go public? the need for transparency at the court of arbitration for sport. Yearbook of International Sports Arbitration. Pieejams: <https://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=57709511808803008307508408706610209903503606203700004809407611011711908408112211108604501202805810705712510612201310900106402110607106101704201114119121082112070103058034041009009001072109000100010114082066092002091079098086025111114086120121068070007&EXT=pdf&INDEX=TRUE> [Aplūkots 19.12.2020]

⁴ International Weightlifting Federation (IWF) (CAS 2004/A/607), award of 6 December 2004. 41 paragrāfs. Pieejams: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202004-A-607%20B%20v%20IWF%20Award.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

1. TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI UN PROCESUĀLS GARANTIJAS ANTIDOPINGA JOMĀ

1.1. Tiesību avoti, kuros minēti tiesību aizsardzības līdzekļi un procesuālās garantijas

1.1.1. Konvencijas pret dopingu sportā

Būtiskākais tiesību avots, kas pastarpināti nosaka antidopinga noteikumu pārkāpumu izdarījušo sportistu tiesību aizsardzības līdzekļus un arī procesuālās garantijas, ir Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas 2005.gada 19.oktobra Starptautiskā konvencijas pret dopingu sportā (turpmāk – UNESCO Konvencija). UNESCO Konvencijas tekstā tiešā veidā norāde uz lietas izskatīšanu un apelāciju⁵ tiek atspoguļota tikai definīcijās, raksturojot šos tiesību aizsardzības līdzekļus, kā dopinga kontroles procesa elementus, kuru īstenošanas rezultātā sportistam attiecīgi tiek noteikta sporta sankcija. Procesuālo garantiju iespējams tulkot caur UNESCO Konvencijas regulējumu attiecībā uz starptautisko sadarbību dopinga kontrolē, jo tajā norādīts, ka sporta sankcijas ir jāpiemēro atbilstoši UNESCO Konvencijas pirmajam papildinājumam - Pasaules Antidopinga kodeksam⁶ (turpmāk – Kodekss), kas vēl pirms UNESCO konvencijas parakstīšanas, jau tika apstiprināts Otrajā pasaules konferencē par dopingu sportā, kas norisinājās 2003. gada 3.–5. martā Kopenhāgenā⁷. Tādi jēdzieni, kā “disciplinārais sods”, “soda mērs”, vēsturiski, pirms UNESCO Konvencijas atrodami arī 1989.gada 16.novembra Eiropas Padomes Antidopinga konvencijā, kas kā tiesiskais regulējums, saistošs valstīm un organizācijām, bija nākošais nopietnais solis pēc Starptautiskās Olimpiskās komitejas (turpmāk – SOK) 1964. gadā izstrādātā Antidopinga likuma. Ņemot vērā, ka šāda Antidopinga likuma apstiprināšana bija pirmais solis cīņā pret dopingu sportā, tomēr, līdz pat 1984.gadam nemitīgā farmakoloģisko preparātu un dopinga metožu attīstība neļāva sekmīgi īstenot SOK un Antidopinga likumā ietvertos mērķus, Eiropas

⁵ STARPTAUTISKĀ KONVENCIJA PRET DOPINGU SPORTĀ. Parakstīts Parīzē 19.10.2005. 2.panta 8.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/129939-par-starptautisko-konvenciju-pret-dopingu-sporta>

⁶ Ibid. 19.panta (b) punkts

⁷ Sīkāk sk. “No vēstures skatpunkta” DOPINGA KONTROLES PROCESĀ UN REZULTĀTU PĀRVALDĪBĀ PIEMĒROJAMĀS TIESĪBU NORMAS. Mārtiņš Dimants. Jurista vārds Nr.33 (963) Pieejams: <https://juristavards.lv/journal/34dd3e3f8c6e78fa/#> [Aplūkots 19.12.2020]

Padomes Antidopinga konvencijas ietvaros, ieinteresētās puses apņēmas savu konstitucionālo pilnvaru ietvaros veikt nepieciešamos pasākumus šīs konvencijas noteikumu īstenošanai, lai samazinātu un pilnīgi izskaustu dopinga lietošanu sportā⁸. Eiropas Padomes Antidopinga konvencijā gan netiek uzskaitīti tiesību aizsardzības līdzekļi, tomēr ietverta norāde, ka sporta organizācijām pie disciplināro sodu saskaņošanas ir jāpielieto starptautiski atzītie taisnīguma principi (*international principles of natural justice*)⁹. Lai arī Eiropas Padomes Antidopinga konvencijā nav pateikts, atbilstoši kādai kārtībai šie disciplinārie sodi būtu nosakāmi, tomēr tajā ir ietverta norāde, kādā veidā šos starptautiski atzītos taisnīguma principus iespējams sasniegt. Šajā gadījumā, šie vispārējie taisnīguma principi raksturo tādas procesuālās garantijas, kā disciplinārā soda piemērošanas institūcijas neatkarība, sportista tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, juridisko palīdzību vai pārstāvību, kā arī spriedumu pārsūdzību. Lai arī abās no minētajām konvencijām noteikts dalībvalstu pienākums veicināt dopinga nepieļaušanu sportā un cīņu pret to, lai to izskaustu pilnībā, tomēr tajās, tiesību aizsardzības līdzekļi un procesuālās garantijas norādītas ļoti vispārīgi, aicinot dalībvalstis, apstiprināt atbilstošus pasākumus konvencijas mērķu sasniegšanai, deklaratīvi norādot, ka šādi pasākumi var ietvert likumdošanu, noteikumus, politikas vai administratīvas prakses. Tādējādi dalībvalstīm atstājot gana plašu interpretācijas iespēju tiesību aizsardzības līdzekļu un procesuālo garantiju noteikšanai. Pat, ja Kodekss, kā UNESCO Konvencijas papildinājums, kā tāds, nerada nekādas starptautisko tiesību saistības dalībvalstīm, tomēr ir būtiski ņemt vērā faktu, ka UNESCO Konvencijā, piemēram tāda definīcija “Dopinga kontrole” ir jālieto Kodeksa ietvaros. Attiecīgi tiesību aizsardzības līdzekļi, piemēram kā lietas izskatīšana un apelācija, tiek sasaistīta ar Kodeksu, gan 2.pantā, gan 2.panta 8.apakšpunktā, kā arī 16.panta (g) punktā. Tas nozīmē, ka UNESCO Konvencijas mērķi, tai skaitā tiesību aizsardzības līdzekļus, sasniegt iespējams vienīgi caur pašu Kodeksu, kā UNESCO Konvencijas iztulkošanas līdzekli, jo, kā redzams arī caur citiem UNESCO Konvencijas pantiem, tieši Kodeksa principi ir tie caur kuriem tiek koordinēta cīņa pret dopingu sportā¹⁰, veiktas dopinga kontroles¹¹, tiek veidots izglītības programmas saturs¹² un īstenota pētniecība¹³. Bez tam, ratificējot UNESCO Konvenciju, dalībvalstis pievienojas

⁸ Sīkāk sk. “No vēstures skatpunkta” DOPINGA KONTROLES PROCESĀ UN REZULTĀTU PĀRVALDĪBĀ PIEMĒROJAMĀS TIESĪBU NORMAS. Mārtiņš Dimants. Jurista vārds Nr.33 (963) Pieejams: <https://juristavards.lv/journal/34dd3e3f8c6e78fa/#> [Aplūkots 19.12.2020]

⁹ EIROPAS PADOMES ANTIDOPINGA KONVENCIJA Nr.135. 7.panta (d) punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/41735-par-eiropas-padomes-antidopinga-konvenciju-nr-135>

¹⁰ STARPTAUTISKĀ KONVENCIJA PRET DOPINGU SPORTĀ. 4.panta 1.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/129939-par-starptautisko-konvenciju-pret-dopingu-sporta>

¹¹ Ibid. 12.panta (a) punkts

¹² Ibid. 19.panta (b) punkts

¹³ Ibid. 27.pants

Kodeksa principiem, kas pamato atbilstošu pasākumu¹⁴ ieviešanu UNESCO Konvencijas mērķu sasniegšanai¹⁵.

1.1.2. Pasaules Antidopinga Kodekss un Starptautiskie standarti

Secīgi aplūkojot Kodeksu, tā preambulā atrodama pirmā sasaiste, kas apliecina Kodeksa būtisko nozīmi, lai sasniegtu UNESCO Konvencijas mērķi, kas ir dopinga lietošanas un novēršanas apkarošana sportā¹⁶, jo Kodeksa nolūks ir sekmēt dopinga apkarošanas centienus, nodrošinot antidopinga pamatelementu vispusīgu saskaņošanu¹⁷. Tai skaitā, Kodeksā ietverta atkārtota atsauce uz UNESCO Konvenciju dalībvalstu pievienošanās Kodeksa principiem, apliecinot savu apņemšanos ievēro Kodeksu, ratificējot UNESCO Konvenciju¹⁸. Kodeksā tiek ietverta norāde uz tā juridisko formu, kā privātu nevalstisku dokumentu, kas vairākumā gadījumu valstu valdībām nevar būt saistošs, tādēļ tā parakstītājiem, kas ir antidopinga organizācijas, tiek norādīts, ko tās drīzāk var sagaidīt no valdībām, jo dalībvalstu pienākumu izpildīt tieši pašu ratificēto konvenciju prasības. Tai pat laikā, tiek saglabāta norāde uz to, ka sporta organizācijas un valdības, apkarojot dopinga lietošanu, izmanto tieši Kodeksā aprakstīto, koordinēto un saskaņoto programmu. Lai šajā gadījumā iedzīvinātu Kodeksa principus, tai skaitā sportistu tiesību aizsardzības līdzekļus un procesuālās garantijas, tieši antidopinga organizācijas tiek aicinātas pieņemt un īstenot Kodeksam atbilstīgus antidopinga noteikumus un politiku, izmantojot labākas prakses paraugus¹⁹, kas lielā mērā, praktiski identiskā veidā atbilst pašam Kodeksam²⁰ vai arī izstrādāt noteikumus, kas atbilst Kodeksa vispārējiem

¹⁴ STARPTAUTISKĀ KONVENCIJA PRET DOPINGU SPORTĀ. 4.panta 1.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/129939-par-starptautisko-konvenciju-pret-dopingu-sporta>

¹⁵ Ibid. 5.pants

¹⁶ Pasaules Antidopinga kodekss. Preambula Kodekss [piezīme] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

¹⁷ Ibid. Preambula Kodekss

¹⁸ Ibid. 22.pants

¹⁹ Ibid. PASAULES ANTIDOPINGA PROGRAMMAS UN KODEKSA MĒRĶIS, DARBĪBAS JOMA UN STRUKTŪRA “Lai nodrošinātu risinājumus dažādās dopinga apkarošanas jomās, pamatojoties uz Kodeksu un starptautiskajiem standartiem, ir izstrādāti un tiks izstrādāti labākas prakses paraugi un vadlīnijas. WADA ieteiks izmantot šos paraugus un vadlīnijas, un tie būs pieejami parakstītājiem un citām ieinteresētajām personām pēc pieprasījuma, bet to ieviešana nebūs obligāta. Papildus antidopinga dokumentācijas paraugu izstrādei WADA atbalstīs parakstītājus, nodrošinot arī apmācību. [Piezīme. Šos paraugdokumentus ieinteresētās personas var izmantot kā alternatīvus risinājumus. Dažas ieinteresētās personas paraugnoteikumus un citus labākas prakses paraugus var pieņemt burtiski. Citas šos paraugus var pieņemt, tos pārveidojot. Taču ieinteresētās personas var arī izstrādāt pašas savus noteikumus saskaņā ar Kodeksā noteiktajiem vispārējiem principiem un konkrētām prasībām. Konkrētu dopinga apkarošanas procesa daļu paraugdokumenti vai vadlīnijas ir izstrādāti un arī turpmāk tos var izstrādāt, pamatojoties uz vispārārstītām ieinteresēto personu vajadzībām un vēlmēm.]”

²⁰ Pasaules antidopinga kodekss LABĀKĀS PRAKSES PARaugI PARaugNOTEIKUMI VALSTU ANTIDOPINGA ORGANIZĀCIJĀM Versija 7.0 (pamatojoties uz 2009. gada pārskatīto Kodeksu) 2010. gada novembris 13.punkta 6.apakšpunkts. Pieejams:

principiem un konkrētām prasībām, tādējādi raisot jautājumu par to, cik patiesībā lielā mērā Kodekss var vai nevar atstāt ietekmi uz starptautisko tiesību saistībām dalībvalstīs un vai vienkāršāk nebūtu apstiprināt Kodeksa ievērošanu ar nacionālajiem normatīvajiem aktiem, it īpaši tādēļ, ka antidopinga organizācijas pašas nevar izdot normatīvos aktus, tādās tiesību sistēmās, kurās normatīvo aktu izdošana ir likumdošanas un izpildvaras kompetencē. Scenārijs, kurā antidopinga noteikumus izdod antidopinga organizācija ir tikai tādās sporta sistēmās, kurās starp antidopinga organizāciju un sportistiem, sporta organizācijām ir privāttiesiskas, līgumiskas saistības un sportists šos noteikumus apņemas ievērot uz civiltiesiskas vienošanās pamata, kā piemēram Vācijā²¹. Vācijā nacionālos antidopinga noteikumus apstiprina nacionālās antidopinga organizācijas direktoru padome, taču ieviešana sporta organizāciju iekšējos noteikumos tiek atstāta pašu organizāciju ziņā, izvēloties vienu no trim noteikumu formām, kas pielāgotas dažādiem rezultātu pārvaldības modeļiem²², sportista tiesības un pienākumus antidopinga jomā, nosakot līgumā starp sportistu un organizāciju. Jautājums par antidopinga organizāciju izstrādājamo antidopinga noteikumu saikni ar paša Kodeksa principiem, vai atšķirību no Kodeksa pēc būtības, ir aktuāls ņemot vērā to, ka Kodeksā tiek noteiktas minimālās prasības, kurām identiski Kodeksa tekstam ir jāatspoguļojas antidopinga noteikumos. Šīs prasības attiecas uz trīspadsmit²³ no divdesmit pieciem Kodeksa pantiem, neieskaitot Kodeksa definīcijas. Atbilstoši šai prasībai vairāk kā puse no kopējā Kodeksā ietvertā pantu skaita negrozītā veidā ir jāatspoguļojas nacionālajos noteikumos, praktiski izslēdzot iespēju, ka UNESCO Konvencijās noteikto mērķi iespējams sasniegt bez tiešas Kodeksa piemērošanas. Pieņemot, ka neatkarīgi no valsts vai organizācijas, kurā tiks veikta dopinga kontrole, tai skaitā tiks īstenota lietas izskatīšana vai pārsūdzība, tā notiks atbilstoši Kodeksā noteiktajām prasībām, attiecīgi arī pats Kodekss, kas ir interpretējams, bez atsaucēm uz attiecīgo parakstītāju vai valdību spēkā esošajiem tiesību aktiem vai normatīvajiem aktiem²⁴, drīzāk ir tiesību avots, nekā tikai dokuments, kas UNESCO Konvencijai pievienots informatīvos nolūkos. Tādēļ tiesību aizsardzības līdzekļu un procesuālo garantiju izpratni vai piemērošanas pārbaudi, neatkarīgi no valsts vai sporta organizācijas, kurā notiek antidopinga noteikumu pārkāpuma izskatīšana, ir iespējams veikt tieši caur Kodeksa normu iztulkošanu. Bez tam,

https://www.vvc.gov.lv/export/sites/default/docs/LRTA/MK_Noteikumi/Model_Rules_for_National_Anti-doping_Organizations.doc

²¹ Vācijas Nacionālais antidopinga kodekss. Pieejams: <https://www.nada.de/en/legal-matters/anti-doping-code/national-anti-doping-code-nadc/> [Aplūkots 19.12.2020]

²² Paraugi asociācijām. Pieejams: <https://www.nada.de/recht/anti-doping-regelwerke/der-nationale-anti-doping-code-nadc/muster-fuer-verbaende/> [Aplūkots 19.12.2020]

²³ Pasaules Antidopinga kodekss. 23.panta 2.panta 2.apakšpunkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

²⁴ Pasaules Antidopinga kodekss. 24.panta 3.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

Kodeksa būtisko lomu, kā tiesību avotam pastiprina arī tādi vēsturiski notikumi, kuros Kodekss, vēl neesot UNESCO Konvencijas sastāvdaļai ir ticis piemērots sporta tiesvedību procesos, piemēram, 2004.gada 21.augusta lietā, kurā vainas un nolaidības esamība diskvalifikācijas noteikšanai, jau tika identificēta tieši caur Kodeksa regulējumu, gadu un desmit mēnešus vēl pirms UNESCO Konvencijas parakstīšanas²⁵.

Atbilstoši Kodeksa normām tiesiskie aizsardzības līdzekļi ir vairāki. Katram sportistam, kurš izdarījis antidopinga noteikumu pārkāpumu, attiecīgi ir tiesības paļauties, ka lietas izskatīšana notiks saprātīgā laika termiņā, taisnīgā un objektīvā lietas izskatīšanas komisijā²⁶, kuru izveidojusi konkrētā antidopinga organizācija, bez tam, ir tiesības paļauties, ka lieta tiks izskatīta, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – ECTK) 6. panta 1. punktā noteiktos principus²⁷. Jebkuram sportistam ir tiesības vērsties Pasaules Antidopinga aģentūrā²⁸, lai apstrīdētu starptautiskās federācijas lēmumu, neatzīt sportista valsts antidopinga organizācijas piešķirto terapeitiskās lietošanas atļauju, vai nepiešķirt terapeitiskās lietošanas atļauju starptautiska līmeņa sportistam, kurš tai pieteicies starptautiskajā federācijā. Šādai pārsūdzībai tiek paredzēts procesuālais termiņš un tiek iezīmēta sasaiste arī ar Starptautisko terapeitiskās lietošanas atļaujas standartu²⁹. Tā pat, sportistiem ir tiesības apstrīdēt lietas izskatīšanas komisijas lēmumus, starptautiska līmeņa sportistam³⁰ – Šveices sporta arbitražas tiesā³¹ (turpmāk – CAS), citiem sportistiem – neatkarīgā iestādē, saskaņā ar valsts antidopinga organizācijas noteikumiem³².

²⁵ Sīkāk sk. “No vēstures skatpunkta” DOPINGA KONTROLES PROCESĀ UN REZULTĀTU PĀRVALDĪBĀ PIEMĒROJAMĀS TIESĪBU NORMAS. Mārtiņš Dimants. Jurista vārds Nr.33 (963) Pieejams: <https://juristavards.lv/journal/34dd3e3f8c6e78fa/#> [Aplūkots 19.12.2020]

²⁶ Ibid. 8.panta 1.punkts

²⁷ Pasaules Antidopinga kodekss. 8.panta 1.punkta piezīme. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

²⁸ DOPINGA KONTROLES PROCESĀ UN REZULTĀTU PĀRVALDĪBĀ PIEMĒROJAMĀS TIESĪBU NORMAS. Mārtiņš Dimants. Jurista vārds Nr.33 (963) “*Lai godīgu sportisko principu ievērošanu nodrošinātu ne tikai Eiropā, bet arī visā pasaulē, 1999.gada 4.februārī, Šveicē, Lozannas pilsētā, tika sasaukta pirmā Pasaules konference par dopingu sportā, kurā pasaules valstu amatpersonas un visu starptautisko sporta organizāciju vadītāji apstiprināja sadarbību, parakstot Lozannas deklarāciju. Atbilstoši Lozannas deklarācijas 4. punktam 1999.gada 10.novembrī tika izveidota neatkarīga, starptautiska antidopinga aģentūra – Pasaules Antidopinga aģentūra (World Anti-Doping Agency)*” Pieejams: <https://juristavards.lv/journal/34dd3e3f8c6e78fa/#> skat. arī: STARPTAUTISKĀ KONVENCIJA PRET DOPINGU SPORTĀ. 2.panta 25.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/129939-par-starptautisko-konvenciju-pret-dopingu-sporta>

²⁹ Ibid. 2.panta 21.punkts, skat. arī Pasaules Antidopinga kodekss. 4.panta 4.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

³⁰ Ibid. Definīcijas. “*Starptautiska līmeņa sportists - sportists, kas piedalās starptautiska līmeņa sacensībās, ko katra starptautiskā federācija nosaka saskaņā ar Starptautisko pārbaužu un izmeklēšanas standartu.*”

³¹ Tribunal Arbitral du Sport / Court of Arbitration for Sport. Pieejams: <https://www.tas-cas.org/en/index.html> [Aplūkots 19.12.2020]

³² Pasaules Antidopinga kodekss. 13.panta 2.punkta 1. un 2.apakšpunkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

Procesuālās garantijas Kodeksā tiek raksturotas caur taisnīgas lietas izskatīšanas prizmu, kā arī prasībām, kuras jānodrošina pārsūdzības institūcijā. Attiecīgi rezultātu pārvaldības procesā, sportistam tiek nodrošināta laicīga, taisnīga un objektīva lietas izskatīšanas iespēja, tai skaitā nodrošinātas tiesības uz advokāta pārstāvību, šādas tiesības, nodrošinot par saviem līdzekļiem, bez tam attiecībā uz pārsūdzībai piemērojamajām procesuālajām garantijām pārsūdzības institūcijā, to nenodrošināšanas gadījumā, sākot ar 2021.gadu arī cietiem sportistiem, kas nav starptautiska līmeņa sportisti būs tiesības vērties CAS³³. Tomēr, šis uzskaitījums nav izsmelošs, to saturu var papildīt ar citiem Kodeksa saistītajiem dokumentiem.

Par procesuālo garantiju avotu var uzskatīt arī starptautiskos standartus, ņemot vērā, ka tādi dokumenti, kā Starptautiskais terapeitiskās lietošanas atļaujas standarts vai Aizliegtu vielu saraksts, vienlaicīgi ir gan Kodeksa standarts, gan UNESCO Konvencijas pielikums ar tiešu piemērojamību un atsauce par terapeitisko atļauju piešķiršanu ir iekļauta Kodeksā, tā pat Kodeksā ir ietvertas atsauces uz citiem standartiem, kas tajā pašā laikā ir tikai UNESCO konvencijas papildinājumi, piemēram Pārbaužu un izmeklēšanas standarts, vai Laboratoriju standarts. Bez standartu regulējuma, neatkarīgi no tā vai tie rada vai nerada starptautiskās saistības ir saprotams, ka ne UNESCO Konvencijā, ne Kodeksā ietvertie principi nav sasniedzami bez šiem dokumentiem, kuru nolūks ir saskaņot to antidopinga organizāciju rīcību³⁴ caur Pasaules antidopinga programmu, kas ir trīs līmeņu sistēma, ietverot sevī Kodeksu, Starptautiskos standartus un tehniskos dokumentus, kā arī labākās prakses paraugus un pamatnostādnes. Tieši šī iemesla dēļ ir vērts aplūkot Starptautisko rezultātu pārvaldības standartu (turpmāk – ISRM), kas stāsies spēkā līdz ar 2021.gada Kodeksu, un ir iepriekšējo Pasaules Antidopinga aģentūras Rezultātu pārvaldības, uzklauššanas un lēmumu vadlīniju³⁵, juridiskās statusa pāreja starptautiskā standarta formā. Bez tam, Kodeksa 2021.gada redakcijā ietverta tieša norāde, ka taisnīga lietas izskatīšana notiek saskaņā ISRM³⁶. Šajā ISRM papildus Kodeksā uzskaitītākajiem principiem, kā sportista tiesībām uz laicīgu lietas izskatīšanu, taisnīgā, neatkarīgā un objektīvā lietas izskatīšanas komisijā, sportistu tiesībām pārstāvībai tiek uzskaitītas tādas procesuālās garantijas kā pieejamība lietas izskatīšanai, tiesības pieejai lietas materiāliem, iesniegt rakstiskas un mutiskus pieteikumus, piesaukt lieciniekus un tulku, kā arī pieprasīt publisku lietas izskatīšanu. Vērtējot 2021. gada Kodeksa un ISRM normu uzbūvi un it

³³ 2021.gada Pasaules Antidopinga kodekss. 13.panta 2.punkta 2.apakšpunkts. Pieejams: <https://vvc.gov.lv/image/catalog/dokumenti/WADA%20Code%202021.docx>

³⁴ Ibid. Preambula. Pasaules Antidopinga programma

³⁵

https://www.wada-ama.org/sites/default/files/wada_guidelines_results_management_hearings_decisions_2014_v1.0_en.pdf

³⁶ 2021.gada Pasaules Antidopinga kodekss. 8.panta 1.punkts. Pieejams: <https://vvc.gov.lv/image/catalog/dokumenti/WADA%20Code%202021.docx>

īpaši, Kodeksa 8.panta komentārā ietvertu piezīmi³⁷, secināms, ka Kodekss un ISRM nosaka tikai minimālās procesuālo tiesību garantijas un to ieviešanu praksē atstāj katras valsts ziņā, caur tās antidopinga noteikumu vai citu procesuālo noteikumu regulējumu³⁸.

1.2. Sportistu procesuālo garantiju izpratnes attīstības līmenis starptautiskajā praksē

1.2.1. Taisnīga, objektīva un neatkarīga lietas izskatīšana

Saskaņā ar Eiropas Padomes Antidopinga konvencijas 7.pantu, sporta organizācijām nosakot disciplināros sodus ir jāpielieto starptautiski atzītie taisnīguma principi (*international principles of natural justice*)³⁹, Kodeksā un ISRM nav atsauces uz starptautiski atzītiem tiesību principiem, taču tādas atrodamas CAS judikatūrā, kurā tā atzinusi, ka visām sporta organizācijām tie ir jāievēro⁴⁰. Laika gaitā arī pati CAS judikatūra pakāpeniski ir kļuvusi par tiesību avotu, jo tās lēmumu skaits ir pieaudzis tiktāl, ka tie radījuši regulējošo principu un noteikumu kopumu - sporta tiesības (*lex sportiva*), kas piemērojamas starptautiski visām sportā iesaistītajām pusēm, neatkarīgi no sporta noteikumiem konkrētajā valstī⁴¹. Virknē no CAS lēmumiem ir ietverta atsauce uz taisnīgas lietas izskatīšanas procesuālajām tiesībām, tā piemēram CAS tiesnešu kolēģija 1996.gada 1.augusta lietā Nr. CAS OG 96/005 norāda, ka tiesības tikt uzklautam ir fundamentāls un vispārīgs princips kurš izriet no dabiskajām tiesībām⁴². Piemēram 2008.gada 9.maija lietā Nr. CAS 2007/A/1373 tiesnešu kolēģija norāda, ka ir procesuāli nepamatoti pieņemt lēmumu pēc būtības, ja sportistam nenodod iespēju lēmuma

³⁷ 2021.gada Pasaules Antidopinga kodekss. [Piezīme par 8. panta 1. punktu. Šajā pantā paredzēts, ka rezultātu pārvaldības procesa konkrētā posmā sportistam vai citai personai nodrošina laicīgas, taisnīgas un objektīvas lietas izskatīšanas iespēju. Šie principi ir noteikti arī Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta 1. punktā un tiek vispārīgi atzīti starptautiskajās tiesībās. Šā panta nolūks nav aizstāt katras antidopinga organizācijas noteikumus attiecībā uz lietu izskatīšanu, bet gan nodrošināt, ka visas antidopinga organizācijas nodrošina lietas izskatīšanu atbilstīgi šiem principiem.] Pieejams: <https://vvc.gov.lv/image/catalog/dokumenti/WADA%20Code%202021.docx>

³⁸ Ibid.

³⁹ EIROPAS PADOMES ANTIDOPINGA KONVENCIJA Nr.135. 7.panta (d) punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/41735-par-eiropas-padomes-antidopinga-konvenciju-nr-135>

⁴⁰ CAS spriedums 1999.gada 20.augusta lietā Nr. 98/200 (AEK Athens and SK Slavia Prague / UEFA) 156.paragrāfs. Pieejams: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/200.pdf> [Aplūkots 19.12.2020]

⁴¹ The Court of Arbitration for Sport and Its Jurisprudence: An Empirical Inquiry into Lex Sportiva. 9.lp. Pieejams: https://books.google.lv/books?id=mLqODwAAQBAJ&pg=PA3&source=gbs_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false [Aplūkots 19.12.2020]

⁴² CAS OG 96/005 para 7. pieejams: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/OG%2096-005.pdf> [Aplūkots 19.12.2020]

pārskatīšanai vai atkārtotai izskatīšanai apelācijas instancē⁴³. Tādējādi secināms, ka taisnīgumu antidopinga noteikumu pārkāpumu izskatīšanā raksturo sportista tiesības tikt uzklautam un sportista tiesības uz lēmuma pārsūdzību. Uzklautšana kā procesuālā garantija var tikt īstenota divējādi un abos gadījumos uzskatāma par atbilstošu, tas ir, par taisnīgu uzklautšanu atzīstama, gan rakstiska, gan mutvārdu uzklautšana un pat gadījumos, ja uzklautšanas procesā ir pieļautas procesuālas kļūdas, kamēr vien tiek nodrošinātas tiesības pārsūdzēt un procesuālos pārkāpumus labot, nav uzskatāms, ka procesuālās garantijas vai tiesības uz taisnīgu tiesu būtu pārkāptas⁴⁴. Uzklautšana, kā taisnīgas lietas izskatīšanas elements attiecināms uz jebkuru citu tiesas vai disciplinārā procesu, kā arī līdzvērtīgiem procesiem sporta organizācijās⁴⁵, tieši šī iemesla dēļ CAS, jebkurās lietās, piemēro *audiatur et altera pars*, jeb otras puses uzklautšanas principu⁴⁶.

Abstrahējoties no CAS judikatūras, lielu lomu procesuālo garantiju izpratnē, spēlējis arī bijušais Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk – ECT) prezidents Žans Pauls Kosta (*Jean-Paul Costa*), kurš secīgi gan 2013.gadā, gan 2019.gadā, atbilstoši Pasaules Antidopinga aģentūras aicinājumam sagatavoja juridisko viedokli, attiecīgi 2015.gada un 2021.gada Kodeksa redakcijām. Kosta savu juridisko viedokli par Kodeksa regulējumu veidojis caur starptautisko cilvēktiesību normu atbilstības prizmu⁴⁷, attiecīgi iezīmējot un apliecinot cilvēktiesību principu būtisko lomu, runājot par Kodeksa regulējumu pēc būtības. Balstoties uz ECT judikatūru, kā būtiskākais taisnīgas tiesas princips tiek raksturots, caur trīs ECT spriedumiem 1993.gada 27.oktobra spriedumu *Dombo Beheer vs. Netherlands*, 2016.gada 11.aprīļa spriedumu *Cabourdin vs. France* un 2017.gada 17.janvāra spriedumu *Gakharia v. Georgia*, kuros paustā tiesas atziņa par būtiskākajiem taisnīgas tiesas principiem ietver pienākumu, katrai no tiesvedības pusēm piedāvāt saprātīgu iespēju pārstāvēt savu lietu, tostarp pierādījumiem, ar nosacījumu, ka vienu puse netiek nostādīta situācijā, kurā tai pastāv būtiski labvēlīgs stāvoklis attiecībā pret otru pusi⁴⁸, tādējādi runājot par procesuālo vienlīdzības principu. Ņemot vērā, ka Kodekss un ISRM atstāj valstu tiesības uz rīcības brīvību šo principu ieviešanai, pamatots ir

⁴³ 2007/A/1373 para 26. https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202007-A-1373%20FINA%20v%20CBDA%20%26%20G%20Award.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

⁴⁴ CAS 94/129 para 58., 59. https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%2094-129%20USA%20Shooting%20v%20UIT%20Award.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

⁴⁵ CAS 2001/A/317, para 6 Pieejams: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202001-A-317%20A%20v%20FILA%20Award.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

⁴⁶ CAS 2010/A/2275, para 29 Pieejams: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/2275.pdf> [Aplūkots 19.12.2020]

⁴⁷ Legal opinion 2019 (expert opinion) on the World Anti-Doping Code, 13.lpp. Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/avis_2019_code_mondial_en.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

⁴⁸ Ibid.

Kosta viedoklis par dažādajām neatkarības un objektivitātes formu interpretācijām nacionālajās sporta sistēmās. Costa ieskatā jautājums ir par to vai neatkarības un objektivitātes standartiem, kuri ir ļoti augstā līmenī izskatot lietu CAS, jābūt arī tikpat augstā līmenī sporta organizācijās un pirmās instances lietas izskatīšanas komisijās, it īpaši tad, ja ir izpildīta operacionālās neatkarības prasība⁴⁹. Ir sarežģīti nodrošināt līdzvērtīgas neatkarības un objektivitātes prasības iekšējās vai disciplinārās sporta institūcijās, ja neobjektivitātes risks pastāv pašu organizāciju struktūru, vai sporta sistēmu dēļ, kurās šīs lietas izskatīšanas vai disciplinārās komisijas ietilpst, atšķirībā no CAS struktūras un tajā ietilpstošajām, daudz stingrākajām tiesnešu atstatīšanas un interešu konflikta procedūrām⁵⁰. Kosta norāda, ka ECT ir plaši analizējusi procesuālo tiesību problemātiku līdzvērtīgos procesos, kā piemēram darba tiesību, pilsētplānošanas un azartspēļu jomās, to judikatūra iezīmē sekojošu atziņu - ja iekšējā un/vai pirmās instances institūcija pilnībā neizpilda ECTK 6. panta prasības, uzskatāms, ka šis pants nav pārkāpts, ja apelācijas sūdzību var iesniegt vispārējās jurisdikcijas tiesā⁵¹. Ja šāda iespēja nepastāv, tad tiesības uz taisnīgu tiesu ir pārkāptas. Runājot par CAS, ņemot vērā, ka Costa ir CAS tiesnesis, viņš pauž pārliecību, ka CAS izpilda ECT atziņu par vispārējās jurisdikcijas tiesas prasību, jo tajā lietas tiek skatītas *de novo*⁵² un attiecīgi, ja lietas izskatīšanas komisijas pilnībā neatbilst neatkarības un objektivitātes standartiem un lietu ir iespējams skatīt CAS, tad tas nerada starptautisko cilvēktiesību normu, it īpaši, tiesību uz taisnīgu tiesu, pārkāpumu⁵³. Lai arī šīs viedoklis procesuālo tiesību jautājumu apskata no cilvēktiesību ievērošanas perspektīvas, kontekstā ar EHCR judikatūras atziņām, šī Bakalaura darba ietvaros tiek saskatītas, divas būtiskas problēmas Kosta viedoklī. Pirmkārt CAS pieejamību ierobežo augstās CAS tiesvedības izmaksas, it īpaši apstākļi, ka zaudētājas pusei uzvarētājas puses tiesvedības izdevumi jāsedz pēc CAS kolēģijas ieskatiem⁵⁴, kā piemēram: “ņemot vērā lietas apstākļus un pušu finansiālo stāvokli, šķīrējtiesnesis atzīst par lietderīgu, katrai pusei segt savus tiesāšanās izdevumus”⁵⁵. Otrkārt tiesības vērsties CAS ir tikai starptautiska līmeņa sportistiem, vai arī zemāka līmeņa

⁴⁹ Legal opinion 2019 (expert opinion) on the World Anti-Doping Code, 13.lpp. Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/avis_2019_code_mondial_en.pdf [Aplūkots 19.12.2020].

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Ibid.

⁵² Pasaules Antidopinga kodekss. (Piezīme par Kodeksa 13. panta 1. punkta 2. apakšpunktu. Sporta šķīrējtiesa lietu skata no jauna. Iepriekšējās tiesvedības neierobežo pierādījumu izmantošanu un tās nav svarīgas, izskatot lietu Sporta šķīrējtiesā). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

⁵³ Ibid. 33.lpp.

⁵⁴ R64.5 In the arbitral award, the Panel shall determine which party shall bear the arbitration costs or in which proportion the parties shall share them. As a general rule and without any specific request from the parties, the Panel has discretion to grant the prevailing party a contribution towards its legal fees and other expenses incurred in connection with the proceedings and, in particular, the costs of witnesses and interpreters. When granting such contribution, the Panel shall take into account the complexity and outcome of the proceedings, as well as the conduct and the financial resources of the parties.

⁵⁵ CAS 2019/A/6328 S.B. v. Latvian Powerlifting Federation & Latvian Anti-Doping Bureau (ierobežotas pieejamības)

sportistiem, ja to paredz nacionālie antidopinga noteikumi, vai citi normatīvie akti, saskaņā ar Kodeksa 13.panta 2.punkta 2.apakšpunktu “Antidopinga organizācija var nolemt ievērot šā panta prasības, paredzot tiesības iesniegt pārsūdzību uzreiz Sporta šķīrējtiesā”. Raugoties no šādas perspektīvas ir nesamērīgi nodrošināt taisnīgas tiesas procesuālās garantijas tikai CAS, tādēļ tas mudina domāt par nepieciešamību atbilstošu procesuālo garantiju nodrošināšanai sporta sistēmās, kā nacionālā tā starptautiskā līmenī, atbilstošā pārsūdzības institūcijā, kura atbilstoši ISRM prasībām līdztekus Operacionālās neatkarības prasībām ir arī Institucionāli neatkarīga.

Institucionālo neatkarību raksturo apstākļi, ka pārsūdzības institūcija ir pilnībā neatkarīga no antidopinga organizācijas, kura ir atbildīga par antidopinga noteikumu pārkāpuma pārvaldību, tas ir, tā nevar būt antidopinga organizācijas padotībā⁵⁶. Tā kā procesuālo garantiju nodrošina arī uzklaušanās/lietas izskatīšanas objektivitāte, ir nepieciešams noskaidrot objektivitātes termina izpratne antidopinga pārkāpumos. Terminu objektivitāte raksturo lietas izskatīšanas komisijas uzbūve, kas paredz, ka tajā jābūt priekšsēdētājam un vismaz diviem komisijas locekļiem. Priekšsēdētājam jābūt pieredzei tiesību piemērošanas praksē vai vismaz vienam no komisijas locekļiem jābūt juridiskajām zināšanām un pieredzei juridiskos jautājumos. Pārējiem komisijas locekļiem jāspēj nodrošināt kolektīvo ekspertīzi jomās kā zinātne, medicīna un sports⁵⁷. Komisijas locekļi nedrīkst būt tieši vai netieši saistīti personīgajā un profesionālajā darbības jomā, kā arī nedrīkst būt iesaistīti lietas izskatīšanā iepriekš. Līdztekus šiem kritērijiem, sportistam ir jābūt nodrošinātām tiesībām lūgt komisijas locekļu atstādināšanu no lietas izskatīšanas, ja pastāv bažas par komisijas locekļu objektivitāti⁵⁸.

1.2.2. Pieejama lietas izskatīšana un pārkāpuma pierādīšanas saikne ar krimināltiesību principiem

Atbilstoši ISRM 8.panta 8.punktam, pieejamība tiek raksturota divos veidos. Pirmkārt procesuālajām izmaksām, ir jābūt tik zemām, lai tās neatturētu sportistu no dalības

⁵⁶ International Standard for Results Management (2021). 3.punkta pirmais apakšpunkts, Definīcijas “Institucionālā neatkarība”.

⁵⁷ Results Management, Hearings and Decisions Guidelines 2014. Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/wada_guidelines_results_management_hearings_decisions_2014_v1.0_en.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

⁵⁸ Recommendation on ensuring the independence of hearing panels (bodies) and promoting fair trial in anti-doping cases. B) punkts Pieejams: <https://rm.coe.int/recommendation-on-ensuring-the-independence-of-hearing-panels-bodies-a/1680735159> [Aplūkots 19.12.2020]

uzklausišanas procesā⁵⁹. Otrkārt, antidopinga noteikumu pārkāpumu rezultātu pārvaldības organizācijai, vai atbilstošajai uzklausišanas/lietas izskatīšanas komisijai (*deklaratīvi*) ir jāapsver iespējas veidot tādas juridiskās palīdzības mehānismus, kas nodrošina pieejamības procesuālās garantijas⁶⁰. Līdzīgu pārlicību pauž arī Apvienoto Nāciju Cilvēktiesību padome, norādot, ka sporta organizācijām būtu jānodrošina sportistu tiesības uz aizsardzību, neierobežojot viņu piekļuvi tiesiskajiem palīdzības mehānismiem⁶¹. Turklāt šīm organizācijām būtu jāīstojas tā, lai nodrošinātu efektīvus tiesiskās aizsardzības veidus, kas atbilst starptautiskajām cilvēktiesībām un ir vienlīdz pieejami visiem sportistiem neatkarīgi no resursiem un ģeogrāfiskās atrašanās vietas⁶². Apvienoto Nāciju Cilvēktiesību padomes atziņa ir pretēja ISRM ietvertajam principam, ka juridiskā palīdzība vai pārstāvība antidopinga noteikumu pārkāpumu lietās ir jānodrošina par saviem līdzekļiem, tomēr, ņemot vērā, ka sportisti ir pakļauti obligātai dopinga kontrolei, kas nelabvēlīga analīžu rezultāta gadījumā var rezultēties pilnīgā izslēgšanā no sportiskās aprites, uzskatāms, ka taisnīgumu varētu raksturot, sportista piekļuve apmaksātai juridiskai palīdzībai. Arī starptautiskā prakse nav viennozīmīga un pieejamība juridiskai pārstāvībai tiek traktēta dažādi. Kamēr Apvienotajā karalistē un Jaunzēlandē juridiskā palīdzība sportistam tiek nodrošināta caur *pro bono* atbalsta mehānismiem – juridiskās palīdzības komisijām^{63,64}, tikmēr citās valstīs sportistam ir vieglāk atteikties no lietas izskatīšanas/uzklausišanas, nekā ieguldīt nesamērīgus līdzekļus juridiskās palīdzības saņemšanā, kā to norādījis tiesību zinātnieks Maurīns Arelano Vestons (*Maureen Arellano Weston*) savā publikācijā⁶⁵. Runājot par juridisko palīdzības Amerikas Savienotajās

⁵⁹ Recommendation on ensuring the independence of hearing panels (bodies) and promoting fair trial in anti-doping cases. c) punkts Pieejams: <https://rm.coe.int/recommendation-on-ensuring-the-independence-of-hearing-panels-bodies-a/1680735159> [Aplūkots 19.12.2020]

⁶⁰ Ibid.

⁶¹ Annual report of the United Nations High Commissioner for Human Rights and reports of the Office of the High Commissioner and the Secretary-General Promotion and protection of all human rights, civil, political, economic, social and cultural rights, including the right to development Intersection of race and gender discrimination in sport Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights. (15.06.2020.) 64.punkts. Pieejams:

https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session44/Documents/A_HRC_44_26_AEV.docx [Aplūkots 19.12.2020]

⁶² Annual report of the United Nations High Commissioner for Human Rights and reports of the Office of the High Commissioner and the Secretary-General Promotion and protection of all human rights, civil, political, economic, social and cultural rights, including the right to development Intersection of race and gender discrimination in sport Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights. (15.06.2020.) 64.punkts. Pieejams:

https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session44/Documents/A_HRC_44_26_AEV.docx [Aplūkots 19.12.2020]

⁶³ <http://sporttribunal.org.nz/assets/Uploads/Legal-Assistance-Panel-2023.pdf> [Aplūkots 19.12.2020]

⁶⁴ https://www.sportresolutions.co.uk/images/uploads/files/D_9_-_Pro_Bono_Service_Terms_of_Reference.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

⁶⁵ Maureen Arellano Weston. Doping Control, Mandatory Arbitration, and Process Dangers for Accused Athletes in International Sports. Pieejams: <https://digitalcommons.pepperdine.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1042&context=drlj> [Aplūkots 19.12.2020]

valstīs, jeb pieejamību pārstāvēbai, Vestons to raksturo šādi: “*personām, kuras apsūdzētas noziedzīgos nodarījumos ir tiesības uz aizstāvību, bez tam valsts apmaksātu aizstāvību, apsūdzētajiem, kuri nevar to atļauties to paši, pretstatā sportistiem, kuri piedalās starptautiskās sporta sacensībās un kuriem nav nekādas institucionālas juridiskās atbalsta sistēmas, konsultējot juridiskos jautājumos vai nodrošinot efektīvu pārstāvību*”. Vestons, vērtējot taisnīgas lietas izskatīšanas pieejamību ne tikai Amerikas savienotajās valstīs, bet arī starptautiskajā praksē, to raksturo kā problemātisku un dārgu, tieši tā iemesla dēļ, ka juridiskā palīdzība vai pārstāvība antidopinga noteikumu pārkāpumu lietās ir jānodrošina par saviem līdzekļiem. Daļai no sportistiem tas var izrādīties neiespējami, it īpaši sportistiem, kas pārstāv attīstības valstis. Paralēli, finansiālajiem apsvērumiem Vestons norāda, ka pieejamību raksturo tāds faktors, kā sporta normatīvo aktu un judikatūras pieejamība, kas nodrošina leģitimitāti disciplinārajos procesos. Ja CAS spriedumi ir pieejami, tad lielāku problēmu rada apstākļi, ka lielākā daļa nacionālās antidopinga organizācijas arvien npublicē lēmumus antidopinga lietās, tiek pieņemts, ka ja valstu vai starptautiskā līmeņa lēmumi tiktu publicēti, tad arī sportistiem būtu daudz labvēlīgākas iespējas pārstāvēt savas tiesības, taču komisijas varētu sagatavot krietni argumentētākus spriedumus, balstoties uz judikatūrā nostiprinātajām tiesībām un pienākumiem. Analizējot Vestona atziņas par pieejamību lietas izskatīšanai no finansiālā aspekta, un tādu valstu, kā Jaunzēlandes un Apvienotās karalistes praksi uz juridiskās palīdzības *pro bono* mehānismiem, kā arī valstu nevienprātīgo praksi attiecībā uz lēmumu publicēšanu, var pieņemt, ka sportistu tiesību aizstāvēšana ir vairāk ekskluzivitāte nekā procesuāla garantija, taču lēmumu pieņemšana disciplinārajos procesos lielākajā mērā ir jābalsta uz CAS judikatūru, tādējādi CAS tiesu praksi padarot par monopolisku sporta tiesību avotu.

Caur Vestona publikāciju secināms, ka pieejamību lietas izskatīšanai, raksturo arī sportista tiesības pieaicināt lieciniekus. Šāda tiesība ietverta arī ISRM, tomēr Starptautiskais laboratoriju standarts (turpmāk – ISL) šīs tiesības neļauj attiecināt uz laboratorijām, kurās dopinga kontroļu paraugos tiek konstatētas aizliegtās vielas, attiecīgi tās eksperti nevar nedz pārstāvēt, nedz citā veidā palīdzēt sportistam. Kā to norāda Vestons, līdz 2008.gada CAS spriedumam lietā nr. CAS 2007/A/1394⁶⁶ un tās ietvaros, praksē pastāvēja gadījumi, kad liecināt antidopinga organizācijas interesēs ir aicināti laboratoriju vadītāji, taču liecināt sportista interesēs tiek aizliegts saskaņā ar ISL. Pateicoties Landis I lietai, ISL tika kritizēts, kā “Klusēšanas kodekss”, kas rada prettiesisku interešu konfliktu, kas sportistam liedz konstatēt dopinga kontroles analīžu laikā pieļautās kļūdas. Pie šāda regulējuma sportistam savu interešu aizsardzībai nākas meklēt

⁶⁶ CAS 2007/A/1394 Floyd Landis v. USADA, award of 30 June 2008 pieejams: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202007-A-1394%20FL%20v%20USADA%20Award.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

tādus laboratoriju ekspertus, kuri nedarbojas WADA akreditētās laboratorijās, lai pierādītu WADA laboratorijas atbilstību testēšanas prasībām⁶⁷. Šī iemesla dēļ ISL tika izdarīti labojumi, nosakot, ka pēc puses vai lietas izskatīšanas komisijas aicinājuma laboratorijas pārstāvis ir aicināts liecināt, tiek sagaidīts, ka, šī liecība būs neatkarīga un zinātniski pamatota. Laboratorijas pārstāvis nedrīkst būt sportista vai antidopinga organizācijas pārstāvis⁶⁸. Lai arī ISL grozījumiem formāli tiek nodrošinātā antidopinga organizācijas un sportista procesuālā vienlīdzība, tomēr sportistiem arvien ir sarežģīti pierādīt laboratorijas kļūdas, ja savā pārstāvības pusē ir liegta akreditēto laboratorijas pārstāvju piesaiste⁶⁹. Vestona norāde uz sportista tiesībām pieaicināt lieciniekus, šajā gadījumā, laboratoriju pārstāvjus, norāda, ka tā lielā mērā ir tikai formāla procesuālā garantija, jo liecības par kļūdām pašos dopinga kontroles paraugos var sniegt tikai paši laboratorijas eksperti, taču liecināt sportista interesēs liedz ISL. Pieņemot, ka ir sportisti, kuri no lietas izskatīšanas atteiktos, iespējams tieši juridiskās palīdzības izmaksu dēļ, vēl jo vairāk, sportistus varētu atturēt fakts, ka laboratorisko analīžu kļūdu atspēkošanai jāpiesaista starptautiski eksperti. Protams, būtiski ņemt vērā apstākli, ka pats Kodekss, laboratoriju izmeklējumu rezultātus raksturo, kā zinātnieki pamatotu metodi un pierādījumu⁷⁰, un laboratorijas ievēro augstu kvalitātes standartu, bez tam, kļūdas laboratorisko izmeklējumu procesā, var maksāt laboratorijas akreditācijas zaudēšanu, tai skaitā visu pēdējo divpadsmit mēnešu laikā analizēto paraugu atkārtotu analīzi, atbilstoši ISL regulējumam⁷¹. Šie apsvērumi ļauj pieņemt, ka varbūtība uz kļūdu analīžu rezultātos ir niecīga, attiecīgi laboratorijas analīžu rezultāts ir ar augstu ticamības pakāpi un tā apšaubīšana, nebūtu uzskatāma par prioritāru, sportista nevainīguma pierādīšanas līdzekli.

Vērtējot citu tiesību zinātnieku atziņas, kontekstā ar iepriekšējās nodaļās aprakstīto Kodeksa privāttiesisko dabu, iespējams nonākt pie secinājuma, ka lielākā daļa pasaules sporta sistēmu antidopinga noteikumu pārkāpumi tiek regulēti privāttiesiski, jeb sportistiem gandrīz vienmēr ir jāparaksta vienošanas, kas apliecina viņu piekrišanu pakļauties sporta institūcijas noteikumiem, tai skaitā noteikumiem, kas aizliedz sportā aizliegtu vielu vai metožu lietošanu,

⁶⁷ Maureen Arellano Weston. Doping Control, Mandatory Arbitration, and Process Dangers for Accused Athletes in International Sports. 32.lpp. Pieejams: <https://digitalcommons.pepperdine.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1042&context=drlj> [Aplūkots 19.12.2020]

⁶⁸ Starptautiskais pārbaužu un izmeklējumu standarts
Pieejams: https://vvc.gov.lv/image/catalog/dokumenti/isl_june_2016.doc

⁶⁹ Maureen Arellano Weston. Doping Control, Mandatory Arbitration, and Process Dangers for Accused Athletes in International Sports. Pieejams: <https://digitalcommons.pepperdine.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1042&context=drlj> [Aplūkots 19.12.2020]

⁷⁰ 2021.gada Pasaules Antidopinga kodekss. 3.pants. Pieejams: <https://vvc.gov.lv/image/catalog/dokumenti/WADA%20Code%202021.docx>

⁷¹ International Standard for Laboratories (2019). 7.2.1.3.punkts. https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/isl_nov2019.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

sportiskā snieguma uzlabošanai⁷², tomēr zīmīgu pagrieziena punktu rada situācijas, kad antidopinga noteikumu pārkāpumu izdarīšanu skar pierādīšanas pienākums un standarts⁷³. Sportisti, kuri ir bijuši apsūdzēti antidopinga noteikumu pārkāpumu izdarīšanā norādījuši, ka apsūdzības process vairāk līdzinās kriminālprocesam⁷⁴, kā piemēram, antidopinga pārkāpumu materiālās tiesību normas ietver tādus terminu, kas raksturo sportista vainu⁷⁵, taču piemērojamās sankcijas - kā sodu. CAS tiesnešu jurisprudences atziņās tiek norādīts, ka antidopinga noteikumu pārkāpumu ir jāpierāda augstākam standartam, nevis tikai sportista privāttiesiskai piekrišanai saņemt sodu par sportā aizliegtu vielu vai metožu lietošanu, sportiskā snieguma uzlabošanai⁷⁶. Pierādīšanas standarts antidopinga noteikumu pārkāpumu uzklaušīšanas/lietas izskatīšanas komisijās ir augstāks, nekā tas ko parasti iespējams novērot pie civiltiesiskiem strīdiem privāttiesībās, kas izceļas no līgumisko attiecību pārkāpumiem⁷⁷. CAS tiesvedības procesos, antidopinga noteikumu pārkāpumu pierādīšanai tiek izmantots, nevis tikai vienkāršs varbūtības izvērtējams (*balance of probabilities*), bet gan pierādīšana pietiekamā apmērā (*comfortable satisfaction*)⁷⁸. Saskaņā ar Kodeksa 3.panta 1.apkšpunktu pierādīšanas prasība paredz, ka antidopinga organizācijai, ņemot vērā izteiktās apsūdzības smagumu, lietas izskatīšanas komisijai pietiekamā mērā jāpierāda, ka noticis antidopinga noteikumu pārkāpums. Visos gadījumos šī pierādīšanas prasība ir stingrāka nekā tikai iespējamības izvērtējams, tomēr šiem pierādījumiem nav jābūt tādiem, kurus nevar saprātīgi apšaubīt⁷⁹. CAS 1999.gada 7.jūnija lietā Nr. 98/211, spriedumā norāda, ka nav šaubu, ka pierādīšanas standarts sporta organizācijā ir augsts, zemāks kā krimināltiesību pierādīšanas standarts, bet augstāks, kā standarta civiltiesiskais pierādīšanas standarts⁸⁰, turpinājumā citējot lietā Nr, 96/003-004 pausto atziņu, ka antidopinga noteikuma pārkāpums ir jāpierāda pietiekamā apmērā, ņemot vērā paustās apsūdzības smagumu – jo smagāka apsūdzība par

⁷² Lambert M (2009) The competing justices of clean sport: strengthening the integrity of international athletics while affording a fair process for the individual athlete under the world anti-doping program. 418. lpp. Pieejams: <https://sites.temple.edu/ticlj/files/2017/02/23.2.Lambert-TICLJ.pdf> [Aplūkots 19.12.2020]

⁷³ Lambert M (2009) The competing justices of clean sport: strengthening the integrity of international athletics while affording a fair process for the individual athlete under the world anti-doping program. Temple Int Comp Law J. 422.lpp. Pieejams: <https://sites.temple.edu/ticlj/files/2017/02/23.2.Lambert-TICLJ.pdf> [Aplūkots 19.12.2020]

⁷⁴ Connolly R (2006) Balancing the justices in anti-doping law: the need to ensure fair athletic competition through effective anti-doping programs vs the protection of rights of accused athletes, 55.lpp. Pieejams: http://www.rconnollylaw.com/VaSE_Doping_Article.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

⁷⁵ Pasaules Antidopinga Kodekss Definīcijas “vaina”

⁷⁶ Connolly R (2006) Balancing the justices in anti-doping law: the need to ensure fair athletic competition through effective anti-doping programs vs the protection of rights of accused athletes, 55.lpp. Pieejams: http://www.rconnollylaw.com/VaSE_Doping_Article.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ Ibid.

⁷⁹ Kodeksa 3.panta 1.apkšpunkts.

⁸⁰ De Bruin v. FINA, CAS 98/211, Award of 7 June 1999. 26.punkts. Pieejams: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/211.pdf> [Aplūkots 19.12.2020]

antidopinga noteikumu pārkāpumu, jo pietiekamākā apmērā (*comfortable satisfaction*) ir jāpierāda visi pārkāpuma elementi. Piemēram, 2005.gada 11.jūlija lietā *French v. Australian Sports Commission*, CAS 2004/A/651, CAS attaisnoja sportistu, kurš tika apsūdzēts glikokortikosteroīdu un augšanas hormonu izplatīšanā⁸¹ kā arī līdzdalību šādu vielu izplatīšanā. Apsūdzība tika balstīta uz pierādījumiem, kas tika atrasti sportista dzīvesvietā – tukši injicējamo medikamentu flakoni un ampulas, kā arī izlietots intravenozās un intramuskulārās medikamentu ievades aprīkojums/inventārs. CAS ieskatā šāds pierādījumu apmērs raksturoja varbūtību nevis pierādījumus tādā apmērā, kas izslēgtu saprātīgas šaubas par pārkāpuma izdarīšanu.⁸² Attiecīgi, secināms, ka tiesību zinātnieku viedoklis par to, ka antidopinga pārkāpumiem pastāv iespējamā saikne ar kvazi-kriminālo dabu⁸³, nav pilnībā izslēdzams. Lai arī antidopinga noteikumi nav un nekad nebūs krimināltiesību daļa, tomēr aplūkojot no sodu piemērošanas sistēmas, uz to var attiecināt krimināltiesību principus un jēdzienus⁸⁴. Antidopinga sistēmu noteikumu mērķis ir definēt pārkāpumus, vainas formas, to apsūdzības/saukšanu pie atbildības un soda noteikšanas kārtību. Šīm normām un darbībām saskatāma būtiska līdzība ar krimināltiesisko regulējumu. Kā piemēru šeit var minēt CAS judikatūras atziņas par Eiropas Cilvēktiesību Konvencijas 7.pantu. Lai arī šajā pantā ir ietverta tieša norāde uz noziedzīgiem nodarījumiem krimināltiesību izpratnē un tādējādi nepastāv tieša piemērojamība antidopinga noteikumu pārkāpumu gadījumos, tomēr tas nenozīmē, ka šajā normā ietvertais *nulla poena* princips vai citi krimināltiesību principi nevarētu tikt piemēroti antidopinga disciplinārajos procesos. Tieši pretēji, CAS ir norādījusi, ka šādu principu ievērošana ir jebkura demokrātiska režīma eksistenciāls priekšnoteikums. Tāpat tas attiecināms taisnīgas lietas izskatīšanas tiesību katalogu Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6.pantā. Atbilstoši CAS atziņām, krimināltiesību pamatprincipu piemērošana disciplinārajos antidopinga procesos veicina sportista tiesību kā arī taisnīgas tiesas principu ievērošanu, procesu caurskatāmību un palielina iesaistīto pušu tiesisko noteiktību. Tā efektivitāti nav iespējams nodrošināt, piemērojot dažādu citu tiesību jomu principu un koncepciju kombinācijas, antidopinga disciplināro procesu izstrādes un piemērošanas stadijās⁸⁵. Lai arī ISRM saglabā rīcības brīvību uz iespēju valstu antidopinga sistēmās izveidot juridiskās palīdzības mehānismus, tomēr, apstākļi, ka krimināltiesību

⁸¹ Kodeksa 2.panta 7.apakšpunkts viens no 10 antidopinga noteikumu pārkāpumiem un definīcija "Izplatīšana" - citas personas īstenota aizliegtas vielas vai aizliegtas metodes nodrošināšana, piegādāšana, uzraudzīšana, popularizēšana vai citāda līdzdalība tās lietošanā vai lietošanas mēģinājumā.

⁸² *French v. Australian Sports Commission*, CAS 2004/A/651, Award of 11 July 2005 Pieejams: https://www.doping.nl/media/kb/99/CAS%202004_A_651%20Mark%20French%20vs%20Cycling%20Australi%20S-FS.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

⁸³ Soek JW (2006) The strict liability principle and the human rights of the athlete in doping cases. TMC Asser Press, The Hague 272.-274. lpp. Pieejams: <https://repub.eur.nl/pub/7548/DISS%20INTEGRAL.pdf> [Aplūkots 19.12.2020]

⁸⁴ Ibid 9.lpp

⁸⁵ Ibid. 330.lpp

principu piemērošana var veicināt sportista procesuālo garantiju nodrošināšanu, apliecina šādu mehānismu ieviešanas nepieciešamības raksturu. Bez tam, procesuālajām izmaksām jābūt tik zemām, lai tās neatturētu sportistu no dalības uzklauššanas procesā. Attiecīgi veidojot antidopinga sistēmas lietu izskatīšanas struktūru par pamatu efektīvāk izmantot krimināltiesībās un tās procesu normatīvajā regulējumā ietvertos lietas izskatīšanas, kā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencijas principus.

1.2.3. Atklāta un publiska lietas izskatīšana

Atklāta vai publiska lietas izskatīšana ir viens no procesuālo garantiju jautājumiem, kas kontekstā ar CAS praksi ir raisījis jautājumus arī ECT līmenī. Tai skaitā raisījis bažas par to, vai CAS, tiešām spēj nodrošināt visas procesuālās garantijas, gan lietas izskatīšanas kārtības, gan arī struktūras, it īpaši neatkarības kontekstā⁸⁶. Šis jautājums aplūkots arī divu no septiņu tiesnešu Kellera un Serghaida (*Keller un Serghides*) atsevišķajās domās pēc zīmīgā ECHR sprieduma *Mutu and Pechstein v. Switzerland*, 40575/10 un 67474/10⁸⁷ (turpmāk – *Pechstein*). Šajā lietā ECT atzina, ka CAS procedūras atbilst taisnīgas lietas izskatīšanas principiem izņemot apstākli, ka CAS bija liedzis prasītājam tiesības uz atklātu lietas izskatīšanu, secīgi 2009.gada 22., 23.oktobrī un 23.decembrī, gan CAS, saskaņā ar CAS kodeksa R57 punktu, gan Šveices federālajā tiesā, lai arī prasītāja pieprasīja publisku lietas izskatīšanu, CAS lietas izskatīšana notika slēgtā tiesas sēdē, taču Šveices federālā tiesa šādu prasību noraidīja, jo obligāta atklāta lietas uzklauššana federālajā tiesā notiek tikai izņēmuma kārtā, ja to nosaka tiesību akti, kas ir augstāki par nacionālajiem tiesību aktiem. ECT norādīja, ka attiecībā uz Šveices federatīvo tiesu ECTK 6. panta pārkāpums nepastāv, jo atbilstoši Šveices federatīvās tiesas noteikumiem atklātas lietas sēdes notiek tikai izņēmuma gadījumos, vai tad, ja lieta tiek skatīta pēc būtības un šajā gadījumā Šveices federālajā tiesā prasības priekšmets attiecās tikai uz procesuālo garantiju ievērošanu, kas piemērojamas CAS lietu izskatīšanā⁸⁸. ECT norādīja, ka ECTK 6.pants, neaizliedz tiesām atkāpties no šī principa, ņemot vērā lietas specifiku, kas var skart publisko kārtību, nacionālo drošību demokrātiskā sabiedrībā, kā arī nepilngadīgo interese vai privātās dzīves neaizskaramību, ja puses to pieprasa, kā arī tiktāl, cik tiesa to uzskata par nepieciešamu īpašos apstākļos, kad atklāta lietas izskatīšana var kaitēt taisnīguma

⁸⁶ *Mutu and Pechstein v. Switzerland*, 40575/10 and 67474/10, 2 October 2018 para. 22., un 23. Pieejams: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-186828%22%5D%7D> [Aplūkots 19.12.2020]

⁸⁷ *Ibid.*

⁸⁸ *Ibid.* Para 186 un 187.

interesēm⁸⁹. Konkrētajā CAS lietā arī Šveices federālā tiesa norādīja, ka prasītājam nebija tiesību atsaukties uz 6.pantā noteiktajiem publiskas lietas izskatīšanas principiem, jo šie principi nav piemērojami brīvprātīgai lietas izskatīšanai šķīrējtiesās, tomēr ņemot CAS nozīmīgumu sporta pasaulē, publiska lietas izskatīšanai būtu jābūt vēlamai. Attiecīgi arī ECT norādīja, ka publiska lietas izskatīšana kāda tā tiek piemērota civillietās, ir derīga ne vien tiesās, bet arī profesionālajos disciplinārajās vai ētikas pārkāpumu izskatīšanas institūcijās. ECT atzina, ka ne 6.panata burts vai gars, attiecīgi ne filoloģiskā, ne teleoloģiskā iztulkošana, neliedz indivīdam atteikties no savas brīvās gribas, tiešā vai netiešā veidā, tiesībām uz savas lietas izskatīšanu publiski. Lai arī šī ECT atziņa nav attiecināma uz konkrēto lietu, tomēr, pirmkārt ECT atzina, ka prasība šķīrējtiesā ir obligāta un otrkārt nepastāv strīds par to, ka prasītāja, nepārprotami pieprasīja publisku lietas izskatīšanu un šāds pieprasījums tika noraidīts, neievērojot nevienu no 6.panta 1.punktā ietvertajiem nosacījumiem. ECT ieskatā konkrētajā tiesvedībā ir jautājums par to, vai apstākļi, ka CAS uzklusēja vairāku ekspertu liecības, radīja nepieciešamību organizēt atklātu lietas izskatīšanu, ņemot vērā, ka apstrīdētie fakti un prasītājam piemērotās sankcijas radīja zināmu stigmatizācijas pakāpi un negatīvi skāra viņas profesionālo godu un reputāciju. Neraugoties uz šo formālo secinājumu jāņem vērā, ka arī Šveices federālā tiesa *obiter dictum* atzina, ka publiska lietas izskatīšana būtu vēlama. Attiecīgi ECT atzina, ka noraidot publiskās lietas izskatīšanas prasību ir pārkāptas ECHR 6.panta 1.punkta prasības. Lai arī ECT nolēma, ka no procesuālo garantiju tvēruma, pārkāptas bija tikai prasītājas tiesības uz publisku lietas izskatīšanu, caur konkrēto lietu, tiesnešu Kellera un Serghaida atsevišķajās domās, tika raisīts jautājums par to, ka bez tiesībām uz publiskās lietas izskatīšanu, tomēr ir pārkāptas arī tādas procesuālās garantijas, kā taisnīga lietas izskatīšana CAS neatkarības un objektivitātes kontekstā. Tiesnešu ieskāta, CAS strukturālās problēmas, tai skaitā tās kompetenci sporta jomā, būtu jāanalizē dziļāk, it īpaši tāpēc, ka attiecībā uz ievērojamu skaitu profesionālo sportistu CAS ir vienīgā pārsūdzības institūcija, kuras kompetencē ir izskatīt šādas lietas⁹⁰. Pateicoties *Pechstein* lietai un tajā ietvertajiem procesuālo garantiju trūkumiem CAS, secīgi tika izdarīti grozījumi CAS kodeksa R57.punktā, kā arī, šo kārtību Kodeksa 2021.gada izstrādes procesā Pasaules Antidopinga aģentūra ir iekļāvusi ISRM 8.punkta 8.apskšpunktā, paredzot, ka sportistiem vai citām personām, pret kurām virzīta apsūdzība antidopinga noteikumu pārkāpumā ir tiesības prasīt publiskas lietas izskatīšanu, taču tā var tikt noraidīta, ja skar publisko kārtību, nacionālo drošību demokrātiskā sabiedrībā, kā arī nepilngadīgo intereses

⁸⁹ Mutu and Pechstein v. Switzerland, 40575/10 and 67474/10, 2 October 2018 Para 176. Pieejams: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-186828%22%5D%7D> [Aplūkots 19.12.2020].

⁹⁰ Mutu and Pechstein v. Switzerland, 40575/10 and 67474/10, 2 October 2018 JOINT PARTLY DISSENTING, PARTLY CONCURRING OPINION OF JUDGES KELLER AND SERGHIDES Para 30. Pieejams: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-186828%22%5D%7D> [Aplūkots 19.12.2020]

vai privātās dzīves neaizskaramību, ja puses to pieprasa, kā arī tiktāl, cik tiesa to uzskata par nepieciešamu īpašos apstākļos, kad atklāta lietas izskatīšana var kaitēt taisnīguma interesēm. Bez tam, arī antidopinga noteikumu pārkāpuma rezultātu pārvaldības organizācijai ir tiesības prasīt publisku lietas izskatīšanu, ja sportists vai cita persona tam ir devusi rakstisku piekrišanu. ECT prakse ir veicinājusi izmaiņu izdarīšanu materiālajās un procesuālajās tiesību normās, paredzot personu tiesības uz publisku lietas izskatīšanu atbilstoši ECHR 6.panata 1.punktam, paredzot lietas izskatīšanas komisijas pienākumu un atbildību lemjot par apstākļiem, kas šādam lietas izskatīšanas procesam varētu kaitēt.

1.2.4. Laicīga lietas izskatīšana

Līdz grozījumu izdarīšanai Kodeksa 2021.gada redakcijā, lietas izskatīšanai pirmajā instancē, jeb sportista uzklaušīšanai komisijā, procesuālie termiņi nebija noteikti nevienā materiālo tiesību regulējumā, tā vietā Kodeksā un Standartos tika lietoti apzīmējums, kā lēmumu pieņemšana vai rezultātu pārvaldība “saprātīgā laika termiņā”⁹¹. Lai arī procesuālie termiņi tiek apzīmēti abstrakti, Kodeksā tika paredzēts, ka par būtisku kavēšanos lietas izskatīšanas procesos, vai citos dopinga kontroles posmos, kuru iemesli nav saistīti ar sportistu, diskvalifikācijas perioda sākumu var noteikt agrāk⁹². Ja standarta diskvalifikācijas perioda sākums, visos pārējos gadījumos tiek aprēķināts no lēmuma pieņemšanas dienas, tad šajā gadījumā par diskvalifikācijas sākumu tiek noteikta dopinga kontroles parauga vākšanas diena. Praksē tas nozīmē, ka, sportistam vai citai personai, kura izdarījusi pārkāpumu, visu rezultātu pārvaldības laiku līdz galīgai lēmuma pieņemšanai, var ieskaitīt diskvalifikācijas periodā. Vidējais lietas izskatīšanas laiks rezultātu pārvaldības procesā no parauga vākšanas dienas līdz lietas izskatīšanai, piemēram Latvijā, ir trīs līdz četri mēneši⁹³. Atšķirībā no Terapeitiskās lietošanas atļaujas starptautiskā standarta (turpmāk – TLAS), kuram pretstatā Kodeksam un citiem Standartiem ir tiešā piemērojamība, ņemot vērā, ka TLAS ir UNESCO Konvencijas pielikums un TLAS ietver konkrētus procesuālos termiņus Terapeitisko izņēmumu atļaujas pieteikuma iesniegšanai, izskatīšanai un piešķiršanai, antidopinga pārkāpumu izskatīšanai procesuālajiem termiņiem, tomēr ir tikai rekomendējošs vai ieteikuma raksturs. Šis rekomendējošais raksturs atspoguļots tādā dokumentā kā Pasaules Antidopinga aģentūras

⁹¹ Kodeksa 8.1. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

⁹² Ibid. 10.11.1. Ar sportistu vai citu personu nesaistīta kavēšanās.

⁹³ Diskvalifikācijas un konstatētie antidopinga noteikumu pārkāpumi. Pieejams: <https://antidopings.gov.lv/antidopings/diskvalifikācijas-un-konstatētie-antidopinga-noteikumu-parkapumi> [Aplūkots 19.12.2020]

Rezultātu pārvaldības, uzklauššanas un lēmumu vadlīnijās⁹⁴, taču Pārsūdzības procesam Pasaules Antidopinga aģentūras labākas prakses paraugā “Paraugnoteikmi valstu antidopinga organizācijām”⁹⁵ (*Model rules*⁹⁶). Attiecībā uz laiku pārsūdzības iesniegšanai CAS tiek paredzēta divdesmit viena diena, skaitot no dienas, kad pārsūdzības puse ir saņēmusi lēmumu, taču valsts līmeņa pārsūdzības institūcijā četrpadsmit dienu laikā, skaitot no dienas, kad Pasaules Antidopinga aģentūra saņēmusi paziņojumu par uzklauššanas/lietas izskatīšanas komisijas lēmumu⁹⁷. Ja paraug noteikumos tiek uzskaitīti konkrēti procesuālie termiņi dienās, tad Pasaules Antidopinga aģentūras Rezultātu pārvaldības, uzklauššanas un lēmumu vadlīnijās, kopējais rezultātu pārvaldības process tiek raksturots mēnešos⁹⁸, garantējot plašu interpretācijas iespējamību, katram no rezultātu pārvaldības posmiem, lietas izmeklēšanai, apsūdzībai pārkāpumā un lietas izskatīšanai komisijā. Šajās vadlīnijās minēts, ka taisnīga un efektīva sporta interesēs, apsūdzībai par antidopinga noteikumu pārkāpumu jābūt savlaicīgai un katrai antidopinga organizācijai vajadzētu nodrošināt, ka rezultātu pārvaldībai un sportista uzklauššanai, jānotiek sešu mēnešu laikā no antidopinga noteikumu pārkāpuma atklāšanas dienas. Ņemot vērā, ka materiālo tiesību normas, vismaz 16 gadu garumā (*Kodekss apstiprināts 2004.gadā*) nav ietvērušas konkrētus procesuālos termiņus un tie rekomendējoši ietverti tikai paraugnoteikumos vai vadlīnijās, šī prakse, starptautiskā mērogā radīja ļoti dažādu pieeju un interpretāciju terminam “saprātīgā laika termiņā”, procesuālos laika termiņus, paredzot, katras valsts vai antidopinga organizāciju antidopinga noteikumos. Kā piemēram, Kanādā – 135

94

https://www.wada-ama.org/sites/default/files/wada_guidelines_results_management_hearings_decisions_2014_v1.0_en.pdf

[Aplūkots 19.12.2020]

95

Pieejams:

https://www.vvc.gov.lv/export/sites/default/docs/LRTA/MK_Noteikumi/Model_Rules_for_National_Anti-doping_Organizations.doc [Aplūkots 19.12.2020]

⁹⁶ PASAULES ANTIDOPINGA PROGRAMMAS UN KODEKSA MĒRĶIS, DARBĪBAS JOMA UN STRUKTŪRA “*Lai nodrošinātu risinājumus dažādās dopinga apkarošanas jomās, pamatojoties uz Kodeksu un starptautiskajiem standartiem, ir izstrādāti un tiks izstrādāti labākās prakses paraugi un vadlīnijas. WADA ieteiks izmantot šos paraugus un vadlīnijas, un tie būs pieejami parakstītājiem un citām ieinteresētajām personām pēc pieprasījuma, bet to ieviešana nebūs obligāta. Papildus antidopinga dokumentācijas paraugu izstrādei WADA atbalstīs parakstītājus, nodrošinot arī apmācību. [Piezīme. Šos paraugdokumentus ieinteresētās personas var izmantot kā alternatīvus risinājumus. Dažas ieinteresētās personas paraugnoteikumus un citus labākās prakses paraugus var pieņemt burtiski. Citas šos paraugus var pieņemt, tos pārveidojot. Taču ieinteresētās personas var arī izstrādāt pašas savus noteikumus saskaņā ar Kodeksā noteiktajiem vispārējiem principiem un konkrētām prasībām. Konkrētu dopinga apkarošanas procesa daļu paraugdokumenti vai vadlīnijas ir izstrādāti un arī turpmāk tos var izstrādāt, pamatojoties uz vispārējiem ieinteresēto personu vajadzībām un vēlmēm.]*” Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309198-pasaules-antidopinga-kodekss>

⁹⁷ Pasaules antidopinga kodekss LABĀKĀS PRAKSES PARAUGI PARAUGNOTEIKUMI VALSTU ANTIDOPINGA ORGANIZĀCIJĀM Versija 7.0 (pamatojoties uz 2009. gada pārskatīto Kodeksu) 2010. gada novembris 13.punkta 6.apakšpunkts. Pieejams:

https://www.vvc.gov.lv/export/sites/default/docs/LRTA/MK_Noteikumi/Model_Rules_for_National_Anti-doping_Organizations.doc [Aplūkots 19.12.2020]

⁹⁸ Results Management, Hearings and Decisions Guidelines 2014. 3.punkta 1.apkšpunkts Pieejams:

https://www.wada-ama.org/sites/default/files/wada_guidelines_results_management_hearings_decisions_2014_v1.0_en.pdf

[Aplūkots 19.12.2020]

dienas, Apvienotajā karalistē – 120 dienas, Jaunzēlandē – 95 dienas⁹⁹. Turpretī CAS, lietas izskatīšanas termiņos, laiks, kas tiesvedības atbildētāja pusei tiek garantēts, pretargumentu sniegšanai, ir divdesmit dienas¹⁰⁰, uzklauššana tiesas sēdē “tik drīz, cik vien iespējams” (*as soon as possible*)¹⁰¹, taču spriedums pusēm tiek paziņots trīs mēnešu laikā¹⁰². CAS kodeksā iekļautā norāde, ka sprieduma paziņošanas termiņa pagarinājums pēc CAS paneļa prezidenta pieprasījuma, ir nosakāms atbilstoši, pamatotiem argumentiem¹⁰³, norāda uz gana abstraktu procesuālo termiņu. Līdzšinējā pieredze pierāda arī to, ka pati CAS nav viennozīmīga, piemērojot procesuālo termiņa prasību sprieduma taisīšanai, tā piemēram ar Latvijas sportistu saistītā lietā, lietas sprieduma taisīšanu atliekot sešus mēnešus, atsaucoties vien uz CAS kodeksa R59.pagrāfu, nenorādot uz pamatotiem argumentiem, spriedumu pusēm nosūtot vien 2020.gada 17.jūnijā¹⁰⁴.

Tomēr, pateicoties ISRM ietvertajām prasībām, beidzot procesuālie termiņi antidopinga sistēmās ir ieguvuši skaidrākās aprises, lai arī pilnībā neparedz katra rezultātu pārvaldības procesuālo termiņu, nosaka, ka kopējais rezultātu pārvaldības process, ieskaitot lēmumu pirmās instances lietas izskatīšanas komisijā, nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus¹⁰⁵.

⁹⁹ Shaun Star, Sarah Kelly. A level playing field in anti-doping disputes? The need to scrutinize procedural fairness at first instance hearings. 11.lpp. Pieejams: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40318-020-00176-6> [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁰⁰ Code of Sports-related Arbitration

In force as from 1 July 2020, para. R55 Pieejams: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2020_EN_.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁰¹ Ibid. R 44.2.

¹⁰² Ibid. R 59.

¹⁰³ Ibid.

¹⁰⁴ CAS 2019/A/6328 S.B. v. Latvian Powerlifting Federation & Latvian Anti-Doping Bureau, lietas materiāli (ierobežotas pieejamības)

¹⁰⁵ International Standard for Results Management (2021) 4.punkta 2.apakšpunkts. Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_isrm_-_2020.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

2. SPORTISTA TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI UN PROCESUĀLĀS GARANTIJAS LATVIJĀ

2.1. Kodeksa juridiskais statuss, un tajā ietvertu tiesību aizsardzības līdzekļu interpretācijas un piemērošanas prakse Latvijā

Kā tas tika apskatīts šī bakalaura darba 1.nodaļā, Kodekss, kas ir interpretējams, bez atsaucēm uz attiecīgo parakstītāju vai valdību spēkā esošajiem tiesību aktiem vai normatīvajiem aktiem, drīzāk ir tiesību avots, nekā tikai dokuments, kas UNESCO konvencijai pievienots informatīvos nolūkos, tomēr šāda interpretācija nevar Latvijā dot pilnīgu iespēju atsaukties uz Kodeksā ietvertu regulējamu. Attiecīgi, lai atsauktos uz Kodeksa regulējumu, Latvijā Kodekss ir pieņemts un apstiprināts ar ārējo normatīvo aktu¹⁰⁶, tas ir, ar Ministru kabineta deleģējumu, izdot ārējos normatīvos aktus, lai apstiprinātu starptautiskos līgumus¹⁰⁷. Ārējā normatīvā akta anotācijā norādīts, ka Pasaules Antidopinga kodeksam nav tikai ieteikuma raksturs, taču valstu un to antidopinga organizāciju atbilstību UNESCO Konvencijas mērķu sasniegšanai, Pasaules Antidopinga aģentūra strikti vērtē caur to, kā tās pārņēmušas Pasaules Antidopinga kodeksu un ieviesušas likumdošanā un praksē¹⁰⁸. Secināms, ka šī normatīvā akta izstrādes procesā Veselības ministrija Kodeksu ir interpretējusi, kā UNESCO Konvencijas neatņemamu sastāvdaļu, attiecīgi Ministru kabinetam, to apstiprinot kā starptautisko līgumu, tā parakstīšanu deleģējot Latvijas Antidopinga birojam, norādot, ka Biroja pievienošanās Pasaules Antidopinga kodeksam ir saskaņojusi Ārlietu ministrija¹⁰⁹, kā argumentu Tieslietu ministrijas iebildumiem¹¹⁰. Šajā situācijā, pievienošanās kārtība tulkota caur Kodeksā ietvertu norādi, par tā pieņemšanas, saskaņā ar organizācijās pieņemto kārtību¹¹¹, Latvijā nosakot, ka pievienošanās deleģējot Latvijas Antidopinga birojam, atbilstoši likuma “Par Latvijas Republikas starptautiskajiem līgumiem” 6.panta otrajam teikumam. Lai arī esošā kārtība pievienošanās

¹⁰⁶ Par Pasaules Antidopinga aģentūras 2015. gada Pasaules Antidopinga kodeksa pieņemšanu. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309602-par-pasaules-antidopinga-agenturas-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodeksa-pienemsanu> [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁰⁷ Ibid. “*Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 31. panta pirmās daļas 2. punktu*”

¹⁰⁸ Ibid. Sīkāk skat. Anotācija. I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība. 2.punkts.

¹⁰⁹ Izziņa par atzinumos sniegtajiem iebildumiem par Ministru kabineta noteikumu projektu “Par Pasaules Antidopinga aģentūras 2015.gada Pasaules Antidopinga kodeksa pieņemšanu” 4.sadaļa. [27.06.2019] Pieejams: http://tap.mk.gov.lv/doc/2019_10/VMizz_270819_pien.1601.docx [Aplūkots 20.12.2020]

¹¹⁰ Ibid. “*Ja uzskatām, ka ar projektu Kodekss tiek padarīts par starptautisko līgumu Latvijas tiesību sistēmas izpratnē, tad pievienošanās Kodeksam veic Ārlietu ministrija saskaņā ar Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumu Nr. 237 “Ārlietu ministrijas nolikums” 5.5. un 5.6. apakšpunktu*”

¹¹¹ “[Piezīme par 23. panta 1. punkta 1. apakšpunktu. [...] Kodeksu pieņem saskaņā ar katras organizācijas iekšējos noteikumus paredzēto kārtību. Piemēram, starptautiskā federācija pieņem Kodeksu federācijas kongresā, bet WADA – dibināšanas valdē.]”

kārtība ir apstiprināta, Kodeksa 2021.gada redakcijas apstiprināšana ir raisījusi atkārtotas diskusijas Veselības ministrijai ar Ārlietu ministriju un Tieslietu ministriju, kuru ieskatā spēkā esošais regulējums attiecībā uz starptautisko līgumu apstiprināšanu nav piemērojams nedz Kodeksa apstiprināšanai, nedz arī pilnvarojuma izsniegšanai Latvijas Antidopinga birojam ar mērķi nodrošināt Kodeksa parakstīšanu¹¹². Jautājums par nepieciešamību izveidot kārtību, kādā Latvijas tiesību sistēmā tiek ieviesti dažādi starptautisko organizāciju izstrādātie dokumenti tiks rīkota Valsts kancelejas un ministriju Juridisko dienestu sanāksme 2021.gada sākumā¹¹³.

Pašreizējā Kodeksa apstiprināšanas kārtība nodrošina, ka Kodeksā ietverto normu atsaucis atrodams Nacionālajos antidopinga noteikumos¹¹⁴ un Latvijā Kodeksam ir tieša piemērojamība, tas ir, nacionālo antidopinga regulējumu, papildus Sporta likumam, nosaka, gan pats Kodekss, gan Nacionālie antidopinga noteikumi¹¹⁵. Tā kā Kodekss ir tieši piemērojams, tad, veidojot Latvijas Antidopinga sistēmu, runājot gan par tiesību aizsardzības līdzekļiem, gan procesuālajām garantijām, jāvadās pēc Kodeksā, ietvertā taisnīga lietas izskatīšanas principiem, tā 8.pantā, taču pārsūdzības principiem, tā 13.pantā. Tas nozīmē, ka ikvienai personai, kuru apsūdz antidopinga noteikumu pārkāpumā, par rezultātu pārvaldību atbildīgā antidopinga organizācija, Latvijā – Latvijas Antidopinga Birojs (turpmāk – Birojs)¹¹⁶, vismaz nodrošina pietiekami drīzu, taisnīgu lietas izskatīšanu taisnīgā un objektīvā lietas izskatīšanas komisijā, taču šādas komisijas lēmuma pārsūdzību, no antidopinga organizācijas operacionāli un institucionāli neatkarīgā institūcijā. Vadoties no šo abu Kodeksa pantu regulējuma, līdz ar Sporta likuma grozījumiem, kas stājās spēkā 2018.gada 1.jūlijā, Latvijā tika izveidotas divas institūcijas, vienai deleģēta lēmumu pieņemšanas funkcija par personām, kas izdarījušas pārkāpumus, taču otrai šo lēmumu pārsūdzība. Šīs institūcijas ir Disciplinārā antidopinga komisija¹¹⁷ un Pārsūdzības komisija¹¹⁸. Lai arī Kodeksā noteikts, ka valstu valdības atzīst, ka šķīrējtiesa ir vēlamā institūcija, kur izšķir ar dopinga lietošanu saistītus strīdus, ievērojot cilvēktiesības un pamatbrīvības un piemērojamos valsts tiesību aktus¹¹⁹, tomēr Latvijā izveidotās institūcijas nav ne tiesu sistēmai piederīgas institūcijas, ne tādas, uz kurām varētu attiecināt Šķīrējtiesu likumu. Abas institūcijas drīzāk ir uzskatāmas par koleģiālajām

¹¹² Sīkāk sk. Izziņa par atzinumos sniegtajiem iebildumiem par Ministru kabineta noteikumu projektu “Par Pasaules Antidopinga aģentūras 2021.gada Pasaules Antidopinga kodeksa pieņemšanu”. [07.12.2020]. Pieejams: http://tap.mk.gov.lv/doc/2020_12/VMizz_071220_kodekss.2465.docx [Aplūkots 20.12.2020]

¹¹³ Ibid. 2.lpp.

¹¹⁴ Nacionālie antidopinga noteikumi. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi> [Aplūkots 19.12.2020]

¹¹⁵ Ibid. 2.punkts, skat. arī Sporta likuma 11.2 pants.

¹¹⁶ Sporta likuma 11.² pants

¹¹⁷ Sporta likuma 11.³ pants

¹¹⁸ Sporta likuma 11.⁵ pants

¹¹⁹ Pasaules Antidopinga kodekss. 22.panta 4.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

institūcijām¹²⁰ Valsts pārvaldes iekārtas likuma kontekstā, jo saskaņā ar Sporta likumu Disciplināro komisiju izveido Birojs¹²¹, taču Pārsūdzības komisiju izveido Ministru Kabinets¹²². Šo institūciju deleģējums ietverts Sporta likumā, taču kārtība, kādā notiek lēmumu pieņemšana un to termiņi¹²³, regulēti Nacionālajos antidopinga noteikumos. Bez šīs kārtības, Nacionālo antidopinga noteikumu mērķis ir noteikt dopinga definīciju, antidopinga noteikumu pārkāpumus, to pierādīšanas kārtību un termiņus, rezultātu anulēšanu un sankcijas, kārtību un termiņus, kādos iesniedz un izskata pārsūdzības par antidopinga jomā iesaistīto institūciju pieņemtajiem lēmumiem, antidopinga jomā iesaistīto institūciju lēmumu atzīšanas kārtību¹²⁴. Ar šiem noteikumiem tiek izpildīta Kodeksā noteiktā minimālā prasība, par Kodeksa normām, kuras identiski ir jāatspoguļo nacionālajos antidopinga noteikumos. Šīs prasības attiecas uz trīspadsmit¹²⁵ no divdesmit pieciem Kodeksa pantiem, neieskaitot Kodeksa definīcijas. Attiecīgi, piemēram, definīcija “dopings”, atbilstoši Nacionālajiem antidopinga noteikumiem tiek definēta šādi: “Dopinga definīcija ir noteikta kodeksa 1. pantā un antidopinga noteikumu pārkāpumi – kodeksa 2. pantā.”¹²⁶, veidojot tiešu sasaisti ar Kodeksa 1. un 2.pantu. Kodeksa ievadā norādīts, ka šie obligātie noteikumi nav atkārtoti jāiekļauj antidopinga organizāciju antidopinga noteikumos¹²⁷, tādēļ virknē Nacionālo antidopinga noteikumu punktos ietverta tieša atsauce uz konkrētiem Kodeksa pantiem, taču caur pārējiem Nacionālajos antidopinga noteikumu punktiem, kuros nav tieša atsauce uz Kodeksa pantiem, Kodeksā paredzētos principus iespējams īstenot elastīgi¹²⁸.

Šobrīd, bez Disciplinārās komisijas un Pārsūdzības komisijas sportistam ir šādi tiesību aizsardzības līdzekļi - iesniegt Birojā rakstveida paskaidrojumus pēc paziņojuma saņemšanas par iespējamo antidopinga noteikumu pārkāpumu, kā arī pieprasīt dopinga kontroles B parauga analīzi¹²⁹. Sportistam ir tiesības pieprasīt Biroja izteiktā brīdinājuma pamatotības

¹²⁰ Valsts pārvaldes iekārtas likums. 73.panta pirmās daļas 1.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/63545-valsts-parvaldes-iekartas-likums>

¹²¹ Sporta likuma 11.³ panta piektā daļa.

¹²² Ibid. 11.⁵ panta ceturtnā daļa.

¹²³ Nacionālie antidopinga noteikumu 1.2.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹²⁴ Ibid. 1.1.punkts

¹²⁵ Pasaules Antidopinga kodekss. 23.panta 2.panta 2.apakšpunkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

¹²⁶ Nacionālie antidopinga noteikumu 3.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹²⁷ Pasaules Antidopinga kodekss. Ievada piezīme. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

¹²⁸ Pasaules Antidopinga kodekss. Ievada piezīme. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

¹²⁹ Nacionālie antidopinga noteikumi. 20.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

pārskatīšanu¹³⁰, ja brīdinājums par izteikšanu, saistīts ar pārbaudāmo sportistu reģistrā iekļauta sportista neierašanos uz dopinga kontroles parauga nodošanu. Tai skaitā, pirms brīdinājuma izteikšanas, sportistam tiek nodrošinātas tiesības Birojā iesniegt paskaidrojumus¹³¹ par apstākļiem, kādēļ pārbaudāmo sportistu reģistrā iekļautais sportists neieradās uz dopinga kontroles parauga nodošanu. Tāpat Sporta likumā ir paredzētas sportista tiesības vēsties CAS un Pasaules Antidopinga aģentūrā par Biroja pasākumiem – sportistu iekļaušanu pārbaudāmo sportistu reģistrā, dopinga kontroļu veikšanu un antidopinga noteikumu pārkāpumu pārbaudi un izmeklēšanu¹³². Šie uzskatītie tiesību aizsardzības līdzekļi nodrošina sportista procesuālās garantijas sniegt paskaidrojumus, tikt uzklautam par pārkāpuma apstākļiem, bez tam atspēkot iespējamā antidopinga noteikuma pārkāpuma pamatotību, piemēram, veikt dopinga kontroles B parauga analīzi, kas negatīva rezultāta gadījumā, ļauj izbeigt antidopinga noteikumu pārkāpumu lietu¹³³, tādējādi atzīstot, ka sportists antidopinga noteikumu pārkāpumu nav izdarījis. Sportistam garantētās tiesības vēsties CAS par Biroja pasākumiem, kas pēc būtības ir lēmumi, piemēram, iekļaut sportistu pārbaudāmo sportistu reģistrā vai veikt dopinga kontroli, nodrošina tiesības uz lēmumu apstrīdēšanu, kādu to analogiski paredzētu Administratīvā procesa likums, apstrīdot administratīvo aktu. Uzskaitītie tiesību aizsardzības līdzekļi raksturo tādas procesuālās garantijas, piemēram kā *audiatur et altera pars*, jeb otras puses uzklautīšanas principu un Pasaules Antidopinga aģentūras Rezultātu pārvaldības, uzklautīšanas un lēmumu vadlīnijās noteiktās garantijas sniegt pierādījumus¹³⁴, kas ar 2021.gadu ietvertas ISRM¹³⁵.

2.2. Kodeksā ietverta un starptautiskajā praksē nostiprināto procesuālo garantiju izpratnes interpretācija un piemērošana Latvijas praksē

Darbs pie Latvijas antidopinga sistēmas uzlabošanas tika uzsākts 2016. gadā, īstenojot UNESCO finansēto projektu "Latvijas antidopinga programmas modernizācija", kura realizācijas gaitā tika konstatēts, ka, pirmkārt, antidopinga noteikumu pārkāpumu izmeklēšana nav objektīva un neatkarīga, jo to neveic autonoma antidopinga noteikumu pārkāpumu

¹³⁰ Nacionālie antidopinga noteikumi. 30.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹³¹ Ibid. 28.punkts

¹³² Sporta likuma 11.² panta trešā daļa

¹³³ Nacionālie antidopinga noteikumi. 25.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹³⁴ Hearing evidence 5.1.2.3 punkts Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/wada_guidelines_results_management_hearings_decisions_2014_v1.0_en.pdf

[Aplūkots 19.12.2020]

¹³⁵ International Standard for Results Management (2021). 8.8.punkta d) apakšpunkts.

izskatīšanas institūcija, otrkārt, būtu jāparedz lēmumu pārstrīdēšanas institūcija¹³⁶. Papildus stimulu antidopinga sistēmas uzlabošanai deva 2017.gada Pasaules Antidopinga aģentūras īstenotais Kodeksa atbilstības audits, kurā cita starpā tika konstatēts, ka Latvijā nav izveidota neatkarīga disciplinārā komisija¹³⁷, taču lēmumu par sportista diskvalificēšanu pieņem Latvijas atzīto sporta federāciju disciplinārās komisijas¹³⁸ locekļi, kuri ir pastāvīgā interešu konflikta stāvoklī, pieņemot lēmumus par konkrētās federācijas sportistiem¹³⁹. No tā secināms, ka vienīgie informācijas avoti par sportistu procesuālajām garantijām un to iedzīvināšanu Latvijas Antidopinga sistēmā un normatīvajos aktos, attiecīgi, Sporta likumā un Nacionālajos antidopinga noteikumos, kas secīgi stājās spēkā 2018.gada 1.jūlijā un 2019.gada 1.oktobrī, bija starptautiskā prakse, 2017.gada Eiropas Padomes rekomendācijas¹⁴⁰ un Pasaules Antidopinga aģentūras Rezultātu pārvaldības, uzklaušanās un lēmumu vadlīnijas¹⁴¹, kā arī pats Kodekss. Analizējot konceptuālo ziņojumu "Par situāciju antidopinga jomā Latvijā un nepieciešamajām izmaiņām"¹⁴², secināms, ka pamatā, izstrādātie priekšlikumi balstās tikai uz pašu Kodeksu, jo nav atrodamas atsauces, ne uz iepriekšminētajiem dokumentiem, ne citu valstu praksi attiecībā uz antidopinga noteikumu pārkāpumu lietu izskatīšanu. Attiecīgi, lai izvērtētu procesuālo garantiju izpratni un piemērošanu Latvijā, sākotnēji jāvadās pēc pašā Kodeksā ietvertajiem principiem. Kodeksa 8.pantā norādīts, ka sportistam ir tiesības uz drīzu, taisnīgu lietas izskatīšanu taisnīgā un objektīvā lietas izskatīšanas komisijā, laicīgi pieņemtu, pamatotu lēmumu, taču 13.pantā, ka lēmumu pārsūdzībā jāievēro tādi principi kā savlaicīgums, taisnīgums un objektivitāte, tiesības uz pārstāvības nodrošināšanu veikta lietas izskatīšana, kā arī rakstiska un pamatota lēmuma pieņemšanu.

Pašas Disciplinārās komisijas neatkarības faktors, tika iekļauts sākotnējā Sporta likuma grozījumu projektā uz 2018.gada 31.janvāri, norādot, ka Disciplinārā antidopinga komisija ir

¹³⁶ Par konceptuālo ziņojumu "Par situāciju antidopinga jomā Latvijā un nepieciešamajām izmaiņām" Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/293835-par-konceptualo-zinojumu-par-situaciju-antidopinga-joma-latvija-un-nepieciešamajam-izmainam>

¹³⁷ Ibid.

¹³⁸ Dopinga kontroles kārtība 51.punkts (Zaudējis spēku 01.07.2018) Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/238395-dopinga-kontroles-kartiba>

¹³⁹

¹⁴⁰ Recommendation on ensuring the independence of hearing panels (bodies) and promoting fair trial in anti-doping cases Pieejams: <https://rm.coe.int/recommendation-on-ensuring-the-independence-of-hearing-panels-bodies-a/1680735159> [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁴¹ Results Management, Hearings and Decisions Guidelines 2014. Pieejams: <https://www.wada-ama.org/en/resources/world-anti-doping-program/guidelines-results-management-hearings-and-decisions> [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁴² Par konceptuālo ziņojumu "Par situāciju antidopinga jomā Latvijā un nepieciešamajām izmaiņām" Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/293835-par-konceptualo-zinojumu-par-situaciju-antidopinga-joma-latvija-un-nepieciešamajam-izmainam>

neatkarīga institūcija¹⁴³, taču uz Sporta likuma grozījumu trešo lasījumu 2018.gada 24.maijā, Sporta likuma grozījumu 11.3 panta pirmās daļas redakcija tika izslēgta¹⁴⁴. Attiecīgi no Sporta likuma regulējuma, nav iespējams identificēt pat tādu sportista procesuālo tiesību, kā lietas izskatīšanu neatkarīgā komisijā. Šajā situācijā procesuālo taisnīguma elementu, kā neatkarību, varētu tulkot caur Sporta likumā ietvertu deleģējumu, tieši Disciplinārajai komisijai pieņemt lēmumu par antidopinga noteikumu pārkāpumam piemērojamo sankciju, nevis, piemēram, šādu tiesību noteikšanu pašam Birojam, taču objektivitāti, varētu apliecināt faktors, ka Disciplinārās komisijas sastāvā ir vairāku organizāciju pārstāvji¹⁴⁵, attiecīgi samazinot iespējamo interešu konflikta pastāvēšanu, lemjot par konkrēta sporta veida sportistam nosakāmajām sankcijām. Lemjot par šo komisijas locekļu iekļaušanu Disciplinārās komisijas sastāvā, atbildība, par tādu komisijas locekļu iecelšanu, kuri spēj izskatīt lietas taisnīgi, objektīvi un neatkarīgi, atstāta Biroja kompetencē¹⁴⁶. Šis apstāklis raisa jautājumu par to, vai taisnīguma, objektivitātes un neatkarības faktora ietversana Sporta likumā, pēc būtības ļauj secināt, ka praktiskajā darbībā, šādi principi tiek ievēroti un vai tos iespējams iztulkot caur vienīgo antidopinga lietu izskatīšanas procesuālo normatīvo aktu – Nacionālajiem antidopinga noteikumiem.

Secīgi veicot Nacionālo antidopinga noteikumu analīzi, pirmā procesuālā garantija, kas saistīta, tieši ar lietas izskatīšanu Disciplinārajā komisijā ir antidopinga pārkāpumu lietas izskatīšanas mutiskums¹⁴⁷, attiecīgi secināms, ka sportistam ir tiesības tikt uzklautam Disciplinārās nodrošinot principu, kā *audiatur et altera pars*, jeb otras puses uzklautības principu un Pasaules Antidopinga aģentūras Rezultātu pārvaldības, uzklautības un lēmumu vadlīnijās noteiktās garantijas sniegt pierādījumus¹⁴⁸, pastarpināti, caur apstākli, ka sportista sniegtos paskaidrojumus Birojs nodod Disciplinārajai komisijai, apkopojot antidopinga pārkāpuma lietas materiālus un sagatavojot ziņojumu par antidopinga noteikumu pārkāpumu (apsūdzību)¹⁴⁹. Kā jau tas tika aplūkots šī bakalaura darba 1.nodaļā, tad runājot par procesuālo

¹⁴³ 2018. gada 31. janvāris. Nr. 111.9/5 – Saeimas prezidijam. A.Adamovičs. Pieejams: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/6DCC8F966460A1D7C225821A003C9CF0?OpenDocument> [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁴⁴ 2018. gada 16. maijā Nr. 111.9/5 - Saeimas prezidijam. A.Adamovičs. Pieejams: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/167D92627FE33B90C225829100263FAD?OpenDocument> [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁴⁵ Sporta likums. 11.³ panta piektā daļa.

¹⁴⁶ Ibid.

¹⁴⁷ Nacionālie antidopinga noteikumi. 34.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹⁴⁸ Results Management, Hearings and Decisions Guidelines 2014. 5.1.2.3 punkts Hearing evidence Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/wada_guidelines_results_management_hearings_decisions_2014_v1.0_en.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁴⁹ Nacionālie antidopinga noteikumi. 23.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

taisnīgumu CAS tiesnešu kolēģija 1996.gada 1.augusta lietā Nr. CAS OG 96/005 norāda, ka tiesības tikt uzklautam ir fundamentāls un vispārīgs princips kurš izriet no dabiskajām tiesībām¹⁵⁰. Bez tam tiek atzīts, ka uzklautšana kā procesuālā garantija var tikt īstenota divējādi un abos gadījumos uzskatāma par atbilstošu, tas ir par taisnīgu uzklautšanu atzīstama, gan rakstiska, gan mutvārdu uzklautšana un pat gadījumos, ja uzklautšanas procesā ir pieļautas procesuālas kļūdas, kamēr vien tiek nodrošinātas tiesības pārsūdzēt un procesuālos pārkāpumus labot, nav uzskatāms, ka procesuālās garantijas vai tiesības uz taisnīgu tiesu būtu pārkāptas¹⁵¹. Tomēr Nacionālajos antidopinga noteikumos arī nav norādīts, kādā veidā tiek īstenotas procesuālās garantijas, attiecībā uz pašu komisiju, gan Disciplināro, gan Pārsūdzības. Tādu procesuālo garantiju, kā lietas izskatīšanas laicīgumu Nacionālajos noteikumos var iztulkot caur Nacionālo antidopinga noteikumos ietvertajiem termiņiem, piemēram, Disciplinārajai antidopinga komisijai lēmumu par antidopinga noteikumu pārkāpumu jāpieņem piecpadsmit darbdienu laikā pēc komisijas sēdes¹⁵², kuru Disciplinārā antidopinga komisija organizē desmit darbdienu laikā pēc tam, kad tā informāciju par antidopinga pārkāpuma lietu saņēmusi no Biroja¹⁵³. Izvērtējot Nacionālo antidopinga noteikumu ietvertos termiņus, secināms, ka ar tajā ietvertajām normām tiek nodrošināta Pasaules Antidopinga aģentūras Rezultātu pārvaldības, uzklautšanas un lēmumu vadlīnijās ietvertā prasība, kas nosaka, ka taisnīga un efektīva sporta interesēs, apsūdzībai par antidopinga noteikumu pārkāpumu jābūt savlaicīgai un katrai antidopinga organizācijai vajadzētu nodrošināt, ka rezultātu pārvaldībai un sportista uzklautšanai, jānotiek sešu mēnešu laikā no antidopinga noteikumu pārkāpuma atklāšanas dienas¹⁵⁴. To apstiprina apstākļi, ka Birojam ir dotas piecpadsmit darbdienu lēmuma pieņemšanai par iespējamo antidopinga noteikumu pārkāpumu¹⁵⁵ ar tiesībām, pagarināt šo termiņu par divdesmit darba dienām, ja nepieciešams iegūt papildus pierādījumus¹⁵⁶. Par pašu antidopinga noteikumu pārkāpumu Birojs sportistam paziņo trīs darbdienu laikā, no dienas, kad saņemts, piemēram, nelabvēlīgs dopinga analīžu rezultāts¹⁵⁷, nodrošinot tiesības sportistam

¹⁵⁰ CAS OG 96/005 para 7. Pieejams: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/OG%2096-005.pdf> [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁵¹ CAS 94/129 para 58., 59. Pieejams: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%2094-129%20USA%20Shooting%20v%20UIT%20Award.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁵² Ibid. 36.punkts

¹⁵³ Ibid. 23.punkts

¹⁵⁴ Results Management, Hearings and Decisions Guidelines 2014. 3.punkta 1.apkšpunkts Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/wada_guidelines_results_management_hearings_decisions_2014_v1.0_en.pdf

¹⁵⁵ Nacionālie antidopinga noteikumi. 21.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹⁵⁶ Nacionālie antidopinga noteikumi. 22.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹⁵⁷ Ibid. 11.punkts.

sniegt paskaidrojumu piecu darba dienu laikā¹⁵⁸. Summējot uzskaitītos procesuālos terminus, secināms, ka aptuvenais laiks, kurā tiek pieņemts lēmums par sportistam nosakāmajām soda sankcijām, ietverot laiku, kurā sportists saņem lēmumu ir divi mēneši. Lai arī varētu pieņemt, ka antidopinga noteikumu pārkāpumu lietas izmeklēšana un lēmuma pieņemšana par nosakāmo sankciju atbilst pieņemtajai Pasaules Antidopinga aģentūras interpretācijai, tomēr pie tādas normas, kurā norādīts, ka papildus sportistam, par antidopinga noteikumu pārkāpumu tiek paziņots sportista sporta veida atzītajai nacionālajai un starptautiskajai federācijai, kā arī Pasaules Antidopinga aģentūrai¹⁵⁹, nav norādīts, kāds ir šo pušu procesuālais statuss. Šādas kārtības ietveršana Nacionālajos antidopinga noteikumos formāli izpilda Kodeksā ietverto prasību, ka par rezultātu pārvaldību atbildīgā antidopinga organizācija par iespējamo antidopinga noteikumu pārkāpumu vienlaicīgi paziņo gan sportistam vai citai personai, gan sportista valsts antidopinga organizācijai, starptautiskajai federācijai un Pasaules Antidopinga aģentūrai¹⁶⁰. Arī Kodekss nenorāda, kādā procesuālajā statusā informētās puses var tikt iesaistītas lēmuma pieņemšanas procesā, tikai nosaka, ka informēt nepieciešams tās organizācijas, kurām būtu tiesības iesniegt pārsūdzību par lietas izskatīšanas komisijā pieņemto lēmumu¹⁶¹. Tātad Kodekss neparedz principus attiecībā uz to, ka kāda no iesaistītajām pusēm varētu liecināt sportista aizstāvības interesēs un šeit saskatāms būtisks trūkums uz tādu sportista procesuālo garantiju, kā liecinieku pieaicināšanu, kas korelē jau ar šī Bakalaura darba 1. nodaļā apskatīto problēmu, ka arī laboratorijas pārstāvji, kuri veikuši dopinga kontroles parauga analīzi nedrīkst liecināt sportista interesēs. Sportista tiesības pieaicināt lieciniekus nav atrodama ne Sporta likuma, ne Nacionālo antidopinga noteikumu regulējumā, tāpat nav atrodama norāde par to, ka sportistam ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, vai ka šādi lietas materiāli nonāk sportista rīcībā, brīdī, kad Birojs tos nodevis Disciplinārajai komisijai. Vērtējot lietas izskatīšanas objektivitāti, Nacionālajos antidopinga noteikumos nav atrodama kārtība, attiecībā uz to vai pastāvot interešu konfliktam starp sportistu un Disciplinārās komisijas loekli, sportistam būtu tiesības prasīt komisijas locekļa atstatīšanu no lietas izskatīšanas. Šāda kārtība paredzēta Pasaules Antidopinga aģentūras izstrādātajā paraug dokumentā, kas kā minimums paredz, ka Terapeitiskās lietošanas atļaujas piešķiršanas komisijas locekļi, atstata sevi no šādas atļaujas piešķiršanas¹⁶², ja šādas komisijas loceklis ir ieinteresēts konkrētā sportista ārstēšanas

¹⁵⁸ Ibid. 20.punkts.

¹⁵⁹ Nacionālie antidopinga noteikumi. 24.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹⁶⁰ Pasaules Antidopinga kodekss. 14.panta 1.punkta 2.apakšpunkts Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

¹⁶¹ Ibid.8.panta 4.punkts

¹⁶² CONFLICT OF INTEREST AND CONFIDENTIALITY DECLARATION. Pieejams: <https://www.wada-ama.org/en/resources/science-medicine/tue-committee-conflict-of-interest-and-confidentiality-declaration>
[Aplūkots 19.12.2020]

metodē ar kādu no sportā aizliegtajām vielām. Pēc šī dokumenta analogijas šādas prasības tiek noteiktas arī Disciplinārās komisijas, tai skaitā Pārsūdzības komisijas locekļiem, stājoties amatā, attiecīgi Birojs, komisijas loceklim lūdz parakstīt apliecinājumu par interešu konflikta novēršanu un konfidencialitātes ievērošanu, kurā cita starpā norādīts, ka interešu konflikta gadījumā jāziņo Biroja direktoram un jāatsakās no savām komisijas locekļa funkcijām konkrētā jautājuma izvērtēšanas procesā¹⁶³. Tomēr šādas kārtības esamība nav publicēta, kā arī nav atrodamā nevienā ārējā normatīvajā aktā, kas sašaurina sportista iespējas uzskatāmā veidā interpretēt tādu procesuālo garantiju, kā pieprasīt lietas izskatīšanas objektivitāti. Lai arī iepriekš minētais dokuments nav publiski pieejams ir skaidrs, ka raugoties no procesuālā taisnīguma, tiek sagaidīts, ka pats komisijas loceklis pieņem lēmumu atteikties no lietas izskatīšanas, bez tam, Nacionālie antidopinga noteikumi paredz, ka lēmumu pieņemšanu iespējams īstenot, piedaloties divām trešdaļām no komisijas locekļu skaita¹⁶⁴, tas ir, Disciplinārajā komisijā sešiem no deviņiem¹⁶⁵, taču Pārsūdzības komisijā septiņiem no desmit¹⁶⁶. Pateicoties šai kārtībai, secināms, ka pat pie trīs komisijas locekļu atstatīšanās, komisijai ir tiesības pieņemt lēmumu un pašam komisijas loceklim ir iespējams atstatīties, nekaitējot komisijas darbam. Zināmu skaidrību par procesuālo garantiju ievērošanu ievieš Biroja kvalitātes sistēmas procesi, kas ar Biroja rīkojumiem apstiprināti Kvalitātes vadības sistēmas kontekstā¹⁶⁷. Lai arī tās procesu shēmas nav publiskas, zinot to saturu, attiecībā uz kārtību, kādā Birojs antidopinga noteikumu pārkāpumu lietu nodod izskatīšanai Disciplinārajā komisijā, konstatējams, ka Biroja vadītājs nekavējoties pēc informācijas par antidopinga noteikumu pārkāpumu paziņojuma parakstīšanas, sagatavoto informāciju nosūta uz elektroniskā pasta adresi komisija@antidopings.gov.lv, kura pieejama Disciplinārās antidopinga komisijas sekretāram. Vēstulē papildus informē Disciplināro antidopinga komisiju par tās pienākumu informēt sportistu par paziņojuma saturu, taču sportistam ir tiesības noteiktajā termiņā sniegt atbildi Disciplinārajai antidopinga komisijai uz Biroja sagatavoto informāciju par iespējamo antidopinga noteikumu pārkāpumu¹⁶⁸. Šajā procesā Disciplinārā antidopinga komisija darbojas autonomi, bez tam, šī procesa ietvaros, tiek norādīts, ka citas pušu, kuras saņem informāciju par antidopinga noteikumu pārkāpumu, procesuālais statuss, tiek

¹⁶³ Apliecinājums par interešu konflikta novēršanu un konfidencialitātes ievērošanu. (Ierobežotas pieejamības)

¹⁶⁴ Nacionālie antidopinga noteikumi. 35. un 53. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹⁶⁵ Antidopinga komisijas. Pieejams: <https://antidopings.gov.lv/antidopings/antidopinga-komisijas>

¹⁶⁶ Ministru kabineta rīkojums Nr. 666 Par Pārsūdzības komisiju Rīgā 2018. gada 12. decembrī. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/303664-par-parsudzibas-komisiju>

¹⁶⁷ Kvalitātes vadības sistēma. Pieejams: <https://antidopings.gov.lv/par-mums/kvalitates-vadibas-sistema> [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁶⁸ Lietas materiālu nodošana Disciplinārajai antidopinga komisijai un lēmuma pārsūdzības kārtība (ierobežotas pieejamības).

definēts kā noklausītāju status, kas sniedz atbildi uz iepriekš norādīto jautājumu par pušu procesuālajiem statusiem, šī Bakalaura darba šīs apakšnodaļas sākumā. Šādu procesu ieviešana caur Biroja kvalitātes vadības sistēmas ISO 9001:2015 prasībām, savā ziņā apstiprina procesuālo garantiju piemērošanu, taču, atkārtoti secināms, ka to publiskā nepieejamība, sašaurina sportista iespējas uzskatāmā veidā interpretēt tādu procesuālo garantiju, kā tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, kuros Birojs pamatojis antidopinga noteikumu pārkāpumu, kas sportistam ļauj sagatavot argumentētu aizstāvību apsūdzības atspēkošanai.

Lai arī starptautiskajā praksē tiek atzīts, ka sportistam ir tiesības pieprasīt lietas publisku izskatīšanu, bez tam, *Pechstein* lietā ECT atzīst, ka šādu tiesību nenodrošināšana ir būtisks ECTK 6. panta 1. punktā noteiktā principa pārkāpums, tomēr, Nacionālajos antidopinga noteikumos norādīts, ka Disciplinārā antidopinga komisija slēgtā sēdē izskata Biroja sagatavoto informāciju par sportista vai sporta darbinieka iespējamā antidopinga noteikumu pārkāpuma konstatēšanu¹⁶⁹, tātad, pirms šķietami, ļauj secināt, ka tādas procesuālā garantija, kā publiska lietas izskatīšana pēc sportista vēlēšanās netiek nodrošināta, attiecīgi ar ārējo normatīvo aktu šādu tiesību, aizliedzot pēc būtības. Šāda kārtība, gan nav atrodam pie Pārsūdzības komisijas regulējuma, attiecīgi pieņemot, ka sportists varētu prasīt publisku lietas izskatīšanu Pārsūdzības procesā. Būtiski ņemt vērā apstākli, ka tieši *Pechstein* lietas rezultātā tika izdarīti grozījumi CAS kodeksa R57.punktā, kā arī, šo kārtību Kodeksa 2021.gada izstrādes procesā Pasaules Antidopinga aģentūra ir iekļāvusi ISRM 8.punkta 8.apskšpunktā, paredzot, ka sportistiem vai citām personām, pret kurām virzīta apsūdzība antidopinga noteikumu pārkāpumā ir tiesības prasīt publiskas lietas izskatīšanu. Caur šo starptautisko praksi, it īpaši ISRM regulējumu, kas spēkā stāsies ar 2021.gada 1.janvāri, saredzami divi scenāriji, pirmkārt, Latvijā tiks paredzēts tāds nacionālo antidopinga noteikumu grozījumu saturs, kas šo principu ļaus piemērot, vai otrkārt, sportistam tādas tiesības būs iespējams īstenot atsaucoties uz pašu Kodeksa 8.pantu, kurā norādīts, ka lietas izskatīšanai jānotiek saskaņā ar Pasaules Antidopinga aģentūras Starptautisko rezultātu pārvaldības standartu¹⁷⁰. Izvērtējot Kodeksā ietverto un starptautiskajā praksē nostiprināto procesuālo garantiju izpratnes interpretācija un piemērošana Latvijas praksē, secināms, ka ārējo normatīvo aktu kontekstā sportistam ir samērā sarežģīti orientēties, tai skaitā atsaukties un interpretēt procesuālo garantiju tvērumu, tādēļ, kā minimums procesuālo garantiju dokumenti ir jāpadara publiski pieejamu, taču tādu koleģiālo institūciju, kā Disciplinārās un Pārsūdzības komisijas nolikumiem ir jāietver kārtība, kas skaidri nosaka

¹⁶⁹ Nacionālie antidopinga noteikumi. 33.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹⁷⁰ 2021.gada Pasaules Antidopinga kodekss. 8.pants. Pieejams: <https://vvc.gov.lv/image/catalog/dokumenti/WADA%20Code%202021.docx>

sportista tiesības un lietas izskatīšanas norises kārtību, tai skaitā arī tām, kā minimums, jābūt publiskotām. Pat ja nolikums ir saistošs pašai koleģiālajai institūcijai, tā regulējums, tomēr, uzliek zināmu pienākumu caur šo kārtību nodrošināt sportistu procesuālās garantijas. Ņemot vērā, ka arī pati CAS judikatūra pakāpeniski ir kļuvusi par tiesību avotu, jo tās lēmumu skaits ir pieaudzis tiktāl, ka tie radījuši regulējošo principu un noteikumu kopumu - sporta tiesības (*lex sportiva*), kas piemērojami starptautiski visām sportā iesaistītajām pusēm, neatkarīgi no sporta noteikumiem konkrētajā valstī¹⁷¹, tad varētu pieņemt, ka iepriekš minētie nolikumi varētu saturēt, kā minimums CAS kodeksā¹⁷² noteikto lietas izskatīšanas kārtību, paredzot pašu lietas izskatīšanas procesa gaitu un kārtību, kādā sportistam procesuālās garantijas īstenot lietas izskatīšanas gaitā.

¹⁷¹ The Court of Arbitration for Sport and Its Jurisprudence: An Empirical Inquiry into Lex Sportiva. 9.lpp. Pieejams:

https://books.google.lv/books?id=mLqODwAAQBAJ&pg=PA3&source=gbs_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁷² Code of Sports-related Arbitration

In force as from 1 July 2020 Pieejams: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2020_EN.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

3. LATVIJAS ANTIDOPINGA SISTĒMĀ IETILPSTOŠO INSTITŪCIJU PROCESU UN LĒMUMU ATBISLTĪBA LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMEI

3.1. Antidopinga komisiju procesi, kā valsts pārvaldes darbība un to sasaiste ar kontradiktorisko procesu tiesas spriešanas kontekstā, atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei.

Atbilstoši Sporta likumam Disciplinārā komisija ir Biroja izveidota institūcija, kas izskata antidopinga noteikumu pārkāpumus un pieņem lēmumu par tiem un par sportistam vai sporta darbiniekam piemērojamām soda sankcijām. Apstākļi, ka Disciplināro komisiju izveido Birojs ir atbilstošs Kodeksā noteiktajām prasībām, ka nacionālā antidopinga organizācija nodrošina lietas izskatīšanu komisijā. Pašas komisijas funkcija, pieņemot lēmumu par soda sankciju noteikšanu, pēc būtības drīzāk raksturo tiesas spriešanu, jo antidopinga noteikumu pārkāpumu lietas pēc būtības notiek tādā procesā, kurā piedalās divas puses ar pretējām interesēm, savukārt lēmumu pieņem neatkarīgs arbitrs – kontradiktoriskais process¹⁷³. Šajā gadījumā viena puse ir Birojs, kas apsūdz¹⁷⁴ sportistu vai sporta darbinieku antidopinga noteikumu pārkāpumā, taču otra puse ir pats sportists, kuram saskaņā ar Kodeksa principiem ir tiesības atspēkot sev izvirzīto apsūdzību pamatotību, bet arbitra funkciju nodrošina Disciplinārā antidopinga komisija. Iepriekš pieminētā kontradiktoriskā procesa pazīme piemīt arī Pārsūdzības komisijai, taču tai, saskaņā ar Kodeksa principiem ir jābūt institucionāli neatkarīgai, attiecīgi, ievērojot šo prasību, saskaņā ar Sporta likumu to izveido Ministru Kabinets¹⁷⁵. Tā kā abas institūcijas drīzāk ir uzskatāmas par koleģiālajām institūcijām¹⁷⁶ Valsts pārvaldes iekārtas likuma kontekstā un to pieņemtos lēmumus varētu salīdzināt ar administratīvo aktu izdošanu, tomēr tajās saredzamais kontradiktoriskais process liecina, ka to lēmumu pieņemšana nav valsts pārvaldes darbība, bet gan tiesas spriešana. Šī atziņa izriet no Satversmes tiesas sprieduma, kurā pretēji norādīts, ka tiklīdz tiesu varas institūcijas vai amatpersonas izlemj kādu lietu pēc būtības procesā, kur nav paredzēta kontradiktoriskā principa ievērošana, tā vairs nav tiesas spriešana, bet gan ir valsts pārvaldes darbība¹⁷⁷. Bez tam, Sporta likumā ietverta norāde, ka Disciplinārās komisijas

¹⁷³ Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 38 lpp.

¹⁷⁴ Nacionālie antidopinga noteikumi. 23.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹⁷⁵ Sporta likuma 11.⁵ panta ceturrtā daļa.

¹⁷⁶ Valsts pārvaldes iekārtas likums. 73.panta pirmās daļas 1.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/63545-valsts-parvaldes-iekartas-likums>

¹⁷⁷ Satversmes tiesas spriedums lietā Nr.2005-18-01 16.1.punkts. Pieejams: [https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/02/2005-18-01_spriedums.pdf#search=\[Aplūkots 19.12.2020\]](https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/02/2005-18-01_spriedums.pdf#search=[Aplūkots 19.12.2020])

lēmumu pieņemšanā nav piemērojams Administratīvā procesa likums, kas tradicionālā izpratnē, ļautu Disciplinārās komisijas lēmumu pārsūdzēt augstākā iestādē, attiecīgi Birojā, kas šo komisiju izveido, vai vismaz ļautu piemērot Administratīvā procesa likuma procedūras lietas izskatīšanas laikā. Pateicoties šīm normām, caur Sporta likuma regulējumu, Disciplinārās komisijas lēmuma pārsūdzības iespējama Pārsūdzības komisijā vai CAS¹⁷⁸. No otras puses, pat ja veicot Disciplinārās komisijas lēmuma analīzi, varētu pieņemt, ka šis lēmums ir administratīvais akts, vai, ka administratīvais akts ir Biroja paziņojums par antidopinga noteikumu pārkāpumu, kas tiek iesniegts Disciplinārajā komisijā un cita starpā ietver informāciju par sportista brīvprātīgu vai pagaidu aizliegumu dalībai sporta sacensībās¹⁷⁹, atbilstoši Satversmes tiesu praksei, nav izslēgts, ka tā pārsūdzība, var notikt atšķirīgi no Administratīvā procesa likuma kārtības. Likumdevējs ir atzinis, ka apstākļi, ka, piemēram, zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumi uzskatāmi par administratīvajiem aktiem, nenozīmē, ka to pārsūdzēšanas kārtība obligāti jānoteic Administratīvā procesa likuma normās¹⁸⁰. Kā jau tas norādīts šīs nodaļas sākumā Disciplinārā komisija un Pārsūdzības komisija ir koleģiālās institūcijas un nav iestādes, tādēļ veicot tās lēmumu Administratīvā akta esamības analīzi, atbilstoši Administratīvā procesa likumam, neizpildās pazīme, ka šo lēmumu izdod iestāde. Šāds apstākļi pastarpināti liek pievērst uzmanību šiem procesiem pēc būtības un ja tie ietver kontradiktorskā procesa pazīmes, tad pamatotāk ir uzskatīt, ka tā ir tiesas spriešana, vēl jo vairāk, lēmums nav administratīvais akts, attiecīgi nebūtu pareizi to iezīmēt tikai kā valsts pārvaldes darbību, kurā šādām institūcijām ir deleģēts valsts pārvaldes uzdevums, kas jāsasniedz caur ratificētās UNESCO Konvencijas prasībām. Neatkarīgi no tā vai sportistam nosakāmie procesi būtu uzskatāmi par tiesas spriešanu vai valsts pārvaldes darbību, no šī Bakalaura darba 1.nodaļas secināms, ka tiem ir jāatbilst minimālo procesuālo garantiju prasībām. Gan CAS judikatūra, gan pats Kodekss atsaucas uz ECTK 6.pantu un tā saturu, kā būtisku normu, caur kuras saturu piepildīt izpratni par procesuālo taisnīgumu antidopinga pārkāpumu lietās. Šajā kontekstā būtiski norādīt, ka arī Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92.panta pirmā teikuma iztulkošana arī tiek interpretēta caur ECTK 6.pantu¹⁸¹. Tātad, iespējams izdarīt pieņēmumu, ka veicot nacionālās antidopinga sistēmas regulējošo normatīvo aktu pārbaudi atbilstību Satversmē nostiprinātajām tiesībām uz taisnīgu tiesu, to atbilstības gadījumā Latvijā ir ievēroti arī ECTK 6.pantā noteiktie minimālie

¹⁷⁸ Sporta likuma 11.³ panta ceturtdā daļa

¹⁷⁹ Ibid. 11.² panta pirmās daļas 5.punkts

¹⁸⁰ Satversmes tiesas spriedums lietā Nr.2005-18-01 16.2.punkts. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/02/2005-18-01_spriedums.pdf#search= [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁸¹ Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 16.lpp.

procesuālo garantiju standarti, bez tam secināts, ka Satversme paredz augstāku pamattiesību aizsardzības līmeni, nekā ECTK 6.pants¹⁸². Lai arī Satversmes tiesa atzinusi, ka taisnīga tiesa caur institucionālo aspektu, ir interpretējama, kā neatkarīga tiesu varas institūcija¹⁸³, apstākļi, ka Disciplinārās antidopinga un Pārsūdzības komisijas darbība ir līdzīga kontradiktorskajiem procesiem, liecina, ka Satversmē noteiktās tiesības uz taisnīgu tiesu ir viens no nozīmīgākajiem avotiem, caur kuru vērtēt šo institūciju spēju nodrošināt procesuālo taisnīgumu. Šī Satversmes tiesas atziņa, neizslēdz iespējamu tālāku diskusiju par to, ka šīm antidopinga komisijām laika gaitā būtu jāklūst par tiesu varas institūcijām, kuras ir nošķirtas no izpildvaras. Arī Kodekss nosaka, ka valstu valdības atzīst, ka šķīrējtiesa ir vēlamā institūcija, kur izšķir ar dopinga lietošanu saistītus strīdus, ievērojot cilvēktiesības un pamatbrīvības un piemērojamos valsts tiesību aktus¹⁸⁴. Šajā gadījumā šķīrējtiesu nebūtu vēlams tulkot Šķīrējtiesu likuma izpratnē, jo Satversmes tiesa vairāk kārt norādījusi, ka šķīrējtiesa nav uzskatāma par tiesu Satversmes 92.panta kontekstā¹⁸⁵. Tā vietā uz šo Kodeksa normu varētu skatīties plašākā izpratnē, interpretējot, ka Kodekss runā par tiesu varai piederīgām institūcijām - tiesām, kas ievēro cilvēktiesības un pamatbrīvības, attiecīgi uzskatot, ka tās pēc būtības ir vēlamās institūcijas.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka tiesības uz taisnīgu tiesu var ierobežot, tomēr tās nav absolūtas un var tikt ierobežotas tiktāl, ciktāl tās netiek atņemtas pēc būtības¹⁸⁶. Satversmes 92.pants negarantē personai tiesības jebkuru tai svarīgu jautājumu izlemt tiesā¹⁸⁷, kā arī Satversmes 92.panta pirmais teikums neprasa, lai persona visu savu aizskarto tiesību un likumisko interešu aizstāvībai varētu vērsties tikai Satversmes 82.pantā minētajās tiesu varas institūcijās. Tātad secināms, ka teorētiski, jautājumus par soda noteikšanu sportistam, var izskatīt arī izpildvaras institūcijas, tomēr, tādā gadījuma likumdošanas un izpildvarai ir jānodrošina efektīvs tiesību aizsardzības nodrošinājums, kas ir atkarīgs no visa kopējā uzraudzības mehānisma un tā darbības¹⁸⁸. Valstij ir jāizveido un jāsauglabā institucionālās infrastruktūras, kas nepieciešamas taisnīgas tiesas realizēšanai, kā arī jāpieņem un jāievieš tiesību normas, kas garantē, ka pati procedūra ir taisnīga un objektīva¹⁸⁹, šajā gadījumā Biroja,

¹⁸² Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 17.lpp.

¹⁸³ Ibid. 12.lpp.

¹⁸⁴ Pasaules Antidopinga kodekss. 22.panta 4.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

¹⁸⁵ Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 42.lpp.

¹⁸⁶ Satversmes tiesas spriedums Nr. 2016-06-01, 27.punkts. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/04/2016-06-01_Spriedums.pdf#search=2016-06-01 [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁸⁷ Ibid. 28.punkts

¹⁸⁸ Ibid. 31.2.punkts, Skat. arī 28.punkts

¹⁸⁹ Ibid. 27.punkts.

Disciplinārās Antidopinga komisijas un Pārsūdzības komisijas likumiskā deleģējuma un tajās ietilpstošo procesu kārtības, kas nostiprinātas normatīvajos aktos. Tomēr, lai apstiprinātu hipotēzi, ka pastāvošās antidopinga sistēmas procesos, kas deleģēti izpildvarai, ir saskatāma Satversmes 92.pantā nostiprināto tiesību garantēšana, ir jāpārbauda visu taisnīgas tiesas elementu esamība.

3.1.1. Antidopinga komisiju neatkarība un objektivitāte, kontekstā ar Satversmes 92.panta pirmo teikumu

Šī Bakalaura darba ietvaros vairākkārt ir norādīts, ka antidopinga lietas jāskata neatkarīgā un objektīvā lietas izskatīšanas komisijā, kas caur Satversmes tiesas atziņām būtu tulkojama, kā tāda komisija, kura pirmkārt būtu brīva no izpildvaras vai likumdevēja nepamatotas ietekmes vai likumiskā spiediena¹⁹⁰, kā arī tās locekļu tiesībām patstāvīgi pieņemt lēmumu¹⁹¹ un otrkārt, tās locekļiem nedrīkst būt personīgi aizspriedumi izlemjot lietu¹⁹². Šie ir kritēriji, kuru esamības analīze ir jāskata Satversmes kontekstā, lai varētu atbildēt uz iepriekšējā rindkopā izteikto hipotēzi, par to, ka pastāvošās antidopinga sistēmas procesos, ir saskatāma Satversmes 92.pantā nostiprināto tiesību garantēšana. Vērtējot Sporta likumā ietvertos norādus, ka Disciplināro antidopinga komisiju izveido Birojs, taču Pārsūdzības komisiju Ministru kabinets, jebkurai personai šķietami varētu rasties šaubas par to, vai šo institūciju darbībā tomēr nepastāv nepamatota izpildvaras ietekme, it īpaši Disciplinārajā komisijā, kurā saskaņā ar Nacionālo antidopinga noteikumu regulējumu, tās sekretariāta funkciju veic Birojs¹⁹³, attiecīgi raisot jautājumu, kādēļ tiek pārkāpta procesuālā vienlīdzība. Sportistam ierodoties uz Disciplinārās komisijas sēdi var šķietami likties, ka Biroja pārstāvim ir iespēja patstāvīgi atrasties šajā sēdē un iespējams ietekmēt Disciplinārās komisijas lēmumu. Šāds apstākļi norādīts sūdzībā par Disciplinārās antidopinga komisijas 2019.gada 19.jūnija lēmumu Nr.2-6.6./2019-105, kurā pieteicējs norāda, ka “Bažas raisa arī aktīvā Antidopinga biroja darbinieku piedalīšanās šādu lēmumu pieņemšanā un komisijas sēdē [...] Šādi tiek pārkāptas sportista tiesības uz taisnīgu un objektīvu lietas izskatīšanu [...]”¹⁹⁴. Satversmes tiesas atziņās pausts, ka izvērtējot tiesas neitralitāti, nozīme ir arī tam, kāds iespaids rodas sabiedrībai, raugoties uz tiesu no malas un lai konstatētu neitralitātes pārkāpumu, pietiek ar to, ka pastāv apstākļi, kas norāda uz iespējamu

¹⁹⁰ Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 45.lpp.

¹⁹¹ Ibid. 44.lpp.

¹⁹² Ibid.. 47.lpp.

¹⁹³ Nacionālie antidopinga noteikumi. 32.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

¹⁹⁴ Ierobežotas pieejamības

neitralitātes apdraudējuma risku¹⁹⁵. Objektīvā neitralitāte nozīmē, ka jābūt izslēgtām jebkādam pamatotām lietas dalībnieku vai sabiedrības šaubām par tiesas objektivitāti un ir nepieciešams novērst pat šķietamu neobjektivitāti¹⁹⁶. Sūdzībā par Disciplinārās antidopinga komisijas 2019.gada 19.jūnija lēmumu Nr.2-6.6./2019-105 ir pietiekams pierādījums tam, ka lietas izskatīšanas laikā novērotie lietas izskatīšanas procesi ir radījuši šaubas un tās nenovērš, nedz tāds apstāklis, ka Nacionālie antidopinga noteikumi paredz Biroja tiesības pildīt sekretariāta funkcijas, nedz apstāklis, ka antidopinga organizācija nodrošina antidopinga pakāpuma lietas izskatīšanu, saskaņā ar Kodeksa 8.pantu. Šeit saskatāms būtisks trūkums jau iepriekš konstatētajā problēmā, ka ārējie normatīvie akti neparedz lietas dalībnieku procesuālo statusu, piemēram, ka Birojs lietas izskatīšanā, pēc kriminālprocesa likuma analogijas, atrodas, kā apsūdzības uzturētājs par konstatēto antidopinga noteikumu pārkāpumu. Tāpat, Nacionālie antidopinga noteikumi neparedz Disciplinārās komisijas locekļa atstatīšanās institūtu, kā arī sportista tiesības noraidīt konkrētu komisijas locekli, taču šāda kārtība paredzēta apliecinājumā par interešu konflikta novēršanu un konfidencialitātes ievērošanu, kurā cita starpā norādīts, ka interešu konflikta gadījumā jāatsakās no savām komisijas locekļa funkcijām konkrētā jautājuma izvērtēšanas procesā¹⁹⁷. Apstāklis, ka sportistam nav iespēju iepazīties ar šādu procesuālo garantiju, kā arī apstāklis, ka tāda nav ietverta ārējā normatīvajā aktā, sašaurinot sportista iespējas atsaukties uz konkrētu procesuālo garantiju lietas izskatīšanas laikā, uzskatāms par Satversmes 90.pantā garantēto tiesību ierobežojumu, tas ir, ierobežojumu tiesībām ikvienam zināt savas tiesības, jeb Satversmes tiesas ieskatā, likumdevējam tiesību normās nepārprotami ir pienākums paredzēt tādu procedūru, kas indivīdam radītu skaidru un drošu pārliecību par iespējām aizstāvēt savas pamattiesības¹⁹⁸. Saskaņā ar Nacionālo antidopinga noteikumu regulējumu tiek paredzēts, ka antidopinga noteikumu pārkāpumu institūcijas lemttiesīgas ir gadījumos, kad lietas izskatīšanā piedalās divas trešdaļas no komisijas locekļu skaita¹⁹⁹, tas ir, Disciplinārajā komisijā seši no deviņiem²⁰⁰, taču Pārsūdzības komisijā septiņi no desmit²⁰¹, komisijas locekļiem. Šī kārtība stiprina lietas izskatīšanas objektivitāti caur koleģialitātes

¹⁹⁵ Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 47.lpp.

¹⁹⁶ Satversmes tiesas spriedums Nr. 2016-06-01, 31.2.2.punkts. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/04/2016-06-01_Spriedums.pdf#search=2016-06-01 [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁹⁷ Apliecinājums par interešu konflikta novēršanu un konfidencialitātes ievērošanu. (Ierobežotas pieejamības)

¹⁹⁸ Satversmes tiesas spriedums Nr. 2016-06-01, 27.punkts. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/04/2016-06-01_Spriedums.pdf#search=2016-06-01 [Aplūkots 19.12.2020]

¹⁹⁹ Nacionālie antidopinga noteikumi. 35. un 53. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

²⁰⁰ Antidopinga komisijas. Pieejams: <https://antidopings.gov.lv/antidopings/antidopinga-komisijas>

²⁰¹ Ministru kabineta rīkojums Nr. 666 Par Pārsūdzības komisiju Rīgā 2018. gada 12. decembrī. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/303664-par-parsudzibas-komisiju>

principu, lai arī tas tiešā viedā neizriet no Satversmes 92.panta, šis princips ietilpst Satversmes 92.panta tvērumā²⁰². Satversmes tiesas atziņās norādīts, ka vērtējot atsevišķu lietu kategorijas un instanci, iespējams nodrošināt tiesības uz taisnīgu tiesu arī gadījumos, kad tiesa lietu izskata vienā sastāvā²⁰³. Šajā kontekstā likumdevējs nav aprobežojies ar Satversmes kontekstā noteikto koleģialitātes principu, bet vadījies pēc Pasaules Antidopinga aģentūras Rezultātu pārvaldības, uzklauššanas un lēmumu vadlīnijām, kurās objektivitāte raksturo apstākļus, ka šādās komisijās jābūt priekšsēdētājam un vismaz diviem komisijas locekļiem. Priekšsēdētājam jābūt pieredzei tiesību piemērošanas praksē vai vismaz vienam no komisijas locekļiem jābūt juridiskajām zināšanām un pieredzei juridiskos jautājumos. Pārējiem komisijas locekļiem jāspēj nodrošināt kolektīvo ekspertīzi tādās jomās kā zinātne, medicīna un sports²⁰⁴. Attiecīgi arī Sporta likumā ietverts plašs organizāciju uzskaitījums, kurām ar likumu uzdots deleģējums virzīt tās pārstāvjus, gan Disciplinārajā, gan Pārsūdzības komisijā, bez tam nosakot, ka izvirzāmas vismaz piecas personas, tostarp juristu, ārstu, sporta darbinieku un sportistu²⁰⁵. Lai arī koleģialitātes princips stiprina tiesu objektivitāti, tomēr tas nevar atsvērt šaubas par šo antidopinga institūciju neatkarību, kontekstā ar iespējamo izpildvaras ietekmi, ņemot vērā, ka Disciplināro antidopinga komisiju izveido Birojs, taču Pārsūdzības komisiju Ministru kabinets. Būtiski norādīt, ka Satversmes 83.pantā ietvertais tiesneša neatkarības faktors ir jāsaprot plašāk, attiecinot to arī uz tiesas neatkarību²⁰⁶, tātad neatkarīgs tiesnesis, kas iecelts saskaņā ar Satversmes 84.pantu, stiprina tiesas neatkarību. Attiecīgi var secināt, ka situācijā, kad uz antidopinga komisiju pārstāvjiem tiktu attiecinātas tiesnešu prasības, kā arī normatīvajos aktos noteiktā tiesnešu iecelšanas kārtība, pirmkārt uz tiem tiktu attiecināti augstākie objektivitātes un neatkarības standarti, otrkārt, antidopinga institūcijām būtu jāklūst par tiesu varai piederīgām.

Satversmes kontekstā gan vērts norādīt uz atziņu, ka tiesai nav obligāti jābūt institucionāli ietvertajai klasiskajā tiesu sistēmā, tai ir jābūt institūcijai, kurai piešķirta tiesas spriešanas vara²⁰⁷. Tomēr, lai arī šādai institūcijai nav jābūt klasiskajā tiesu sistēmā, tomēr tās neatkarību raksturo neatkarība no valsts iestādēm²⁰⁸, kuru esošajā Sporta likuma deleģējumā

²⁰² Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 49.-50.lpp.

²⁰³ Ibid. 50.lpp.

²⁰⁴ Results Management, Hearings and Decisions Guidelines 2014. Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/wada_guidelines_results_management_hearings_decisions_2014_v1.0_en.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

²⁰⁵ Sporta likuma 11.³ pants piektā daļa un 11.⁵ panta ceturtnā daļa

²⁰⁶ Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VI nodaļa. Tiesa. VII nodaļa. Valsts kontrole. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2013. 2.rindkopa 51.lpp.

²⁰⁷ Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības.

Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011. 83.rindkopa 141.lpp.

²⁰⁸ Ibid. 85.rindkopa

nav iespējams saskatīt. Šāds neatkarības principa iedzīvināšanas drīzāk varētu tikt attiecināts uz specializētu lietu tiesu, kā piemēram, Likumā “Par tiesu varu” grozījumos nostiprināto Ekonomisko lietu tiesu²⁰⁹, kuras galvenais izveides mērķis ir procesa efektivitāte un nolēmumu kvalitātes nodrošināšana²¹⁰. Par piemēru var minēt arī ģenerālprokurora lēmuma par speciālās atļaujas atteikumu, anulēšanu vai kategorijas pazemināšanu, pārsūdzēšanu Administratīvajā apgabaltiesā²¹¹, kas likumā “Par valsts noslēpumu” tika iekļauts 2018.gada 1.julijā, secīgi pēc Satversmes tiesas sprieduma, kurā tika atzīts, ka ierobežojums apstrīdēt speciālās atļaujas atteikumu, neatbilst Satversmes 92.panta tiesībām. It īpaši zīmīga ir šajā likumā ietvertā norāde, kas tieši pretēji Sporta likumam nosaka, ka lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas procesā tiek ievērotas Administratīvā procesa likuma normas²¹². Šis piemērs var kalpot par ideju esošās sistēmas pārveidei, nosakot, ka antidopinga noteikumu pārkāpumu lietas skatāmas, piemēram Administratīvajā tiesā.

Ņemot vērā Satversmes tiesas atziņu, ka Satversmes 82. pantā nav ietverts nedz izsmelošs to institūciju uzskaitījums, kuras spriež tiesu, nedz arī tiesu varai piederīgās institūcijas²¹³, pirmsšķietami var secināt, ka tomēr, varētu pastāvēt izņēmuma apstākļi, kuros tiesas spriešanu varētu uz likuma pamata deleģēt jebkurai institūcijai. Tomēr, vārds “tiesa”, kas ietverts institūcijas nosaukumā, pats par sevi neliecina, ka šī institūcija ir tiesa²¹⁴, šī iemesla dēļ, nav iespējams Disciplinārās vai Pārsūdzības komisijas, kā izpildvaras institūcijas, salīdzināt ar bāriņtiesu, kas arī ir izpildvaras institūciju, taču tās kompetencē nav tiesas spriešana²¹⁵. Tiesām var tikt uzticētas arī valsts pārvaldes darbības²¹⁶, taču precedenti, kad tiesas spriešana tiktu uzticēta valsts pārvaldei, nav atrodamī, kā vien šī Bakalaura darba ietvaros, aprakstītie antidopinga komisiju procesi. Šajā kontekstā, jāvadās arī no paša Satversmes 82.panta nolūka, tas ir, funkcionāli un institucionāli nošķirt tiesu varu no likumdevēja varas un izpildvaras, tādējādi stiprinot varas dalīšanas principu²¹⁷. Bez tam, Satversmes 82.pants aizliedz tiesas spriešanu uzticēt citiem valsts varas orgāniem, taču neaizliedz likumdevējam līdzās tradicionālajai vispārējās jurisdikcijas tiesu sistēmai veidot specializētu tiesību jautājumu tiesu

²⁰⁹ Likums “Par tiesu varu” 29.panta (1¹) daļa. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/62847-par-tiesu-varu>

²¹⁰ Par konceptuālo ziņojumu "Par ekonomisko lietu tiesas izveidi", Kopsavilkums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/308908-par-konceptualo-zinojumu-par-ekonomisko-lietu-tiesas-izveidi> [Aplūkots 19.12.2020]

²¹¹ Likums “Par valsts noslēpumu” 16.panta otrā daļa. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/41058#p16>

²¹² Likums “Par valsts noslēpumu” 16.panta trešā daļa.

²¹³ Satversmes tiesas spriedums Nr. 2006-12-01, 9.2.punkts. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2016/02/2006-12-01_Spriedums.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

²¹⁴ Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VI nodaļa. Tiesa. VII nodaļa. Valsts kontrole.

Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2013. 49.rinkopa 42.lpp.

²¹⁵ Sīkāk skat. Bāriņtiesu likums 17.pants.

²¹⁶ Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VI nodaļa. Tiesa. VII nodaļa. Valsts kontrole.

Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2013. 49.rinkopa 45.lpp.

²¹⁷ Ibid. 36.rinkopa 39.lpp.

iestādes²¹⁸, kā piemēram, iepriekš minēto Ekomomisko lietu tiesu. Tomēr šādu tiesu izveide ir tiesībpolitiska izšķiršanās²¹⁹.

Attiecīgi secināms, ka caur spēkā esošo Sporta likuma regulējumu uz antidopinga noteikumu pārkāpumā noteikto lēmumu pieņemšanā noteiktajām institūcijām, kuras ir piederīgas izpildvarai, nevar attiecināt Satversmē noteikto neatkarības kritēriju. Lai arī ECTK 6.pants paredz, ka pietiek ar jebkādu “efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli”, Satversmes garantijas šajā jautājumā ir plašākas un tādējādi arī privātpersonai labvēlīgākas nekā ECTK garantijas²²⁰. Šeit arī atrodama atbilde arī uz Kosta izteikto apgalvojumu, ka ir sarežģīti nodrošināt līdzvērtīgas neatkarības un objektivitātes prasības iekšējās vai disciplinārās sporta institūcijās, ja neobjektivitātes risks pastāv pašu organizāciju struktūru, vai sporta sistēmu dēļ, kurās šīs lietas izskatīšanas vai disciplinārās komisijas ietilpst²²¹, taču Latvijas kontekstā būtu jārunā par sporta sistēmu, bet apstākli, ka nacionālā antidopinga sistēma veidota uz valsts pārvaldes institūcijām, nevis nevalstiskām organizācijām, kuras savus antidopinga noteikumus balstītu uz civiltiesisku saistību pamata. Šis apstāklis apliecina, ka Latvijā lēmumu pieņemšana vēl jo vairāk ir jābalsta uz Satversmē noteiktajiem taisnīgas tiesas principiem, un tiesas spriešana jādeleģē institūcijām, kas nav piederīgas izpildvarai. Attiecīgi, hipotēze par to, ka teorētiski, jautājumus par soda noteikšanu sportistam, var izskatīt arī izpildvaras institūcijas, tiek apgāzta, vien caur apstākli, ka nav iespējams saglabāt esošo institūciju pilnīgu objektivitātes un neatkarības kritēriju.

3.1.2. Pieeja antidopinga noteikumu pārkāpuma lietas izskatīšanai, kontekstā ar Satversmes 92.pantā ietverto tiesas pieejamības raksturojumu

Bez CAS atziņas par *audiatur et altera pars*, jeb otras puses uzklausišanas principu²²², atbilstoši satversmes tiesas atziņām, uzklausišana tiek realizēta ne tikai faktiski uzklausot personu, lietas izskatīšanas laikā, bet arī kā personas tiesība saņemt pilnīgu informāciju par pretējās puses viedokli, savāktajiem pierādījumiem un faktiem²²³. Kā tas tika konstatēts iepriekš, vērtējot Nacionālo antidopinga noteikumu regulējumu, secināms, ka šajos noteikumos

²¹⁸ ²¹⁸ Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VI nodaļa. Tiesa. VII nodaļa. Valsts kontrole.

Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2013. 74.rindkopa 46.lpp.

²¹⁹ Ibid.

²²⁰ Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības.

Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011. 83.rindkopa 42.lpp.

²²¹ Ibid.

²²² CAS 2010/A/2275, para 29 Pieejams: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/2275.pdf>

²²³ Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 66.lpp.

šāda procesuālā garantija nav ietverta, un ir atrodama tikai dokumentos, kas nav publiskoti, tādējādi tas, ka sportistam ir tiesības sniegt paskaidrojumus, ne būt neapstiprina, ka tiesības tikt uzklautam ir īstenotas pilnā apmērā. Ar ārējo normatīvo aktu, nav noteiktas sportista tiesības iepazīties ar pierādījumiem, izsaukt lieciniekus, kā arī tiesības uz pārstāvību, šāda izpratne par tiesībām tikt uzklautam ir konstatējama krimināllietās²²⁴. Krimināltiesību kontekstā ir vērts atsaukties arī uz pušu līdztiesību, kas iztulkota caur Satversmes taisnīgas lietas izskatīšanas principiem un norāda, ka katrai no pusēm jābūt iespējai iepazīties ar otras puses iesniegtajiem komentāriem un pierādījumiem un sniegt savus paskaidrojumus par tiem²²⁵. Arī atbilstoši CAS atziņām, tieši krimināltiesību principiem un to piemērošanai ir būtiska nozīme runājot par taisnīgumu disciplinārajos antidopinga procesos²²⁶, attiecīgi šai atziņai, varētu pieņemt, ka tiesības tikt uzklautam, jātulko tieši caur pieejamību lietas materiāliem un tiesībām pieaicināt lieciniekus. Tomēr Latvijas prakses gadījumā, šādu tiesību nodrošināšana ir pašas Disciplinārās antidopinga komisijas kompetencē un Sportistam nezinot par šādu tiesību eksistenci iekšējajos procesos, atliek paļauties, ka Disciplinārā komisija, pirms lietas izskatīšanas, saprātīgā laika termiņā ļaus iepazīties ar Biroja paziņojumu, vai arī nezinot par šādu garantiju, nemaz nezinās, par iespēju iepazīties ar lietas materiāliem, kas atkārtoti noved pie Satversmes 90.pantā noteikto tiesību ierobežošanas.

Atbilstoši starptautiskajam interpretācijas līmenim par pieeju lietas izskatīšanai, veidojušās divas izpratnes, pirmkārt procesuālajām izmaksām, kurām jābūt tik zemām, lai tās neatturētu sportistu no dalības uzklautāšanas procesā²²⁷. Otrkārt, antidopinga noteikumu pārkāpumu rezultātu pārvaldības organizācijai, vai atbilstošajai uzklautāšanas/lietas izskatīšanas komisijai (*deklaratīvi*) ir jāapsver iespējas veidot tādas juridiskās palīdzības mehānismus, kas nodrošina pieejamības procesuālās garantijas²²⁸. Arī Satversmes tiesa ir atzinusi, ka pieeja tiesai raksturo taisnīgu tiesu, valstij veidojot tiesu, kurā persona var vērsties vismaz vienā instancē, tai skaitā, nodrošinot juridisko palīdzību, kuras pašas to nevar atļauties²²⁹. Atbilstoši Sporta likuma deleģējumam un Nacionālo Antidopinga noteikumu regulējumam, sportistam, kurš ir izdarījis antidopinga noteikumu pārkāpumu ir tiesības vērsties Disciplinārajā antidopinga komisijā, taču šo lēmumu pārsūdzību nodot Pārsūdzības komisijai.

²²⁴ Ibid.67.lpp.

²²⁵ Ibid. 70.lpp.

²²⁶ Soek JW (2006) The strict liability principle and the human rights of the athlete in doping cases. TMC Asser Press, The Hague 330.lpp. Pieejams: <https://repub.eur.nl/pub/7548/DISS%20INTEGRAL.pdf>

²²⁷ Recommendation on ensuring the independence of hearing panels (bodies) and promoting fair trial in anti-doping cases. C) punkts Pieejams: <https://rm.coe.int/recommendation-on-ensuring-the-independence-of-hearing-panels-bodies-a/1680735159> [Aplūkots 19.12.2020]

²²⁸ Ibid.

²²⁹ Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 54.lpp.

Likumdevējs, šajā gadījumā ir garantējis sportista tiesības lēmuma izskatīšanai notikt divās instancēs, bez tam, šie lietu izskatīšanas procesi nav aplikti ar valsts nodevām, taču tie nedrīkst tikt ierobežoti ar nesamērīgi īsiem procesuālajiem termiņiem. Pēc paziņojuma saņemšanas par uzaicinājumu uz Disciplināro antidopinga komisijas sēdi, sportistam ir tiesības noteiktajā termiņā sniegt atbildi Disciplinārajai antidopinga komisijai uz Biroja sagatavoto informāciju par iespējamo antidopinga noteikumu pārkāpumu²³⁰, izvērtējot paziņojumu, secināms, ka pretargumentu sagatavošanai tiek dotas piecas darba dienas²³¹. Aplūkojot Kriminālprocesa analogiju, piemēram, apelācijas sūdzību vai protestu par spēkā nestājušos pirmās instances tiesu spriedumu, vai kasācijas sūdzību iesniedz ne vēlāk kā desmit dienu laikā pēc dienas, kad kļuvis pieejams pilns tiesas nolēmums²³², tāds pats termiņš attiecināms uz sūdzībām par izmeklētāja, prokurora lēmumiem kā arī tiesneša vai tiesas nolēmumiem, no saņemšanas vai pieejamības dienas²³³. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka piemēram termiņš kasācijas sūdzības sagatavošanai ir pietiekams un atbilst tiesībām uz aizstāvību²³⁴. Konkrētajā lietā sūdzības iesniedzējs norādīja, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 454. panta pirmo daļu kasācijas sūdzību var iesniegt 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, taču Administratīvā procesa likuma 329. panta pirmajai daļai kasācijas sūdzību var iesniegt viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas. Satversmes tiesa argumentējot norādīja, ka nosakot termiņu aizstāvībai nepieciešamās kasācijas sūdzības iesniegšanai, jāievēro ne tikai tās personas, kurai ir tiesības uz aizstāvību, bet arī citu kriminālprocesa dalībnieku pamattiesības un sabiedrības interese par krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulēšanu saprātīgā laikā²³⁵. Kopējais termiņš, kas sportistam dots savu paskaidrojumu sniegšanai atbilstoši Nacionālo antidopinga noteikumu regulējumam, ieskaitot piecas dienas pretargumentu sagatavošanai Disciplinārajai antidopinga komisijai ir desmit darba dienas, jo piecas darbadienas tiek dotas paskaidrojumu sniegšanai Birojam²³⁶. Salīdzinot ar iepriekš minēto Satversmes tiesas atziņu, secināms, ka šāds termiņš ir pietiekošs, lai sportists varētu sagatavot savu aizstāvību, bez tam, jāņem vērā, ka termiņš iesniegumam Pārsūdzības komisijā ir divdesmit darba dienas²³⁷. Secināms, ka ar šādiem

²³⁰ Lietas materiālu nodošana Disciplinārajai antidopinga komisijai un lēmuma pārsūdzības kārtība (ierobežotas pieejamības).

²³¹ Paziņojums par V.U. antidopinga noteikumu pārkāpuma lietas izskatīšanu (ierobežotas pieejamības)

²³² Kriminālprocesa likuma 550.panta pirmā daļa

²³³ Ibid. 339.panta otrā un trešā daļa.

²³⁴ Satversmes tiesas spriedums Nr. 2019-15-01 15.punkts Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/313482-par-kriminalprocesa-likuma-564-panta-septitas-dalas-tresa-teikuma-un-570-panta-pirmas-dalas-atbilstibu-latvijas-republikas-satversmes-92-panta-pirmajam-teikumam> [Aplūkots 19.12.2020]

²³⁵ Satversmes tiesas spriedums Nr. 2019-15-01 15.punkts Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/313482-par-kriminalprocesa-likuma-564-panta-septitas-dalas-tresa-teikuma-un-570-panta-pirmas-dalas-atbilstibu-latvijas-republikas-satversmes-92-panta-pirmajam-teikumam> [Aplūkots 19.12.2020]

²³⁶ Nacionālie antidopinga noteikumi. 20. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

²³⁷ Ibid.51.punkts

terminiem tiek garantēta sportista pieejamība tiesai, Satversmes kontekstā, tomēr būtiski ņemt vērā, ka kopējais rezultātu pārvaldības process, ieskaitot lēmumu pirmās instances lietas izskatīšanas komisijā, nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus²³⁸. Šāds kārtība atbilstoši starptautiskajai izpratnei par lietas izskatīšanas laicīgumu, atstāj vietu diskusijai par iespēju nodrošināt arī garākus termiņus sportista aizstāvības sagatavošanai, ņemot vērā, ka vidējais lietas izskatīšanas laiks rezultātu pārvaldības procesā no parauga vākšanas dienas līdz lietas izskatīšanai Latvijā ir trīs līdz četri mēneši²³⁹. Teorētiski, laiku pretargumentu sagatavošanai Disciplinārajai antidopinga komisijai pagarinot, līdz pat divdesmit darba dienām un tādējādi nekaitējot starptautiski atzītajam principam par kopējo lietas izskatīšanas termiņam līdz pirmās instances lēmuma pieņemšanai.

3.1.3. Atlīdzinājums par tiesību vai likumisko interešu aizskārumu antidopinga pārkāpumu lietās un tiesības uz advokātu

Kriminālprocesa likumā noteikts, ka attaisnojošā spriedumā, kurā persona atzīta par nevainīgu, tiek ietverts lēmums par advokāta samaksu²⁴⁰, taču Administratīvā procesa likumā ir ietverts atlīdzinājuma institūts, kas paredz, par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas personai nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību, tiesības saņemt atlīdzinājumu²⁴¹. Atbilstoši Satversmes tiesas atziņām, tiesiskā valstī nav iedomājams, ka valsts nepamatots aizskārumus tiek atlīdzināti tikai kādā konkrētā jomā, tiesības uz atlīdzinājumu uzskatāmas par patstāvīgām cilvēktiesībām, kuras garantē, ka persona var prasīt valstij sniegt gandarījumu par attiecībā uz to izdarītu nepamatotu tiesību aizskārumu²⁴². Administratīvā procesa likuma 92.pantā nostiprinātās tiesības ietver elementus par kuriem personai ir tiesības prasīt atlīdzinājumu, tie ir, par mantiskiem zaudējumiem, par personisko kaitējumu²⁴³, attiecīgi mantisko un nemantisko kaitējumu. Šo principu pārnesot uz antidopinga sistēmu, konstatējam, ka piemēram tāds kaitējums, kas profesionālam sportistam

²³⁸ International Standard for Results Management (2021) 4.punkta 2.apakšpunkts. Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_isrm_-_2020.pdf [Aplūkots 19.12.2020]

²³⁹ Diskvalifikācijas un konstatētie antidopinga noteikumu pārkāpumi. Pieejams: <https://antidopings.gov.lv/antidopings/diskvalifikācijas-un-konstatētie-antidopinga-noteikumu-parkapumi> [Aplūkots 19.12.2020]

²⁴⁰ Kriminālprocesa likuma 526.panta pirmā daļas 4.punkts

²⁴¹ Administratīvā procesa likuma 92.pants

²⁴² Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Sagatavojis autoru kolektīvs. Dr.iur. J.Briedes zinātniskajā redakcijā – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 914.lpp.

²⁴³ Ibid. 917.lpp.

radīts ar nepamatotu obligātu aizliegumu dalībai sporta sacensībās²⁴⁴, var radīt ierobežojumus darba samaksas saņemšanai vai radīt negūto peļņu, taču antidopinga noteikumu pārkāpuma publicēšana²⁴⁵, kaitējumu godam un cieņai. Nacionālo antidopinga noteikumu kontekstā, tiek paredzēts, ka Birojs antidopinga noteikumu pārkāpuma lietas pārbaudi izbeidz, ja dopinga kontroles B parauga analīze neapstiprina nelabvēlīgus analīžu rezultātus un dopinga kontroles analīze tiek uzskatīta par negatīvu²⁴⁶. Tomēr, nedz Sporta likums, ne Nacionālie antidopinga noteikumi neparedz sportista tiesības saņemt atlīdzinājumu, šāds princips nav ietverts arī Kodeksā, taču ņemot vērā Satversmes 92.panta trešo teikumu, tiesības uz atlīdzinājumu ir obligāta procesuālā garantija. Modelējot situāciju, kurā sportistam B parauga analīze neapstiprinātu nelabvēlīgus analīžu rezultātus, Kodekss neaizliedz antidopinga organizācijām izmantot jebkādus ticamus līdzekļus, lai pierādītu, ka antidopinga noteikumu pārkāpums, tomēr ir izdarīts²⁴⁷. Šajā situācijā, antidopinga organizācijai būtu jāpierāda, nevis aizliegtās vielas klātbūtne organismā, bet gan aizliegtās vielas lietošanas mēģinājums, kas ir Kodeksa 2.panta 2.apakšpunktā definētais antidopinga noteikumu pārkāpums. Šāda pārkāpuma izmeklēšanas laikā sportistam var tikt liegta dalība sacensībās, kas, kā minēts iepriekš, profesionālajam sportistam var radīt mantisko kaitējumu. Tāpat kaitējumu var radīt apstākļi, ka ierobežojumi attiecībā uz sportistu tiek saglabāti līdz pat Pārsūdzības komisijas lēmumam, jo pirmās instances lēmumi paliek spēkā pārsūdzības laikā²⁴⁸. Ja Latvijas kontekstā Birojam neizdodas pierādīt aizliegtās vielas lietošanas mēģinājumu vai Pārsūdzības komisija atceļ Disciplinārās komisijas lēmumu, uzskatāms, ka sportistam, rodas subjektīvas tiesības prasīt atlīdzinājumu, taču, kā norādīts, šādas tiesības nav paredzētas nevienā no nacionālo antidopinga sistēmu veidojošajās materiālajās tiesību normās. Tomēr kā uz to norāda Satversmes tiesa, tiesības uz atlīdzinājumu ir piemērojama tieši un nepastarpināti. Tās konkretizēšanai nav nepieciešams kāds atsevišķs likums. Ja privātpersona uzskata, ka tās tiesības vai ar likumu aizsargātās

²⁴⁴ Nacionālie antidopinga noteikumi. 10. punkts, atsauce uz Kodeksa 7.9.punktu. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

²⁴⁵ Pasaules Antidopinga kodekss. 14.panta 3.punkta 1.apakšpunkts Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

²⁴⁶ Nacionālie antidopinga noteikumi. 25. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

²⁴⁷ Pasaules Antidopinga kodekss. *[Piezīme par 2. panta 2. punktu. [..] atšķirībā no pierādījumiem, kas nepieciešami, lai konstatētu 2.1.punktā minēto antidopinga noteikumu pārkāpumu, aizliegtas vielas vai metodes lietošanu vai lietošanas mēģinājumu var pierādīt, izmantojot arī citus ticamus līdzekļus, piemēram, sportista atzīšanos, aculiecinieku liecības, dokumentārus pierādījumus, secinājumus, kuri izriet no ilgtermiņa izmeklējumiem, tostarp datus, kas iegūti, lai aizpildītu sportista bioloģisko pasi, kā arī citu analītisku informāciju, kas varētu neatbilst visām prasībām, lai saskaņā ar 2.1. punktu konstatētu aizliegtas vielas klātbūtni. Piemēram, ja antidopinga organizācija sniedz pietiekamu skaidrojumu tam, kāpēc otra parauga analīzes rezultāts nav bijis apstiprinošs, aizliegtas vielas vai metodes lietošanu var pierādīt, pamatojoties uz ticamiem analītiskiem datiem, kas iegūti, veicot A parauga analīzi (negūstot apstiprinošu rezultātu B parauga analīzē) vai tikai B parauga analīzi.]* Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

²⁴⁸ Ibid. 13.panta 1.punkts

intereses ir nepamatoti aizskartas, tā var tieši atsaukties uz Satversmes 92.panta trešo teikumu, atbilstīga atlīdzinājuma saņemšanai²⁴⁹. Tomēr iespēja tieši atsaukties uz šīm tiesībām, neparedz likumdevējam iespēju atbrīvoties no pienākuma noregulēt, šādas atlīdzinājuma praktiskās īstenošanas pieteikumus²⁵⁰. Kamēr šāda kārtība nav noregulēta antidopinga sistēmu regulējošajos normatīvajos aktos, atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumam, par Biroja un Disciplinārās komisijas nodarīto kaitējumu, sportistam ir tiesības vērsties Birojā, vai atlīdzinājuma pieteikumu adresēt Veselības ministrijai²⁵¹.

Papildus, līdz šim veiktajai antidopinga jomu regulējošo normatīvo aktu atbilstības Satversmei, analīzei secināms, ka nav noregulēta sportista tiesība uz pārstāvību, izvēlēties, ka sportists antidopinga komisijā vērsas ar pārstāvja starpniecību, tāpat nav paredzēta kārtība, kurā sportistam būtu tiesība saņemt valsts apmaksātu juridisko palīdzību, gadījumā, ja sportists tādu nevarētu atļauties. Šis Satversmes 92.pants korelē ar ISRM regulējumu, kas no 2021.gada paredz, ka antidopinga noteikumu pārkāpumu rezultātu pārvaldības organizācijai, vai atbilstošajai uzklauššanas/lietas izskatīšanas komisijai (*deklaratīvi*) ir jāapsver iespējas veidot tādus juridiskās palīdzības mehānismus, kas nodrošina pieejamības procesuālās garantijas²⁵². Secināms, ka šādas tiesības ir jāparedz antidopinga jomas regulējumā, pat ja tieši tāpat, kā citas pamattiesības ir īstenojamas atsaucoties tieši uz Satversmi.

Analizējot šajā nodalā veikto nacionālā regulējuma atbilstību, secināms, ka tas nav atbilstošs Satversmes 90. un 92.pantā noteiktajām personu tiesībām un tikai daļā ar tiešu vai pastarpinātu iekšējo normatīvo aktu vai dokumentu, nosaka sportista procesuālās garantijas. Šajā kontekstā valstij jāapzinās, ka tai ir uzlikts pozitīvs pienākums, veidot institucionālās infrastruktūras, kas nepieciešamas taisnīgas tiesas realizēšanai, kā arī jāpieņem un jāievieš tiesību normas, kas garantē, ka pati procedūra ir taisnīga un objektīva. Attiecīgi gan izpildvaras, gan likumdevējvarai ir pienākums normatīvajos aktos paredzēt tādu procedūru, kas indivīdam radītu skaidru un drošu pārliecību par iespējām aizstāvēt savas pamattiesības²⁵³. Bez tam, ja personas tiesības un likumiskās intereses tiek ierobežotas, valstij ir jānodrošina efektīva tiesību uz taisnīgu tiesu aizsardzība, kā arī šādas tiesības var liegt vienīgi izņēmuma

²⁴⁹ Satversmes tiesas spriedums lietā Nr.2011-21-01 6.punkts. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/02/2011-21-01_Spriedums.pdf#search= [Aplūkots 20.12.2020]

²⁵⁰ Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 104.lpp.

²⁵¹ Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums

²⁵² Nacionālie antidopinga noteikumi. 25. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

²⁵³ Satversmes tiesas spriedums Nr. 2016-06-01, 27.punkts. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/04/2016-06-01_Spriedums.pdf#search=2016-06-01 [Aplūkots 19.12.2020]

gadījumos, kad, piemēram, iestāde attiecībā uz tai īpaši pakļautu personu pieņem iekšēju lēmumu, kas neskar personas tiesības un likumiskās intereses. Tātad, sportistam, kurš nav īpaši pakļauta persona un kura tiesības un likumiskās intereses būtiski skar diskvalifikācijā, tai skaitā aizliegums strādāt sporta jomā diskvalifikācijas laikā, ir tiesības uz lietas izskatīšanu, kas atbilst “tiesai”, tādām tiesību aizsardzības līdzekļiem, kas novērš visus ar lēmuma izvērtēšanas pamatotību saistītos riskus, mazinot šaubas par lēmuma pieņēmēja neatkarību un objektivitāti.

3.2. Biroja lēmumu noteiktās pārsūdzības kārtības atbilstība Satversmes 68.pantam.

Biroja lēmumi, piemēram lēmums par konkrētu sportistu iekļaušanu ikgadējo pārbaudāmo sportistu reģistrā, lēmums sportistam noteikt pagaidu aizliegumu piedalīties sporta sacensībās, lēmums atzīt, ka sportists ir izdarījis antidopinga noteikumu pārkāpumu, netiek apstrīdēts vai pārsūdzēts Administratīvā procesa likuma kārtībā, augstākā iestādē²⁵⁴, bet saskaņā ar Sporta likumu CAS vai Pasaules Antidopinga aģentūrā un šīm sūdzībām nav piemērojams Administratīvā procesa likums²⁵⁵. Šāda kārtība izriet no Kodeksā ietvertā apsvēruma, ka antidopinga organizācijām ir pienākums ar savu darbību saistītajos lēmumos un pasākumos būt neatkarīgām no sporta nozares un valdības²⁵⁶, tai skaitā valdībām jāievēro savas valsts antidopinga organizācijas autonomija²⁵⁷. Attiecīgi caur Sporta regulējuma ir nodrošināta Kodeksa principu ieviešana. Tomēr atklāts paliek jautājums par to vai Sporta likumā vairākkārt ietvertā atsauce uz to, ka Administratīvā procesa likums nav piemērojams ir pietiekoša, lai atzītu, ka šādi administratīvie akti nav apstrīdami administratīvā procesa likuma kārtībā, it īpaši tādēļ, ka administratīvā akta apstrīdēšanai piemērot citu procesu, atbilstoši Satversmes tiesas atziņām, var tikai tiesu varas institūcijas vai amatpersonas²⁵⁸. Attiecīgi, ņemot vērā Biroja piederību izpildvarai un kā iestādei uz to nevarētu attiecināt citu procesu piemērošanas kārtību, tai skaitā Biroja nolikumā noteikts, ka Biroja direktora faktisko rīcību un administratīvos aktus, kas pieņemti, pildot Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktās funkcijas, var apstrīdēt

²⁵⁴ Administratīvā procesa likums. 76.panta otrā daļa. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/55567-administrativa-procesa-likums>

²⁵⁵ Sporta likums. 11.² panta 4.daļa

²⁵⁶ Pasaules Antidopinga kodekss. 20.panta 5.punkta 1.apakšpunkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

²⁵⁷ Ibid. 22.8. punkts

²⁵⁸ Satversmes tiesas spriedums lietā Nr.2005-18-01 16.1.punkts. Pieejams: [https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/02/2005-18-01_spriedums.pdf#search=\[Aplūkots 20.12.2020\]](https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/02/2005-18-01_spriedums.pdf#search=[Aplūkots 20.12.2020])

Veselības ministrijā, taču Veselības ministrijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā²⁵⁹. Jautājumu raisa apstākļi, vai norāde uz to, ka administratīvā procesa likuma kārtībā var apstrīdēt tikai tos lēmumus, kas pieņemti, Birojam pildot Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktās funkcijas, ļauj nodrošināt, ka tādējādi izpildvara ievēro valsts antidopinga organizācijas autonomiju savā valstī un neiejaucas tās lēmumos un pasākumos saistībā ar tās darbību²⁶⁰. Pirmsšķietami secināms, ka šādas normas iekļaušana Biroja nolikumā, neparedz ka lēmumu, kas izdoti īstenojot specifiskas antidopinga jomas darbības, būtu nošķirami no Administratīvā procesa likuma. Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likumam netiek nodalīta valsts pārvaldes iekārtas funkcija no citām specifiskām iestāžu funkcijām, lietotajos terminos norādīts, ka iestāde ir institūcija, kurai ar normatīvo aktu noteikta kompetence valsts pārvaldē²⁶¹. Birojam šī valsts pārvaldes funkcija ir noteikta Sporta likumā, paredzot, ka Birojs, atrodoties Veselības ministrijas institucionālajā padotībā, īsteno UNESCO Konvencijas un 1989.gada 16.novembra Eiropas Padomes Antidopinga konvencijas Nr.135 noteikumu ieviešanai nepieciešamos pasākumus²⁶². Attiecīgi šie pasākumi ir valsts pārvaldes funkcija, īstenojot ratificētās antidopinga konvencijas. Iepriekšminētie Biroja lēmumi ir administratīvie akti, jo pirmkārt rada tiesiskas sekas ārpus valsts pārvaldes ietvariem, ietekmējot sportistus, piemēram uzliekot par pienākumu informēt par savām atrašanās vietām, vai nosakot pagaidu aizliegumu dalībai sporta sacensībās. Otrkārt šādus lēmumus izdod iestāde – Birojs. Treškārt, atbildot uz jautājumu “vai saskaņā ar tiesību normu šādu lēmumu var veikt tikai ar valsts varu apveltīts subjekts”²⁶³, secināms, ka šādas specifiskās funkcijas, saskaņā ar Kodeksu ir antidopinga organizācijām, taču atbilstoši Sporta likumam – Birojam. Ceturtkārt, šie lēmumi tiek izdoti attiecībā uz konkrētu sportistu vai sportistiem. Piektkārt, šie lēmumi rada tiesiskas sekas sportistiem – uzliek pienākumu sniegt informāciju par savām atrašanās vietām un attur no dalības sporta sacensībās. Saskaņā ar Sporta likumu daļu no šiem lēmumiem var pārsūdzēt CAS vai Pasaules Antidopinga aģentūrā, bet lēmumu par aizliegumu dalībai sacensībās, pārsūdzēt Pārsūdzības komisijā²⁶⁴. Administratīvā procesa likums arī neparedz izņēmumus administratīvo aktu apstrīdēšanai un par neapstrīdamu administratīvo aktu uzskatāms, tāds, kas noteiktajā termiņā nav apstrīdēts²⁶⁵. Raugoties no Kodeksa satura, piemēram, tāds antidopinga organizācijas lēmums, kurš tiktu

²⁵⁹ Latvijas Antidopinga biroja nolikums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/299972-latvijas-antidopinga-biroja-nolikums>

²⁶⁰ Pasaules Antidopinga kodekss. 22.panta 6.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

²⁶¹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 3.punkts.

²⁶² Sporta likuma 6.panta piektās daļas 3.punkts

²⁶³ J.Briede, Edanovskis, A.kovaļevska. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 25.lpp.

²⁶⁴ Sporta likums. 11.² panta 4.daļa

²⁶⁵ Administratīvā procesa likums. 76.panta ceturta daļa. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/55567-administrativa-procesa-likums>

apstrīdēts, piemēram, par sportista iekļaušanu pārbaudāmo sportistu reģistrā, sagrautu antidopinga programmu būtību, jo teorētiski pastāvētu iespēja, ka sportistiem būtu iespēja izvairīties no pienākuma nodot dopinga kontroles paraugus. Kodekss pēc būtības neparedz, ka tieši šādu lēmumu būtu iespējams apstrīdēt, taču Latvijas antidopinga sistēmā šī tiesība paredzēta, lai nodrošinātu personas tiesības apstrīdēt lēmumu, kas nodibina, groza vai izbeidz tiesiskās attiecības, ar mērķi izmantot savu tiesību aizsardzības iespēju un dot iespēju valsts pārvaldei pārbaudīt lēmuma tiesiskumu un novērst kļūdas²⁶⁶. Šajos jautājumos, gan kompetentā institūcija, kas šāda lēmuma pamatotību var pārbaudīt ir nevis augstāka iestāde, vai Administratīvā tiesa, bet gan Pasaules Antidopinga aģentūra, jo saskaņā ar Kodeksu tās funkcijās un pienākumos ietilpst sniegt antidopinga organizācijām atbalstu un norādījumus saistībā ar pasākumiem, ko tie veic, lai ievērotu Kodeksu un starptautiskos standartus, pārraudzīt, kā tiek ievēroti šie dokumenti, ziņot par neatbilstības gadījumiem un izskaidrot, kas ir jādara, lai tos novērstu²⁶⁷, taču izpildvarai ir jāievēro savas valsts antidopinga organizācijas autonomija²⁶⁸. Attiecīgi Biroja direktora lēmumu apstrīdēšana nebūtu iespējama Veselības ministrijā, tai skaitā, stiprinot Biroja autonomiju un mazinātu tiešu un politisku kontroli, Birojs atrodas Veselības ministrijas pārraudzībā un tai nav tiesību pārbaudīt Biroja darbības lietderību²⁶⁹.

Tā kā šajā bakalaura darbā secināts, ka Kodekss ir uzskatāms, gan par tiesību avotu, gan tā tiešā piemērojamība ir nostiprināta ar ārējo normatīvo aktu, un tas pieņemts, kā Latvijai saistošs Starptautiskais līgums, tad, lai arī antidopinga organizāciju lēmumu pārsūdzība nav paredzēta UNESCO Konvencijā, tomēr paša Kodeksa piemērojamība, ļauj izdarīt secinājumu, ka lēmumu pārsūdzību var uzticēt, gan Pasaules Antidopinga aģentūrai, gan CAS, atbilstoši Satversmes 68.pantam. Satversmes 68.panta paredz, ka Latvija nolūkā stiprināt demokrātiju var deleģēt daļu no valsts institūciju kompetences starptautiskajām institūcijām, piemēram, pievienojoties Eiropas Savienībai, Latvija ir deleģējusi tiesas spriešanas funkcijas Eiropas Kopienu tiesai un Pirmās instances tiesai²⁷⁰. Piemērojot analogiju, Latvija pievienojoties UNESCO Konvencijai un caur Kodeksa regulējumu, Biroja lēmumu pārsūdzību deleģējusi CAS un Pasaules Antidopinga aģentūrai, bez tam paturot prātā, ka pārsūdzība, par terapeitisko

²⁶⁶ Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Sagatavojis autoru kolektīvs. Dr.iur. J.Briedes zinātniskajā redakcijā – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 738.lpp.

²⁶⁷ Pasaules Antidopinga kodekss. 20.panta 7.punkta 2.apakšpunkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

²⁶⁸ Ibid. 22.8. punkts

²⁶⁹ J.Briede, Edanovskis, A.kovaļevska. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 58.lpp.

²⁷⁰ Satversmes tiesas spriedums Nr. 2006-12-01, 9.2.punkts. Pieejams: https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2016/02/2006-12-01_Spriedums.pdf

lietošanas atļauju nepiešķiršanu²⁷¹, iespējama tieši šajā nevalstiskajā organizācijā, kas 1999.gadā dibināts saskaņā ar Šveices likumiem²⁷².

²⁷¹ Pasaules Antidopinga kodekss. 4.panta 4.punkta 3.apakšpunkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

²⁷² STARPTAUTISKĀ KONVENCIJA PRET DOPINGU SPORTĀ. 2.panta 25.punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/129939-par-starptautisko-konvenciju-pret-dopingu-sporta>

4. KOPSAVILKUMS

1. UNESCO Konvencijā noteikto mērķi dopinga apkarošanai sportā, tai skaitā procesuālo garantiju izpratni materiālo tiesību kontekstā iespējams sasniegt tikai caur Kodeksa un Starptautisko standartu principiem un regulējumu.
2. Papildus Kodeksam un Starptautiskajiem standartiem, nozīmīgu lomu attiecībā uz sportistu procesuālo tiesību garantiju izpratni nodrošina CAS judikatūra, *lex sportiva*, jeb sporta tiesības, kā arī ECT judikatūra, tai skaitā atstājot būtisku ietekmi uz materiālo tiesību normām Kodeksa 2021.gada redakciju un ISRM.
3. Latvijā procesuālo garantijas un tiesību aizsardzības līdzekļu veidi normatīvajos aktos ietverti galvenokārt vadoties no Kodeksa principiem, objektivitātes, neatkarības un taisnīguma principus ietverot normās vārdiski, taču nepiepildot normas ar šo principu saturu, uzliekot sportistam par pienākumu tādas tulkot caur Satversmē ietvertajām tiesībām.
4. Disciplinārās antidopinga un Pārsūdzības komisijas procesi ir kontradiktoriski, tas ir, nav uzskatāmi par valsts pārvaldes darbību, bet gan tiesas spriešanu, tādēļ šādi procesi būtu deleģējami institūcijām, kas nav piederīgas izpildvarai.
5. Apstākļi, ka procesuālo garantiju saturs tikai daļēji atspoguļots normatīvajos aktos un atrodams daļā no Biroja iekšējo normatīvo aktu un darba dokumentu, nenodrošina Satversmes 90.pantā noteiktās personas tiesības zināt savas tiesības, tai skaitā, šāda situācija nenodrošina sportista iespējas efektīvi īstenot savas tiesības aizstāvībai.
6. Apstākļi, ka antidopinga noteikumu pārkāpumu lietās, lēmumus, kas skar sportista tiesības un likumiskās intereses, pieņem izpildvaras institūcijas, pārkāpj Satversmes 92.pantā nostiprinātās tiesības uz taisnīgu tiesu, tādus aspektos, kā neatkarība un objektivitāte.
7. Biroja lēmumu, kas atbilst administratīvā akta prasībām, pārsūdzības iespējas, ratificējot UNESCO konvenciju, var tikt nodrošinātas Pasaules Antidopinga aģentūrā un CAS, saskaņā ar Satversmes 68.pantu.

5. IZMANTOTĀ LITERETŪRA UN AVOTI

Literatūra

Grāmatas

Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Sagatavojis autoru kolektīvs. Dr.iur. J.Briedes zinātniskajā redakcijā – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 1058.lpp.

J.Briede, E.Danovskis, A.kovaļevska. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 351 lpp.

Latvijas Republikas Satversmes 92.pants: tiesības uz taisnīgu tiesu. Satversmes tiesas judikatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 128.lp

Atsevišķi raksti grāmatu ietvaros, rakstu krājumi, likumu komentāri

Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011. – 864 lpp.

Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VI nodaļa. Tiesa. VII nodaļa. Valsts kontrole. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2013. – 240 lpp.

Pasaules antidopinga kodekss LABĀKĀS PRAKSES PARAUGI PARAUGNOTEIKUMI VALSTU ANTIDOPINGA ORGANIZĀCIJĀM Versija 7.0 (pamatojoties uz 2009. gada pārskatīto Kodeksu) 2010. gada novembris. Pieejams: https://www.vvc.gov.lv/export/sites/default/docs/LRTA/MK_Noteikumi/Model_Rules_for_National_Anti-doping_Organizations.doc

COE T-DO/Rec (2017) 01 20.02.2017 Recommendation on ensuring the independence of hearing panels (bodies) and promoting fair trial in anti-doping cases. Pieejams: <https://rm.coe.int/recommendation-on-ensuring-the-independence-of-hearing-panels-bodies-a/1680735159>

WADA Results Management, Hearings and Decisions Guidelines 2014 V. 1 Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/wada_guidelines_results_management_hearings_decisions_2014_v1.0_en.pdf

Periodika

Dopings kontroles procesā un rezultātu pārvaldībā piemērojamās tiesību normas. Mārtiņš Dimants. Jurista vārds Nr.33 (963). Pieejams: <https://juristavards.lv/journal/34dd3e3f8c6e78fa/#>

Age of Peak Competitive Performance of Elite Athletes: A Systematic Review August 2014. Sports Medicine 44(12). Pieejams: https://www.researchgate.net/publication/264631971_Age_of_Peak_Competitive_Performance_of_Elite_Athletes_A_Systematic_Review

Connolly R (2006) Balancing the justices in anti-doping law: the need to ensure fair athletic competition through effective anti-doping programs vs the protection of rights of accused athletes. Pieejams: http://www.rconnollylaw.com/VaSE_Doping_Article.pdf

Duval A (2019) Time to go public? the need for transparency at the court of arbitration for sport. Yearbook of International Sports Arbitration. Pieejams: <https://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=577095118088030083075084087066102099035036062037000048094076110117119084081122111086045012028058107057125106122013109001064021106071061017042011114119121082112070103058034041009009001072109000100010114082066092002091079098086025111114086120121068070007&EXT=pdf&INDEX=TRUE>

The Court of Arbitration for Sport and Its Jurisprudence: An Empirical Inquiry into Lex Sportiva. Pieejams: https://books.google.lv/books?id=mLqODwAAQBAJ&pg=PA3&source=gbs_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false

Lambert M (2009) The competing justices of clean sport: strengthening the integrity of international athletics while affording a fair process for the individual athlete under the world anti-doping program. Pieejams: <https://sites.temple.edu/ticlj/files/2017/02/23.2.Lambert-TICLJ.pdf>

Maureen Arellano Weston. Doping Control, Mandatory Arbitration, and Process Dangers for Accused Athletes in International Sports. Pieejams: <https://digitalcommons.pepperdine.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1042&context=drlj>

Shaun Star, Sarah Kelly. A level playing field in anti-doping disputes? The need to scrutinize procedural fairness at first instance hearings. Pieejams: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40318-020-00176-6>

Soek JW (2006) The strict liability principle and the human rights of the athlete in doping cases. TMC Asser Press, The Hague Pieejams: <https://repub.eur.nl/pub/7548/DISS%20INTEGRAL.pdf>

Normatīvie akti

Latvijas normatīvie akti

Likums “Par tiesu varu”: LV likums. Pieņemts 15.12.1992 [19.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/62847-par-tiesu-varu>

Likums “Par valsts noslēpumu”: LV likums. Pieņemts 17.10.1996. [19.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/41058#p16>

Administratīvā procesa likums: LV likums. Pieņemts 25.10.2001. [19.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/55567-administrativa-procesa-likums>

Valsts pārvaldes iekārtas likums: LV likums. Pieņemts 06.06.2002. [12.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/63545-valsts-parvaldes-iekartas-likums>

Sporta likums: LV likums. Pieņemts 24.10.2002. [19.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/68294-sporta-likums>

Kriminālprocesa likums: LV likums. Pieņemts 21.04.2005. [19.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/107820-kriminalprocesa-likums>

Dopinga kontroles kārtība: Ministru kabineta 2011. gada 19. oktobra noteikumi nr. 820 [30.06.2018.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/238395-dopinga-kontroles-kartiba>

Latvijas Antidopinga biroja nolikums: Ministru kabineta 2018. gada 26. septembra noteikumi nr. 377 [12.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/299972-latvijas-antidopinga-biroja-nolikums>

Par Pasaules Antidopinga aģentūras 2015. gada Pasaules Antidopinga kodeksa pieņemšanu: Ministru kabineta 2019. gada 24. septembra noteikumi nr. 447 [20.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309602-par-pasaules-antidopinga-agenturas-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodeksa-pienemsanu>

Nacionālie antidopinga noteikumi: Ministru kabineta 2019. gada 24. septembra noteikumi nr. 448 [12.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309598-nacionalie-antidopinga-noteikumi>

Par Pārsūdzības komisiju: Ministru kabineta 2018. gada 12. decembra rīkojums nr. 666 [12.12.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/303664-par-parsudzibas-komisiju>

Starptautiskie normatīvie akti

STARPTAUTISKĀ KONVENCIJA PRET DOPINGU SPORTĀ. Pieejams:
<https://likumi.lv/ta/id/129939-par-starptautisko-konvenciju-pret-dopingu-sporta>

EIROPAS PADOMES ANTIDOPINGA KONVENCIJA Nr.135. Pieejams:
<https://likumi.lv/ta/id/41735-par-eiropas-padomes-antidopinga-konvenciju-nr-135>

2021.gada Pasaules Antidopinga kodekss. Pieejams:
<https://vvc.gov.lv/image/catalog/dokumenti/WADA%20Code%202021.docx>

Pasaules Antidopinga kodekss. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/309172-2015-gada-pasaules-antidopinga-kodekss>

Starptautiskais pārbaužu un izmeklējumu standarts Pieejams:
https://vvc.gov.lv/image/catalog/dokumenti/isl_june_2016.doc

International Standard for Laboratories (2019). Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/isl_nov2019.pdf

International Standard for Results Management (2021) Pieejams: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_ism - 2020.pdf

Code of Sports-related Arbitration. In force as from 1 July 2020 Pieejams: https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2020_EN_.pdf

Juridiskās prakses materiāli

Latvijas tiesu prakse

Satversmes tiesas 14.03.2006 spriedums lietā Nr.2005-18-01 Pieejams:
https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/02/2005-18-01_spriedums.pdf#search= [Aplūkots 19.12.2020]

Satversmes tiesas 20.12.2006 spriedums lietā Nr.2006-12-01 Pieejams:
https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2016/02/2006-12-01_Spriedums.pdf
[Aplūkots 19.12.2020]

Satversmes tiesas 06.06.2012 spriedums lietā Nr.2011-21-01 Pieejams:
https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/02/2011-21-01_Spriedums.pdf#search= [Aplūkots 20.12.2020]

Satversmes tiesas 10.02.2017 spriedums lietā Nr.2016-06-01 Pieejams:
https://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2016/04/2016-06-01_Spriedums.pdf#search=2016-06-01 [Aplūkots 19.12.2020]

Satversmes tiesas 26.03.2020 spriedums lietā Nr.2019-15-01 Pieejams:
<https://likumi.lv/ta/id/313482-par-kriminalprocesa-likuma-564-panta-septitas-dalas-tresa-teikuma-un-570-panta-pirmas-dalas-atbilstibu-latvijas-republikas-satversmes-92-panta-pirmajam-teikumam> [Aplūkots 19.12.2020]

Starptautisko tiesu prakse

ECT 02.10.2018. spriedums lietā 40575/10 and 67474/10 Mutu and Pechstein v. Switzerland
Pieejams: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%5B%5C%22001-186828%22%5D%7D>

CAS 23.05.1995. spriedums lietā 94/129 USA Shooting & Q. / Union Internationale de Tir (UIT) Pieejams: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%2094-129%20USA%20Shooting%20v%20UIT%20Award.pdf

CAS 01.08.1996. spriedums lietā OG 96/005 A., W. and L. / NOC Cape Verde (NOC CV)
Pieejams: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/OG%2096-005.pdf>

CAS 07.06.1999. spriedums lietā 98/211 De Bruin v. FINA Pieejams: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/211.pdf>

CAS 20.08.1999. spriedums lietā 98/200 AEK Athens and SK Slavia Prague / UEFA Pieejams:
<https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/200.pdf>

CAS 09.07.2001. spriedums lietā 2001/A/317 A. / Fédération Internationale de Luttés Associées (FILA) Pieejams:
https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202001-A-317%20A%20v%20FILA%20Award.pdf

CAS 06.12.2004. spriedums lietā 2004/A/607 B v. International Weightlifting Federation (IWF) Pieejams: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202004-A-607%20B%20v%20IWF%20Award.pdf

CAS 11.07.2005. spriedums lietā 2004/A/651 French v. Australian Sports Commission, Pieejams:
https://www.doping.nl/media/kb/99/CAS%202004_A_651%20Mark%20French%20vs%20Cycling%20Australia%20S-FS.pdf

CAS 09.05.2008. spriedums lietā 2007/A/1373 FINA v/ CBDA & G. Pieejams: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202007-A-1373%20FINA%20v%20CBDA%20%26%20G%20Award.pdf

CAS 30.06.2008. spriedums lietā 2007/A/1394 Floyd Landis v. USADA Pieejams: https://arbitrationlaw.com/sites/default/files/free_pdfs/CAS%202007-A-1394%20FL%20v%20USADA%20Award.pdf

CAS 20.06.2011. spriedums lietā 2010/A/2275 Croatian Golf Federation (CGF) v. European Golf Association (EGA) Pieejams: <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/2275.pdf>

CAS spriedums lietā 2019/A/6328 S.B. v. Latvian Powerlifting Federation & Latvian Anti-Doping Bureau (ierobežotas pieejamības)

Citi resursi

Avoti internetā

Antidopinga komisijas. Pieejams: <https://antidopings.gov.lv/antidopings/antidopinga-komisijas>

Diskvalifikācijas un konstatētie antidopinga noteikumu pārkāpumi. Pieejams: <https://antidopings.gov.lv/antidopings/diskvalifikacijas-un-konstatetie-antidopinga-noteikumu-parkapumi>

Kvalitātes vadības sistēma. Pieejams: <https://antidopings.gov.lv/par-mums/kvalitates-vadibas-sistema>

Annual report of the United Nations High Commissioner for Human Rights and reports of the Office of the High Commissioner and the Secretary-General Promotion and protection of all human rights, civil, political, economic, social and cultural rights, including the right to development Intersection of race and gender discrimination in sport Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights. (15.06.2020.) Pieejams: https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session44/Documents/A_HRC_44_26_AEV.docx

CONFLICT OF INTEREST AND CONFIDENTIALITY DECLARATION. Pieejams: <https://www.wada-ama.org/en/resources/science-medicine/tue-committee-conflict-of-interest-and-confidentiality-declaration>

Sport Resolutions, Pro Bono Legal Advice Pieejams:
<https://www.sportresolutions.co.uk/services/pro-bono-legal-advice>

Sports Tribunal of New Zealand, Legal assistance Pieejams: <http://sportstribunal.org.nz/rules-and-procedures/legal/>

THE NATIONAL ANTI-DOPING CODE (NADC). Pieejams: <https://www.nada.de/en/legal-matters/anti-doping-code/national-anti-doping-code-nadc/>

Tribunal Arbitral du Sport / Court of Arbitration for Sport. Pieejams: <https://www.tas-cas.org/en/index.htmln>

MUSTER FÜR VERBÄNDE. Pieejams: <https://www.nada.de/recht/anti-doping-regelwerke/der-nationale-anti-doping-code-nadc/muster-fuer-verbaende/>

Likumprojektu anotācijas un Saeimas stenogrammas

2018. gada 31. janvāris. Nr. 111.9/5 – Saeimas prezidijam. A.Adamovičs. Pieejams: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/6DCC8F966460A1D7C225821A003C9CF0?OpenDocument>

2018. gada 16. maijā Nr. 111.9/5 - Saeimas prezidijam. A.Adamovičs. Pieejams: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/167D92627FE33B90C225829100263FAD?OpenDocument>

Izziņa par atzinumos sniegtajiem iebildumiem par Ministru kabineta noteikumu projektu “Par Pasaules Antidopinga aģentūras 2015.gada Pasaules Antidopinga kodeksa pieņemšanu” [27.06.2019] Pieejams: http://tap.mk.gov.lv/doc/2019_10/VMizz_270819_pien.1601.docx
[Aplūkots 20.12.2020]

Izziņa par atzinumos sniegtajiem iebildumiem par Ministru kabineta noteikumu projektu “Par Pasaules Antidopinga aģentūras 2021.gada Pasaules Antidopinga kodeksa pieņemšanu” [07.12.2020] Pieejams: http://tap.mk.gov.lv/doc/2020_12/VMizz_071220_kodekss.2465.docx
[Aplūkots 20.12.2020]

Politikas plānošanas dokumenti

Par konceptuālo ziņojumu "Par situāciju antidopinga jomā Latvijā un nepieciešamajām izmaiņām": Ministru kabineta 2017. gada 26. septembra rīkojums nr. 539 Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/293835-par-konceptualo-zinojumu-par-situaciju-antidopinga-joma-latvija-un-nepieciešamajam-izmainam>

Par konceptuālo ziņojumu "Par ekonomisko lietu tiesas izveidi": Ministru kabineta 2019. gada 22. augusta rīkojums nr. 407 Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/308908-par-konceptualo-zinojumu-par-ekonomisko-lietu-tiesas-izveidi>

Citi neklasificētie ierobežotas pieejamības avoti

Latvijas Antidopinga biroja kvalitātes sistēmas procesa shēma "Lietas materiālu nodošana Disciplinārajai antidopinga komisijai un lēmuma pārsūdzības kārtība" (ierobežotas pieejamības)

Latvijas Antidopinga biroja paziņojums par V.U. antidopinga noteikumu pārkāpuma lietas izskatīšanu (ierobežotas pieejamības)

Pārsūdzības komisijas locekļa Apliecinājums par interešu konflikta novēršanu un konfidencialitātes ievērošanu. (Ierobežotas pieejamības)

DOKUMENTĀRĀ LAPA

Bakalaura darbs „Sportistu procesuālās garantijas un to īstenošanas problēmas antidopinga jomā” izstrādāts LU Juridiskajā fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst LUIS augšupielādētā darba elektroniskajai kopijai.

Autors:

Mārtiņš Dimants

Rekomendēju/nerekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītājs: Doc. Edvīns Danovskis

Recenzents:

Darbs iesniegts Valststiesību zinātņu katedrā:

Dekāna pilnvarotā persona:

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē

Komisijas sekretārs: